

VÝTVARNÁ POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

včera a dnes

Tomáš Staudek

tomas.staudek@napric.cz

TIM FF MU • říjen 2009

Výtvarná tvorba podporovaná počítačem

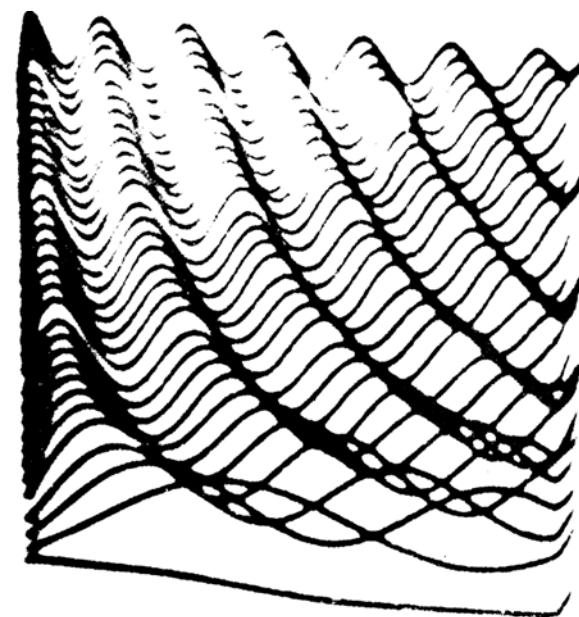
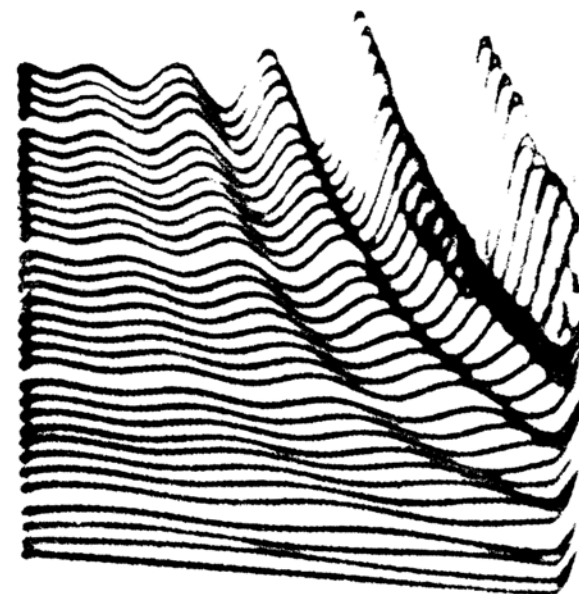
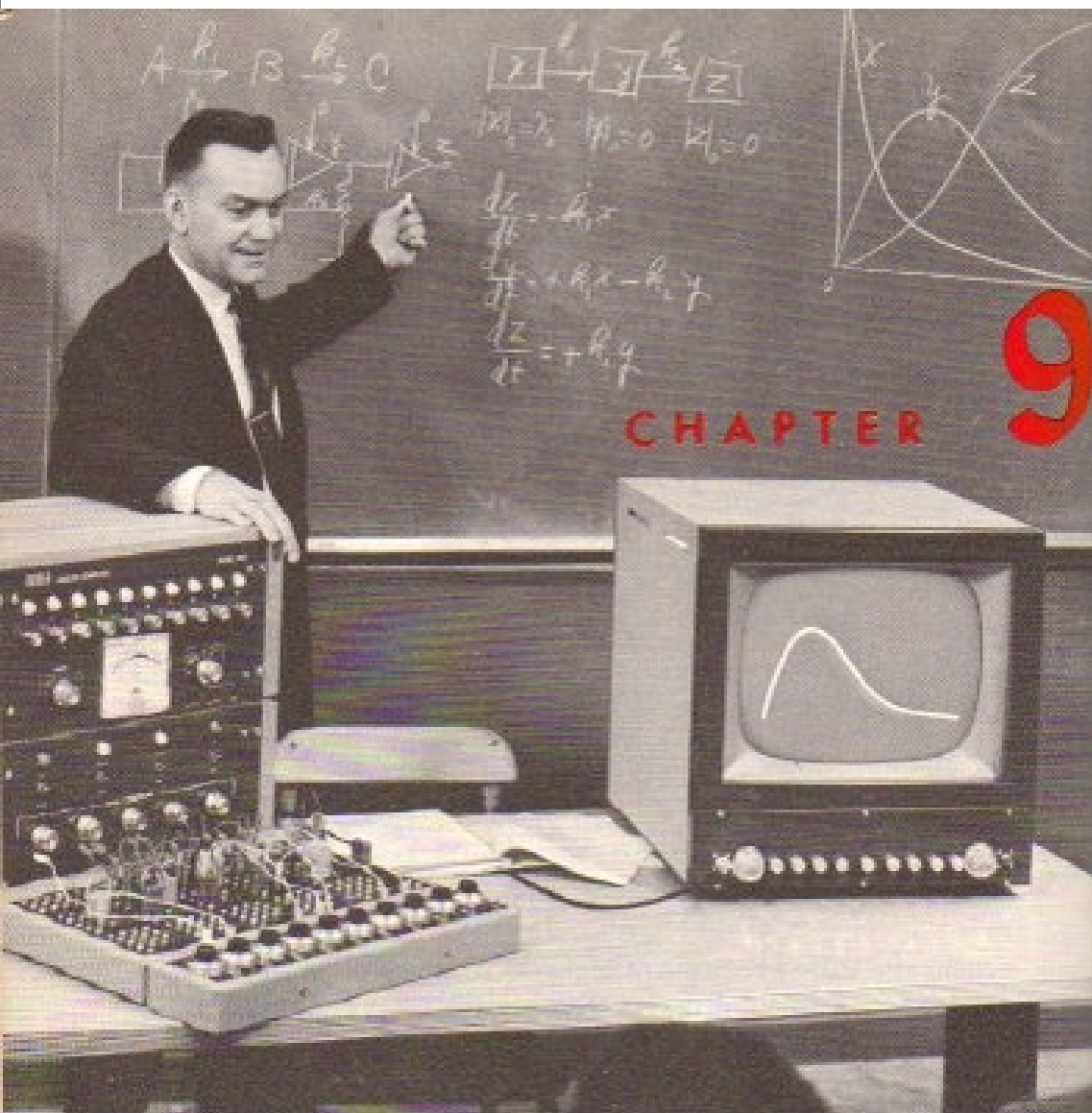
od pol. 50. let XX. st.

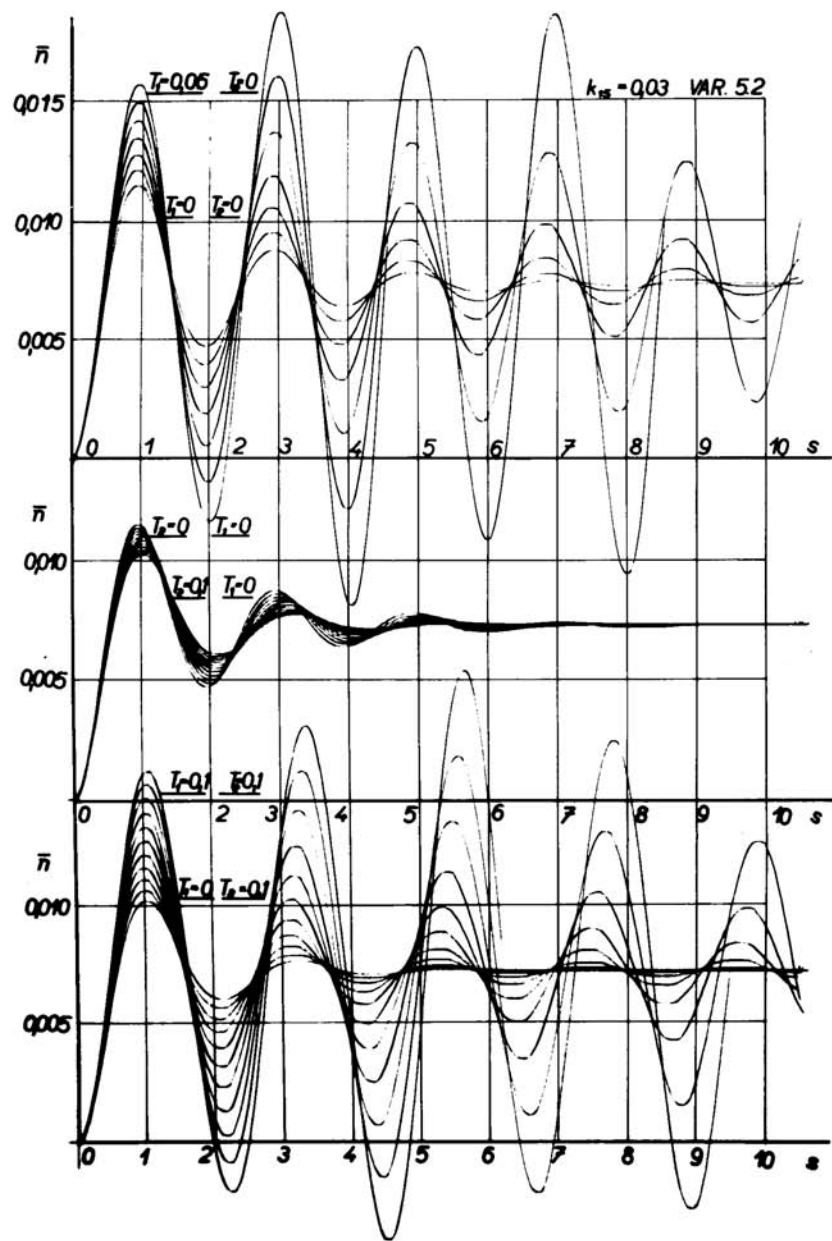
Analogové počítače

- řešení vědeckotechnických výpočtů,
počítání nelineárních diferenciálních rovnic,
simulace a automatizace složitých systémů

Grafický výstup

- **osciloskop** (obrazovka)
- **plotter** (kreslítko)

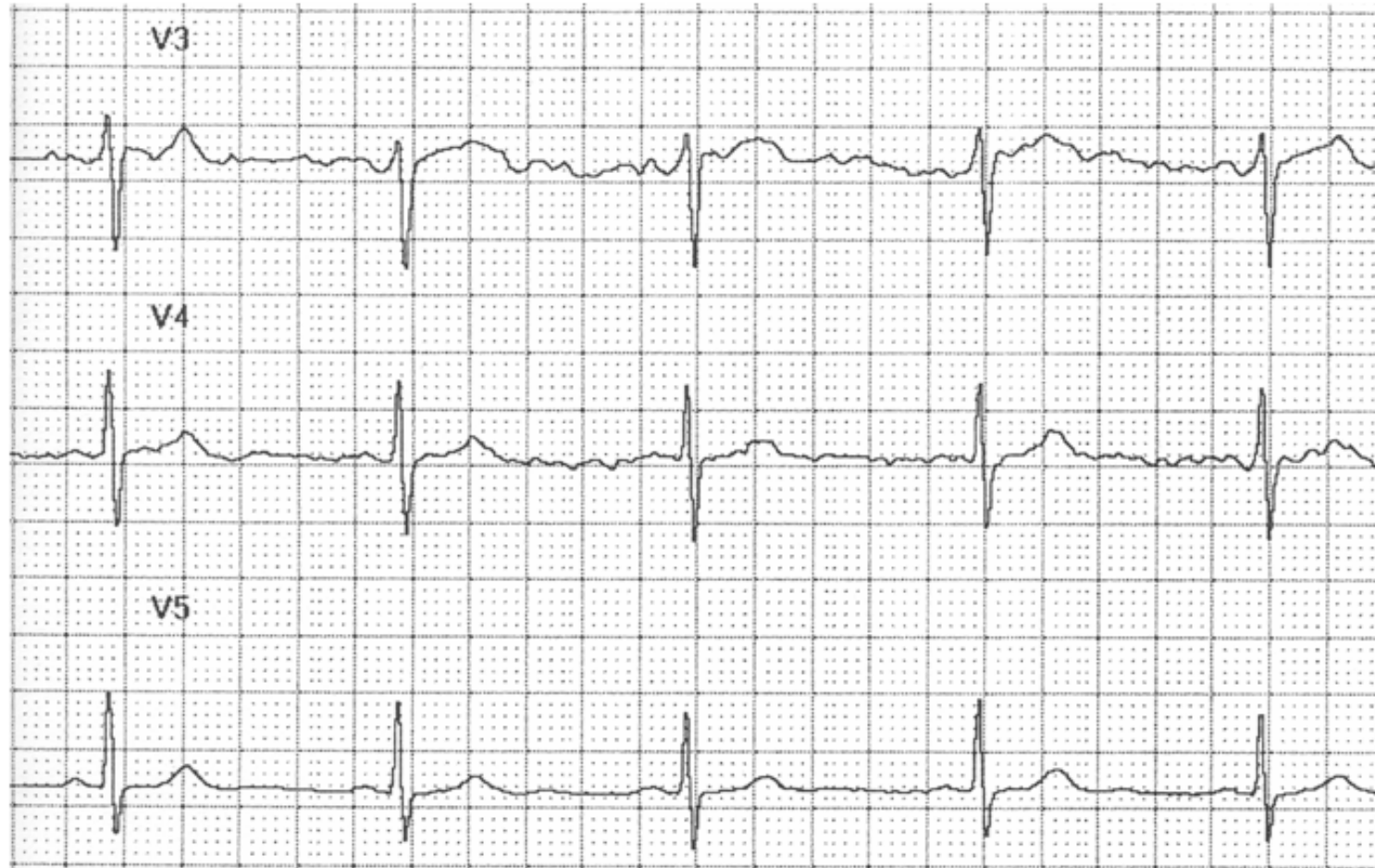

Řešení některých
matematických úloh
jsou esteticky působivá —
krása ovládaná rovnicí

Rytmus

pravidelnost, fáze, repetice, jemné vedení a přesný souběh linií

Periodické funkce

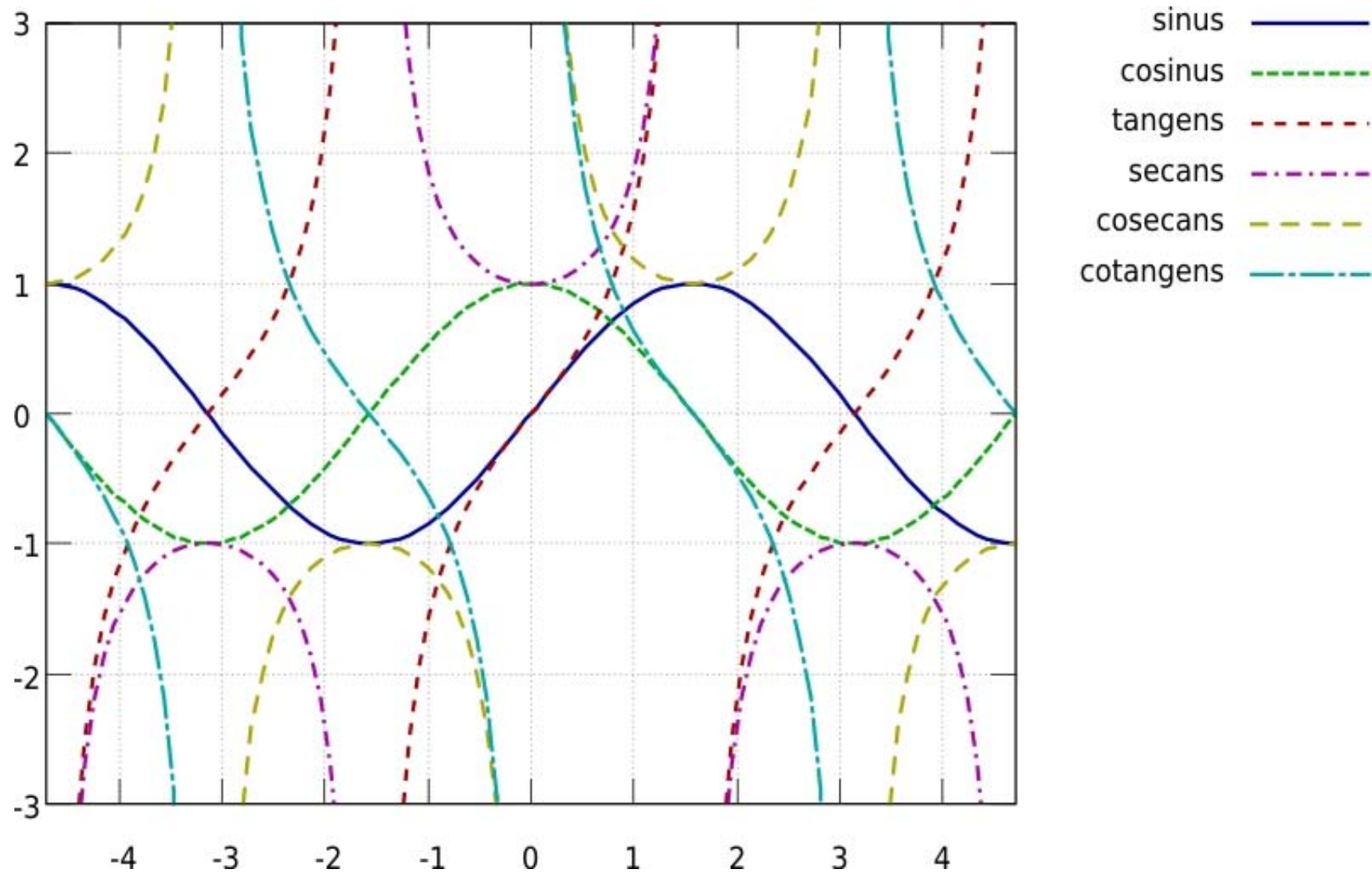
opakují své hodnoty po určité konečné periodě,
vztažené k nezávislé proměnné

$$\forall x, p \in E, n \in Z: f(x+np) = f(x)$$

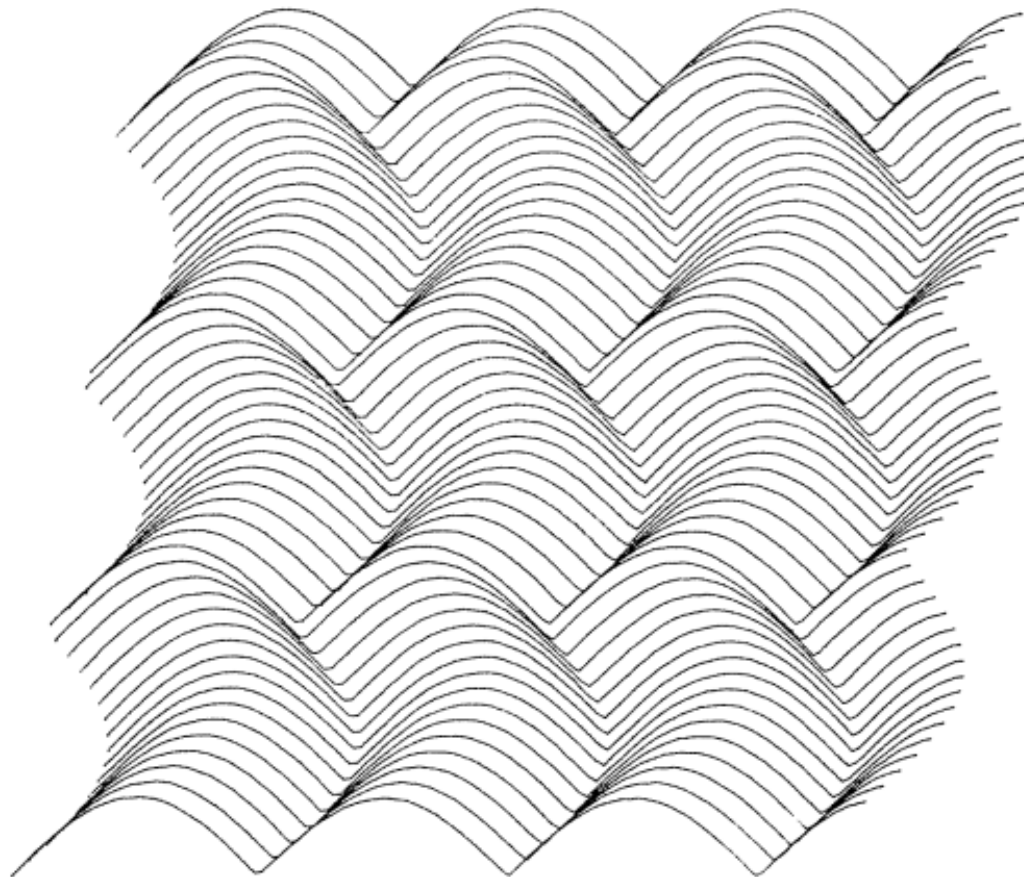
Goniometrické funkce

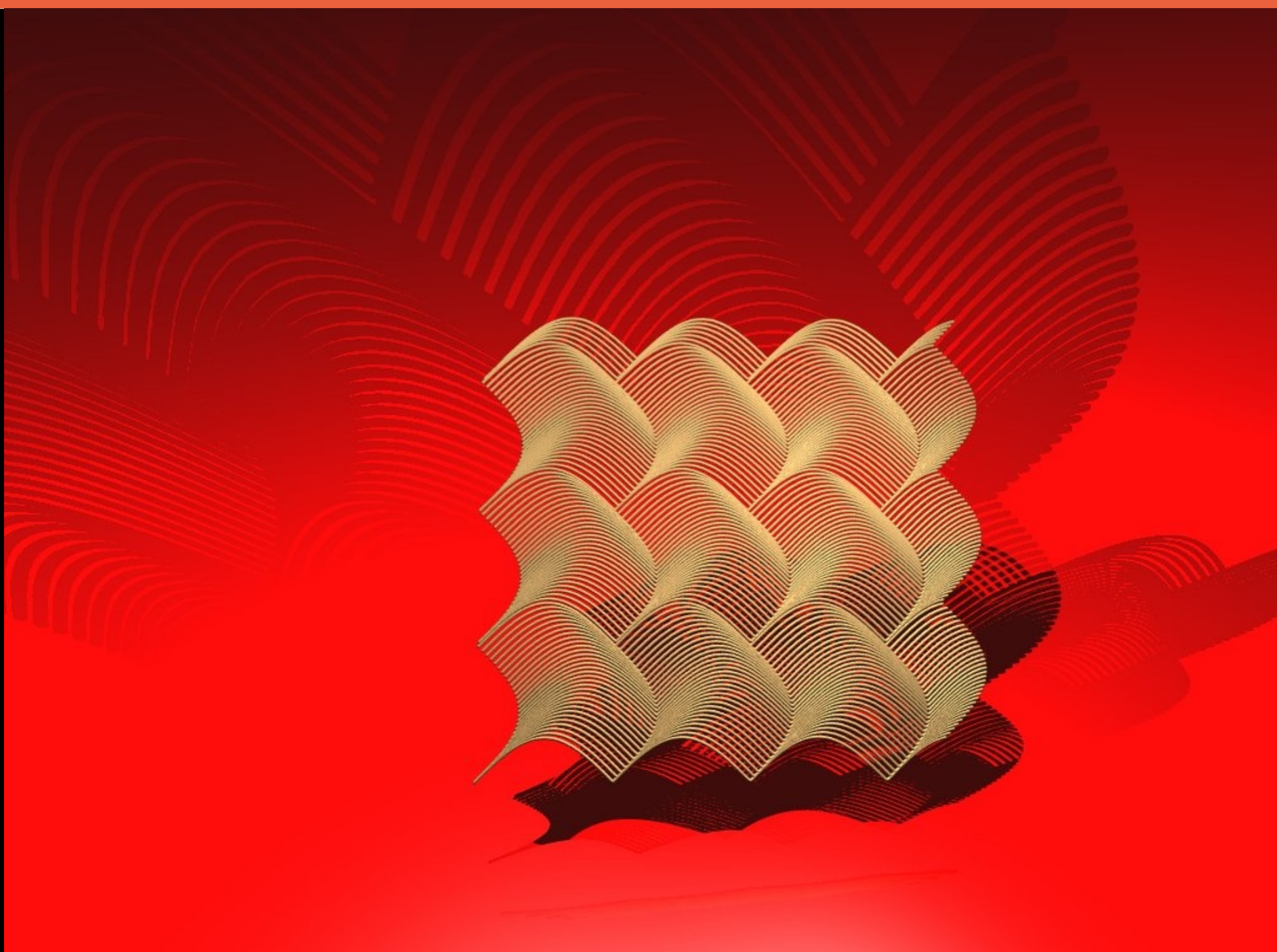
funkce velikosti úhlu s periodou 2π nebo π

sinus, cosinus, tangens, cotangens, secans, cosecans

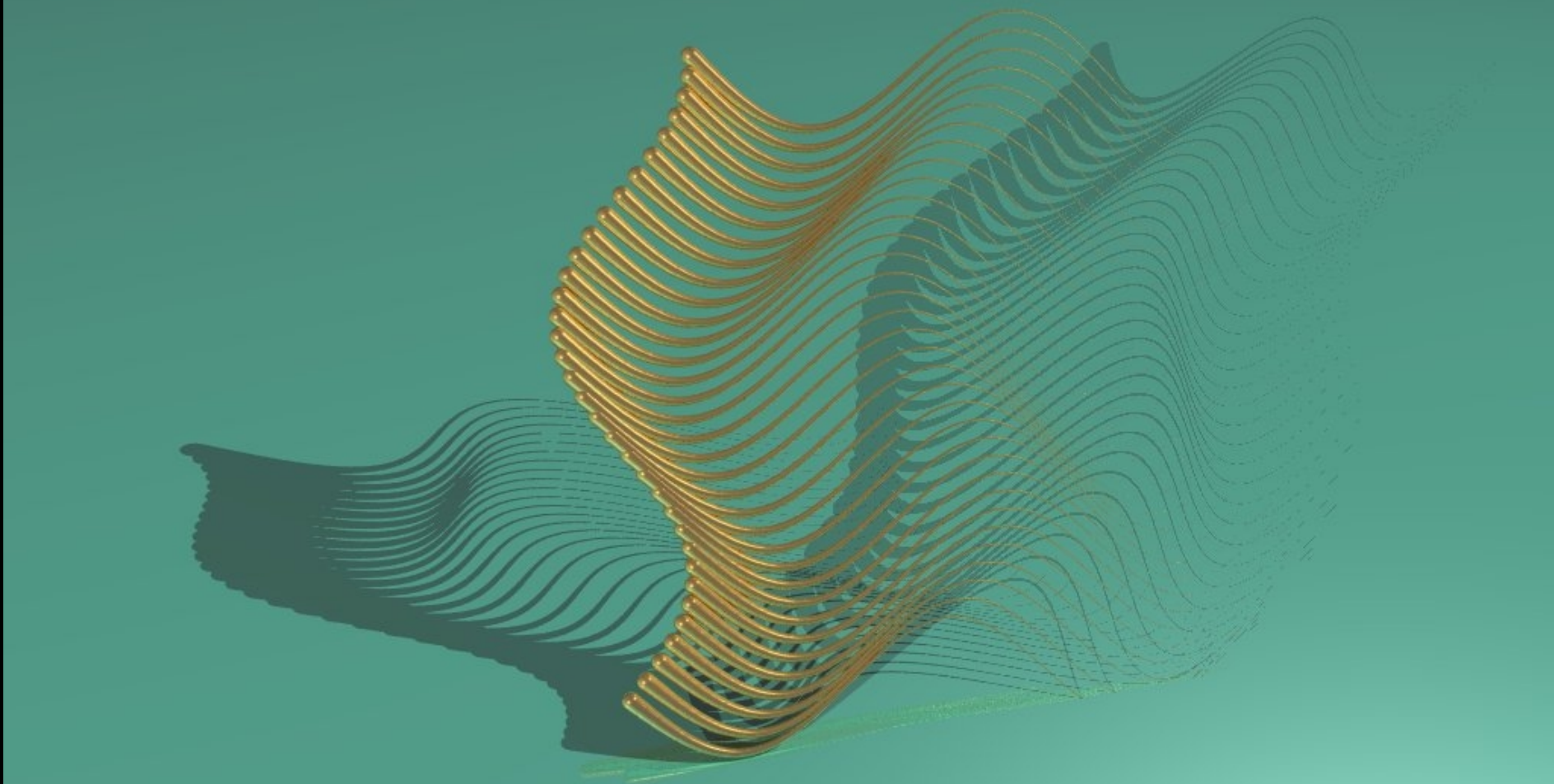

Prostý efekt absolutní hodnoty aplikované dvakrát na funkci $\sin x$ s posunutím

Vírové spirály

Periodické funkce v polárních souřadnicích

r vzdálenost od počátku

θ úhel k ose

kartézské $\rightarrow$ polární

$$r = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$\theta = \arctg y/x + k\pi$$

polární $\rightarrow$ kartézské

$$x = r \cos \theta$$

$$y = r \sin \theta$$

Další parametry:

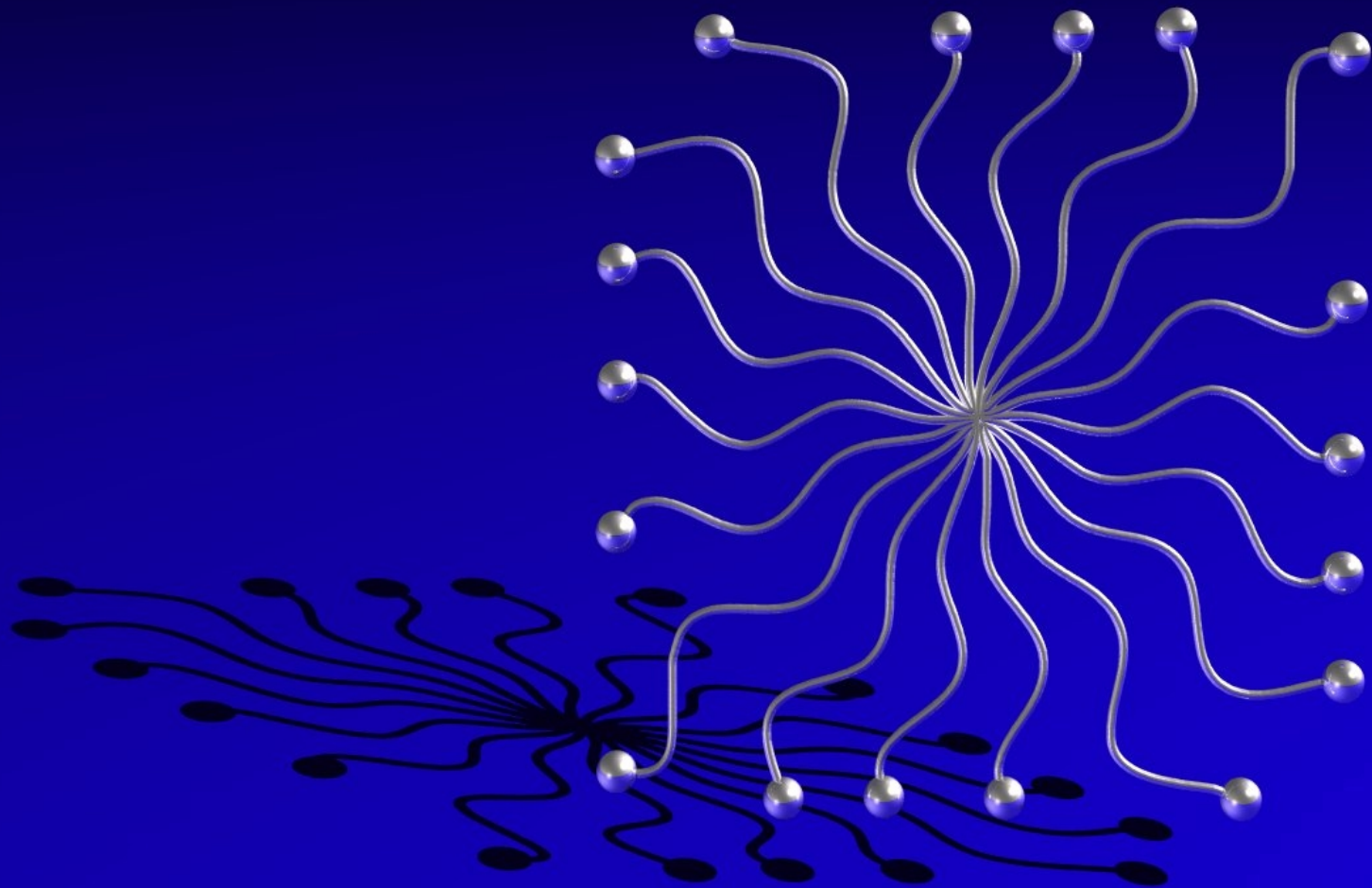
R zakřivení

n složitost

$$f(r, \theta) = \sin(R \cdot \cos r - n \cdot \theta)$$

$R = 6, n = 5$

$R = 1, n = 9$

Cyklické křivky

trajektorie bodu při valivém pohybu křivky
po základní křivce

Cykloida

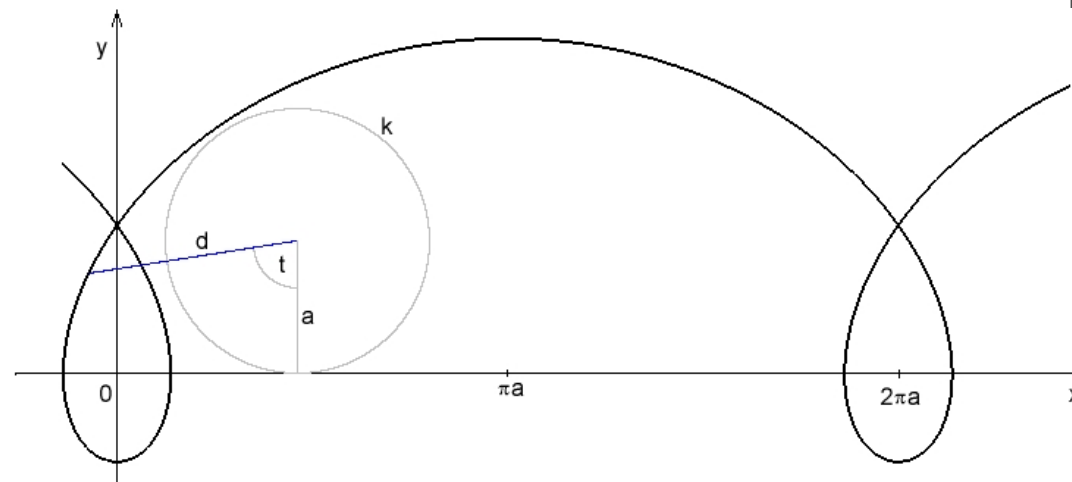
pohyb kružnice
po pevné přímce

$$x = at - d \sin t$$

$$y = a - d \cos t$$

$d < a$: zkrácená

$d > a$: prodloužená

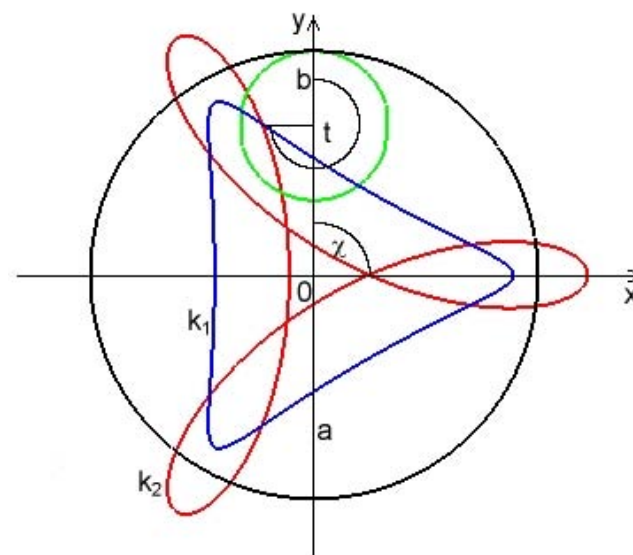
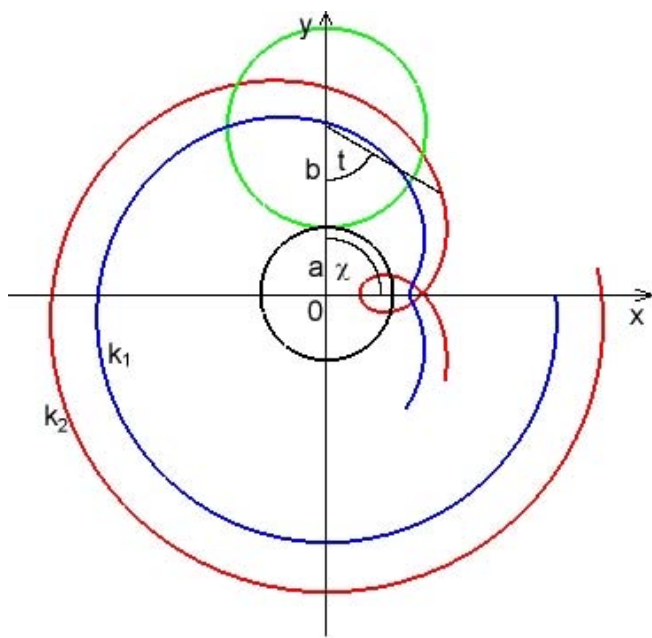
$$p = 2\pi a$$

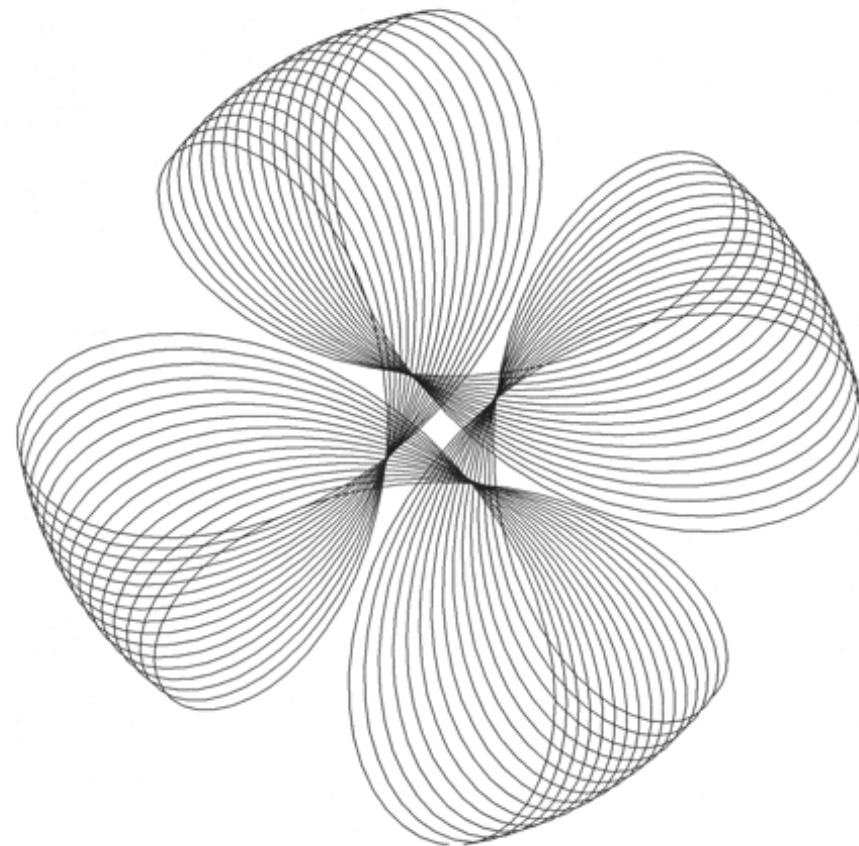
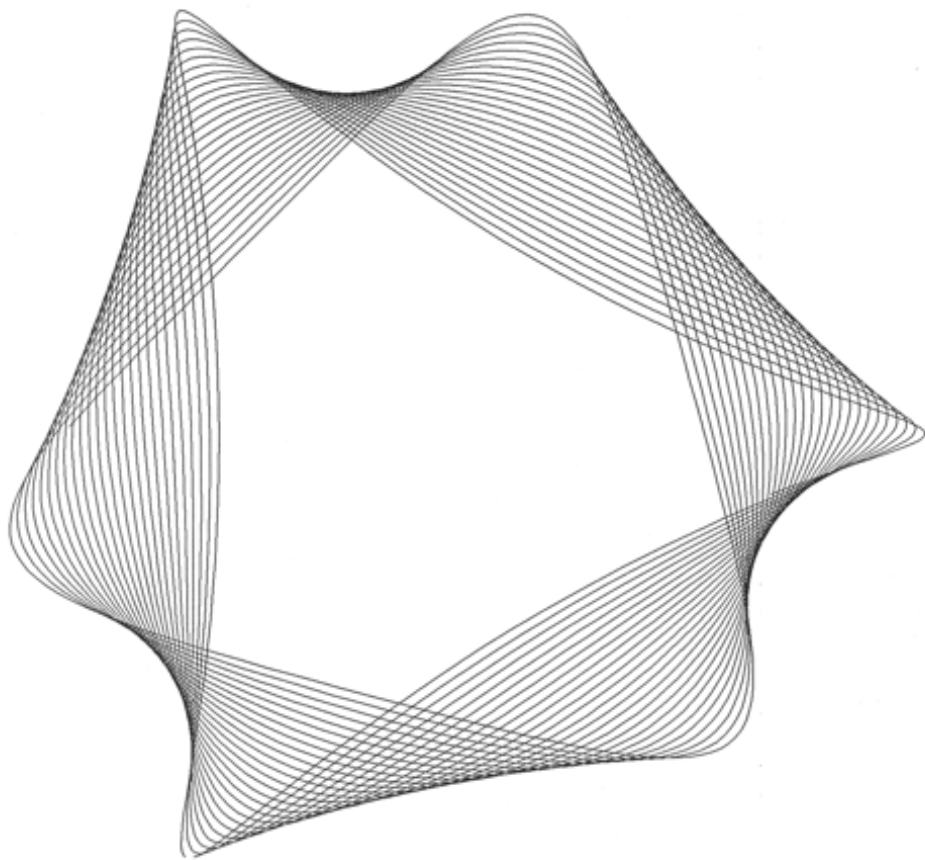
Epicykloida

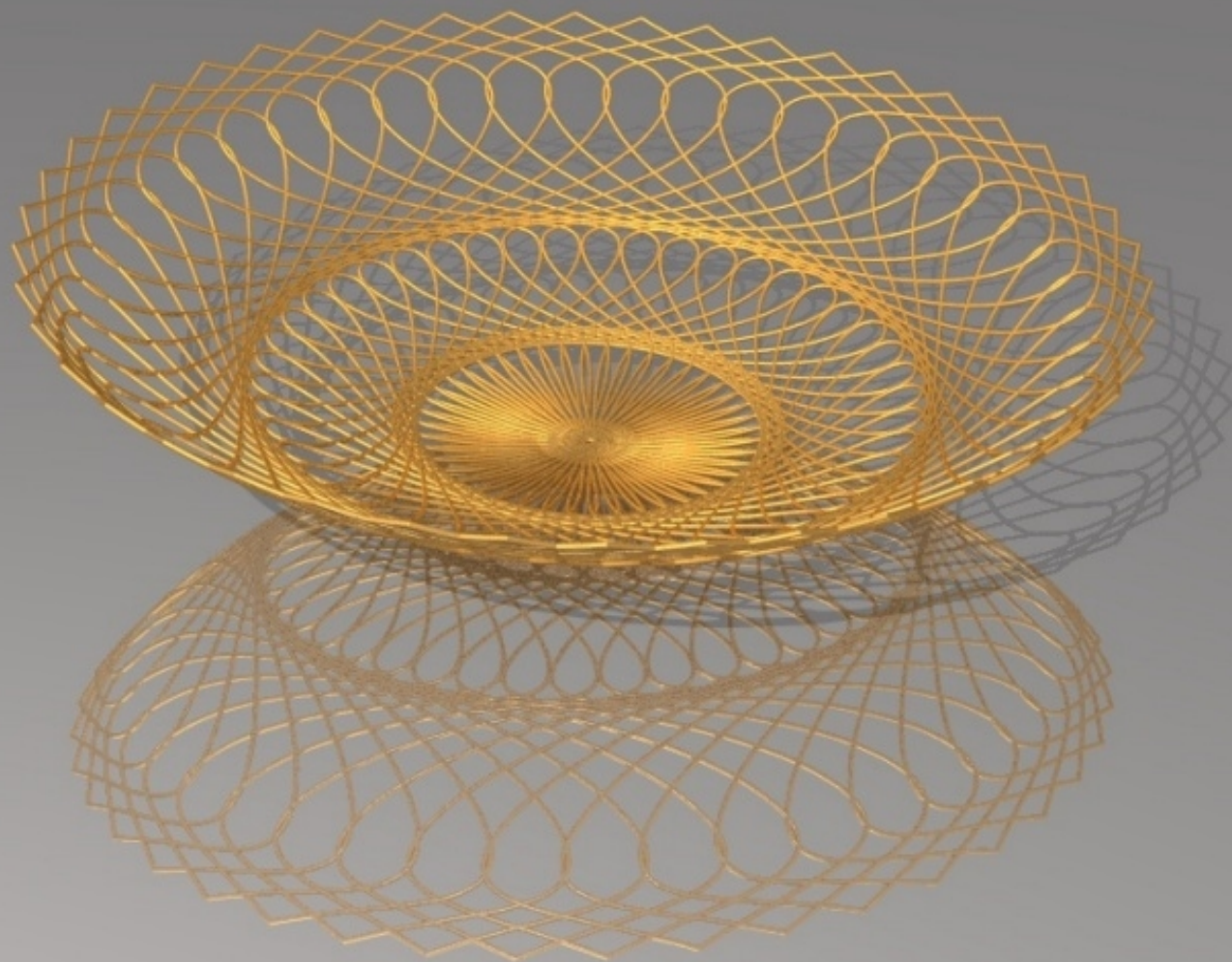
pohyb kružnice vně základní kružnice

Hypocykloida

pohyb kružnice uvnitř základní kružnice

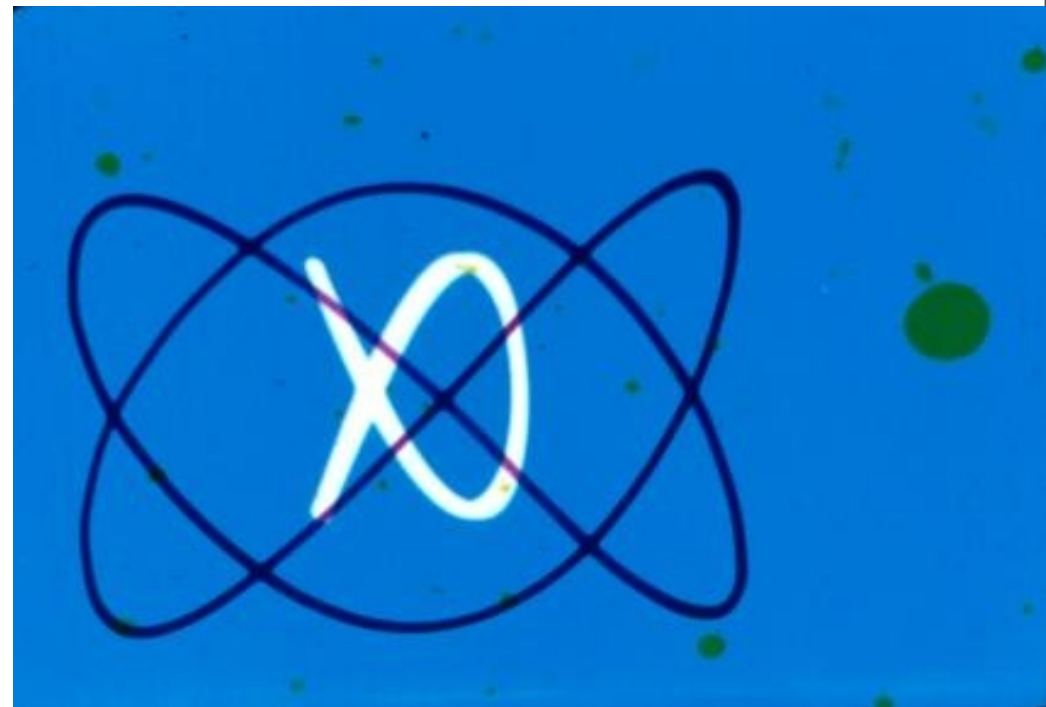
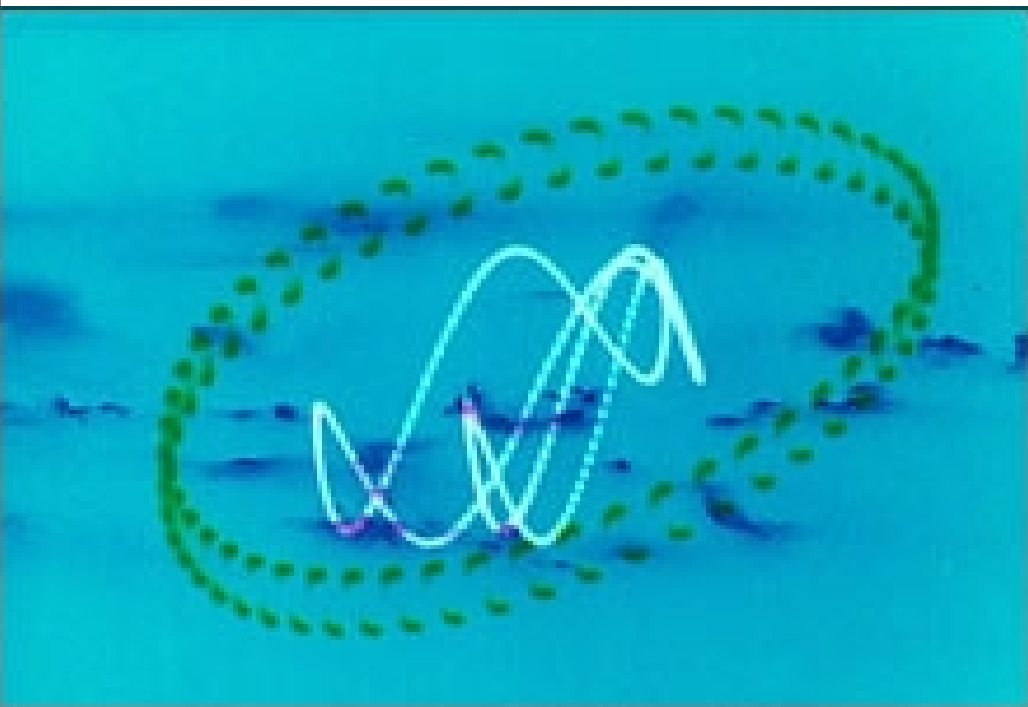

I. Serba

Matematická grafika použita nejprve ve filmech

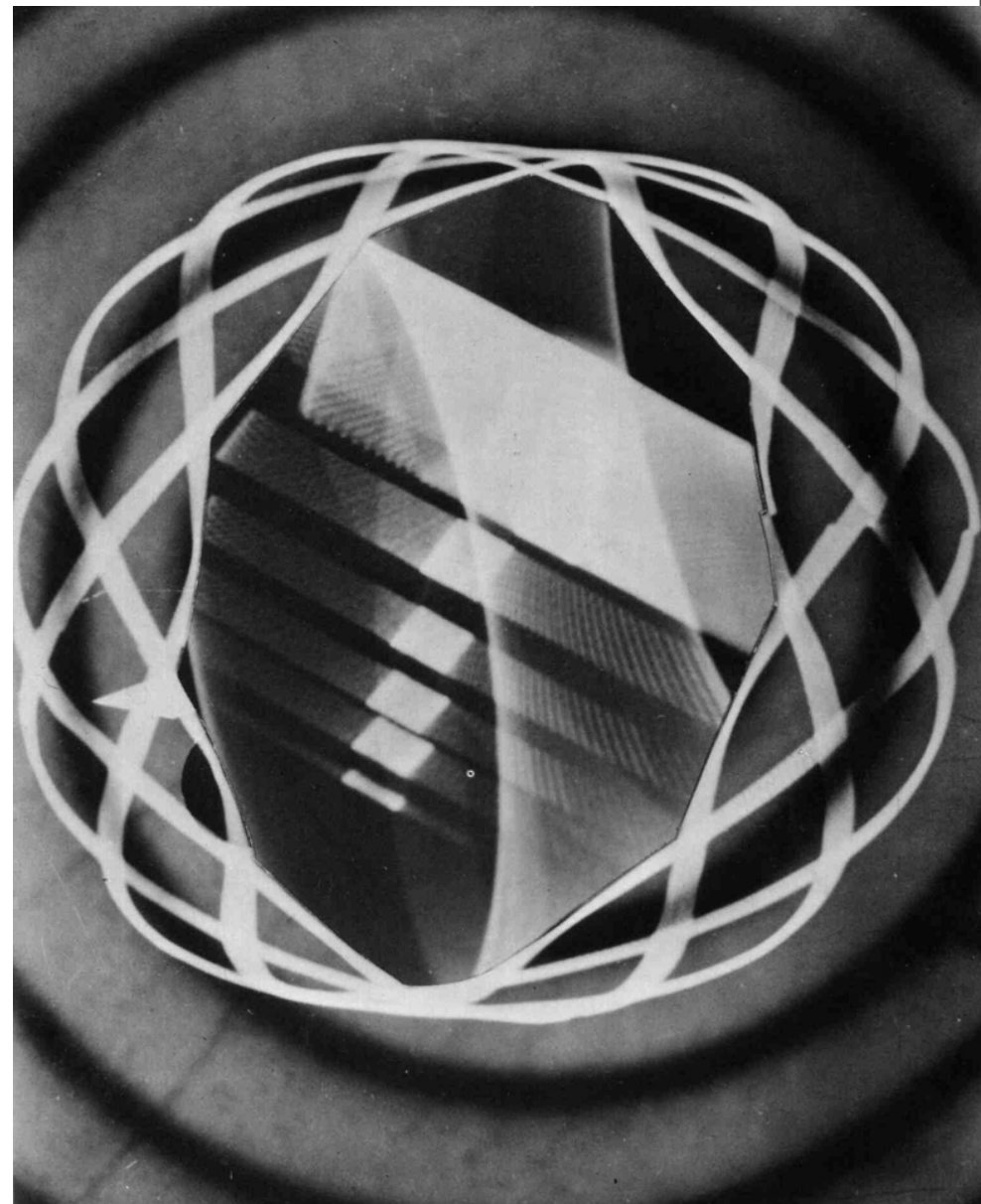

N. McLaren: Around Is Around

H. Hirsch: Come Closer

M. E. Bute: Abstronic

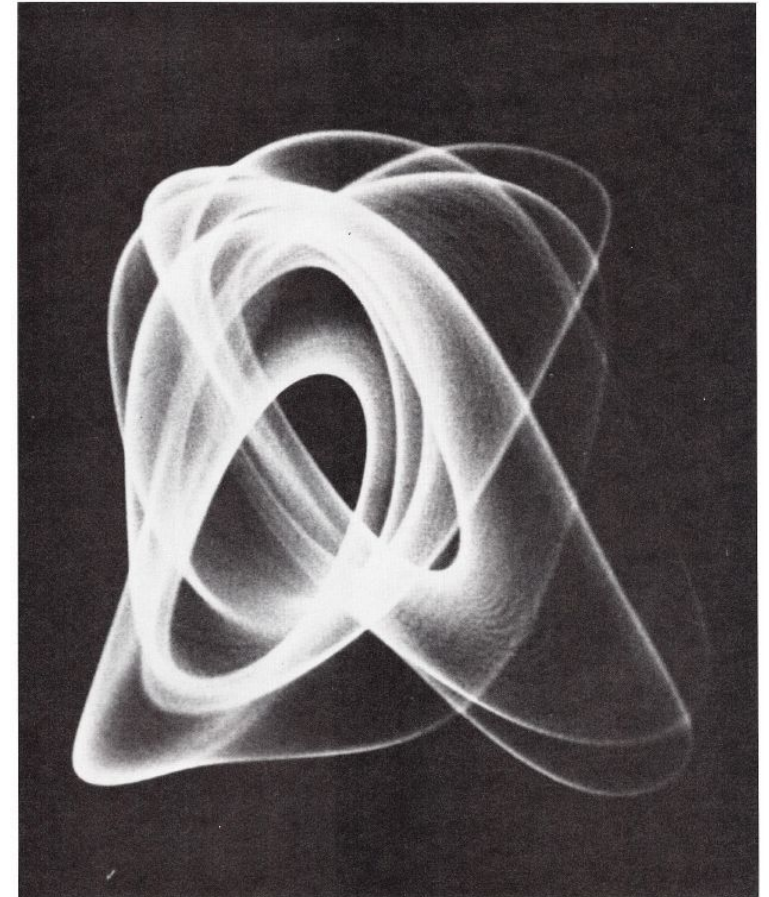
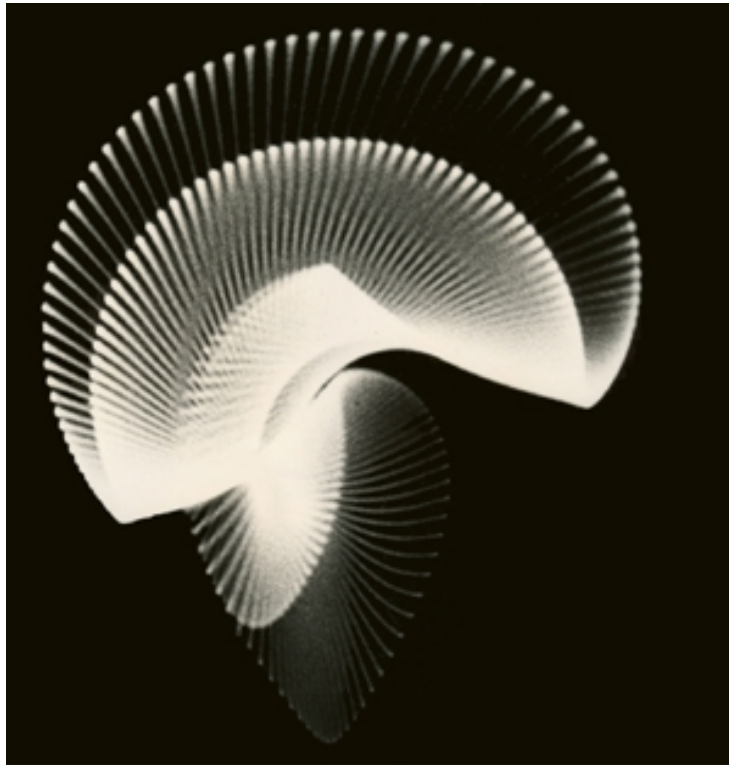

1955–1965

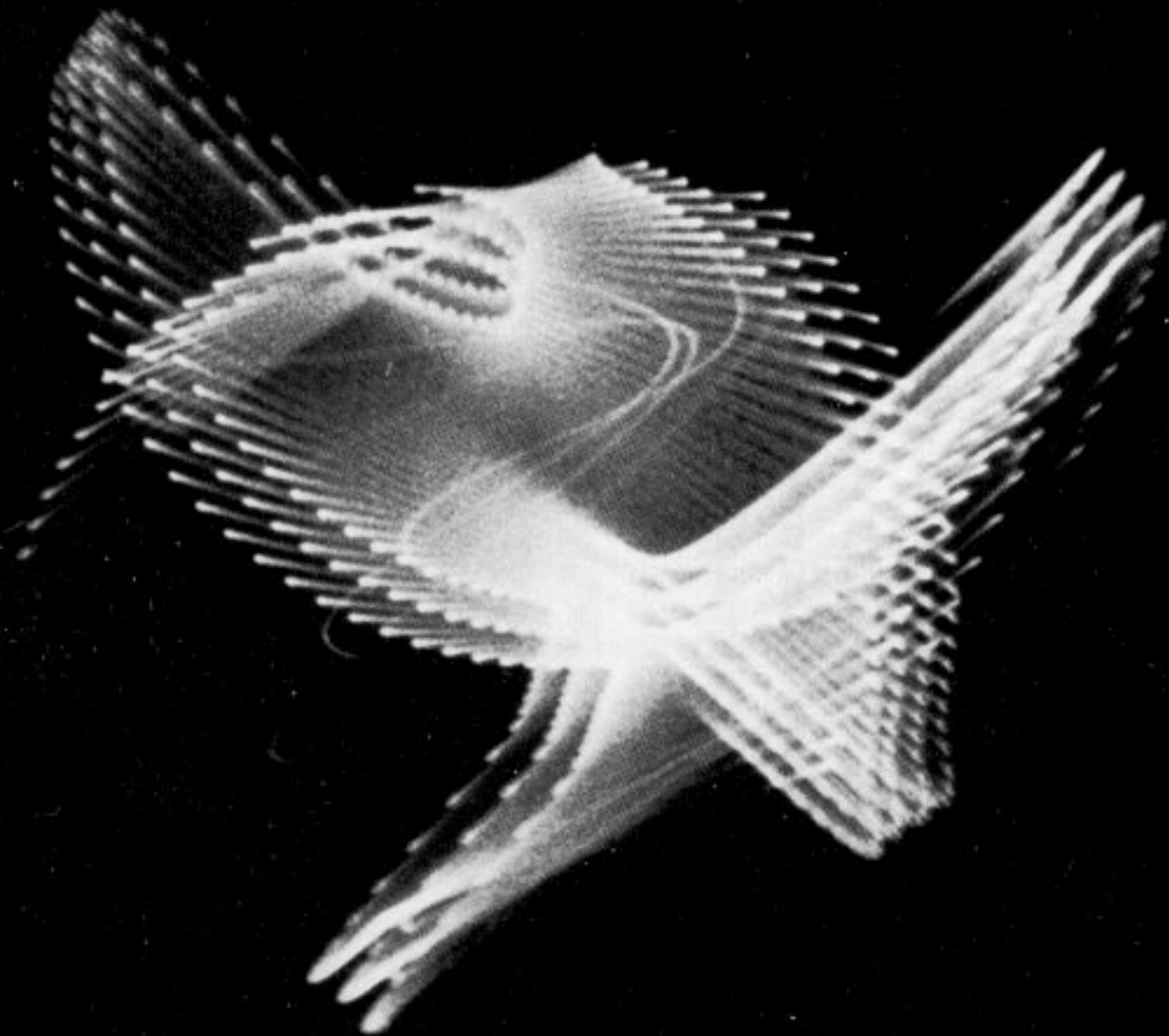
Oscillons – záznamy (fotografie) osciloskopů

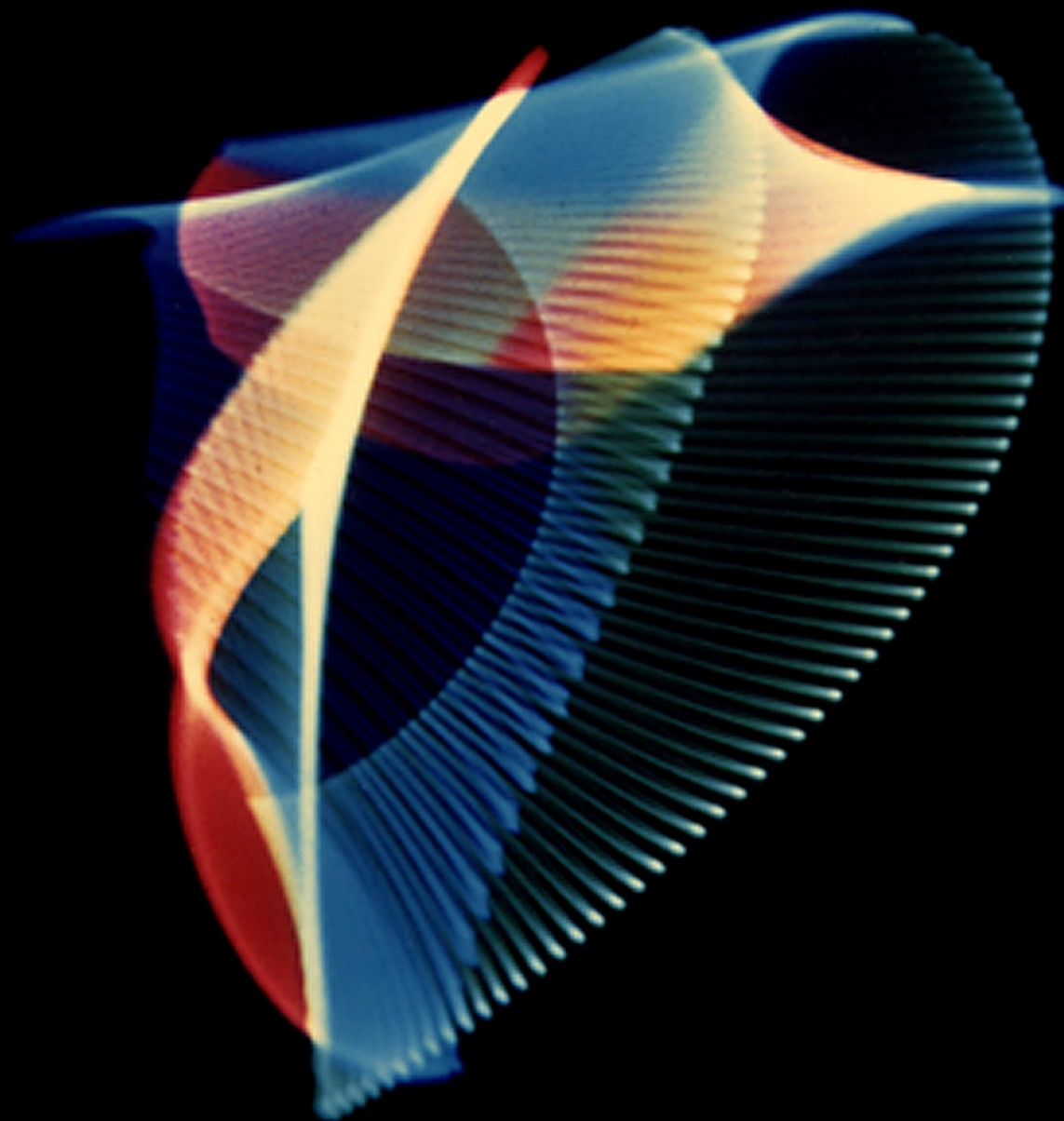
Ben Laposky

výstava *Experimentale Ästhetik*
ve Vídni (1959)

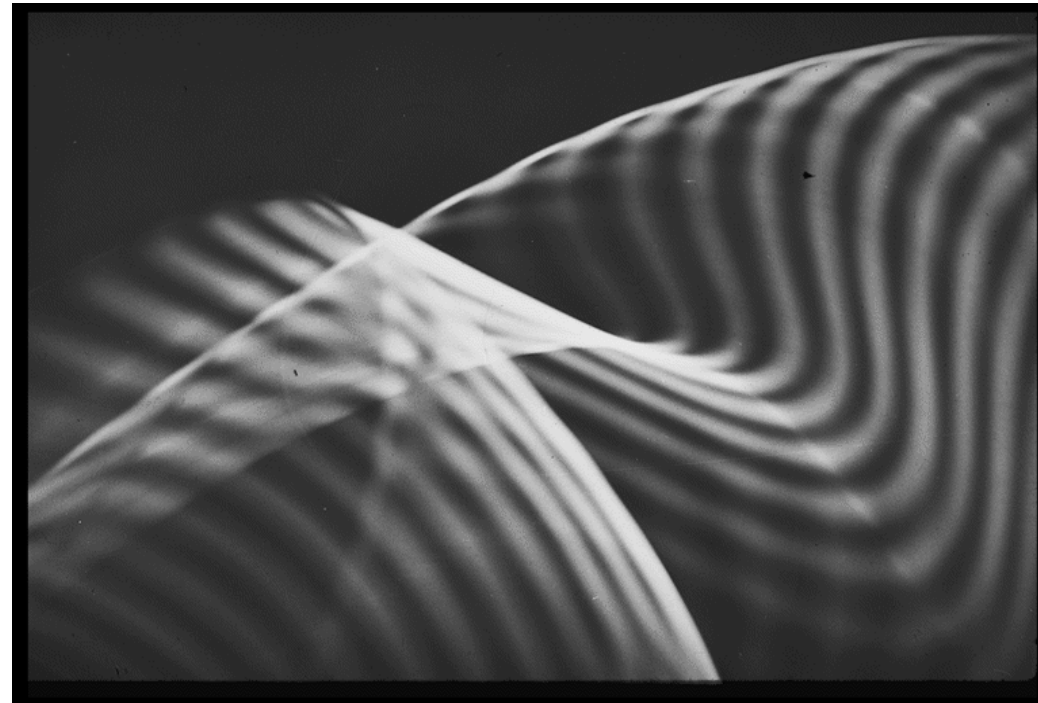

Forma evokuje konstruktivistickou avantgardní fotografii u nás např. J. Funke, J. Rössler, F. Drtikol

H. Franke: Lichtformen / Oszillogramme

Computer Graphics

Počítačová grafika

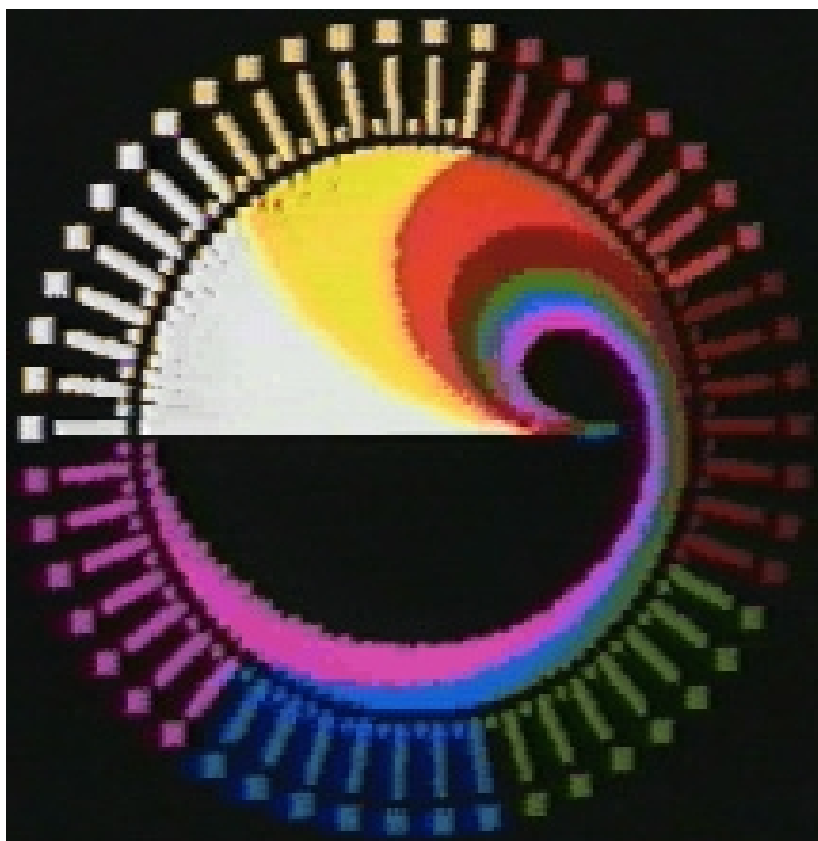
1960 : William Fetter,
šéf Boeing Computer Graphics Group

Multimédia ještě jméno nemají

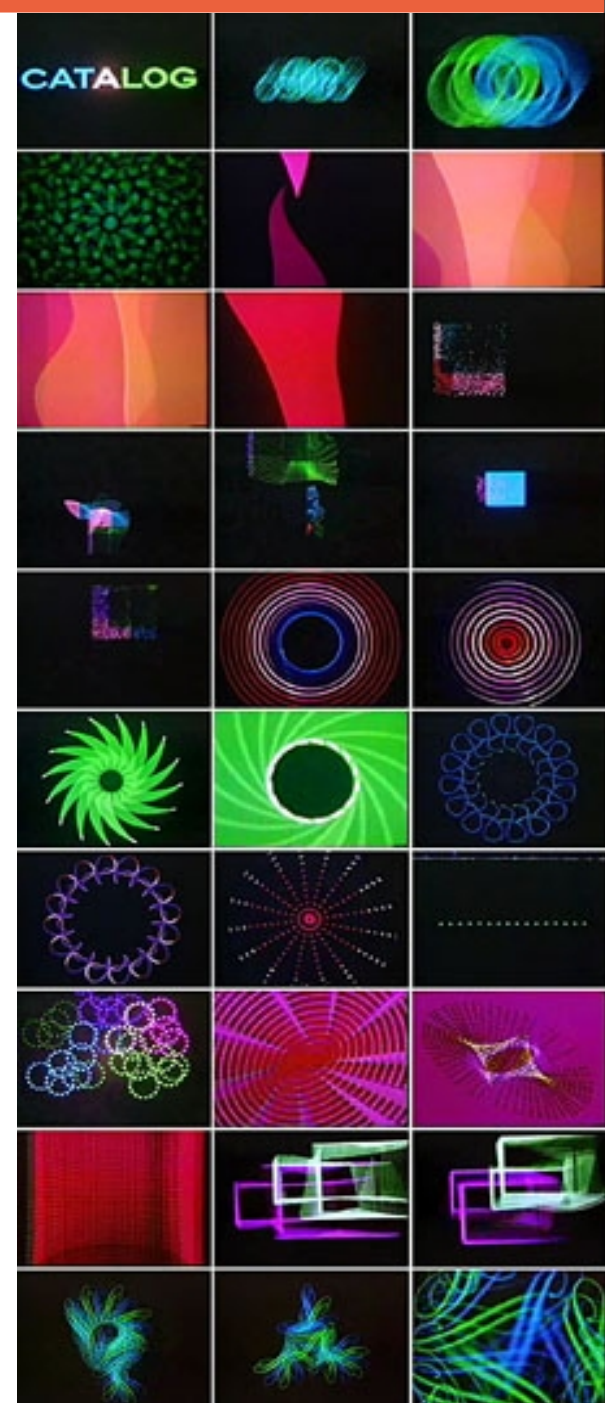
ale Andy Warhol ve své Factory (1963–1968)
spojuje výtvarno, hudbu, film, performance...

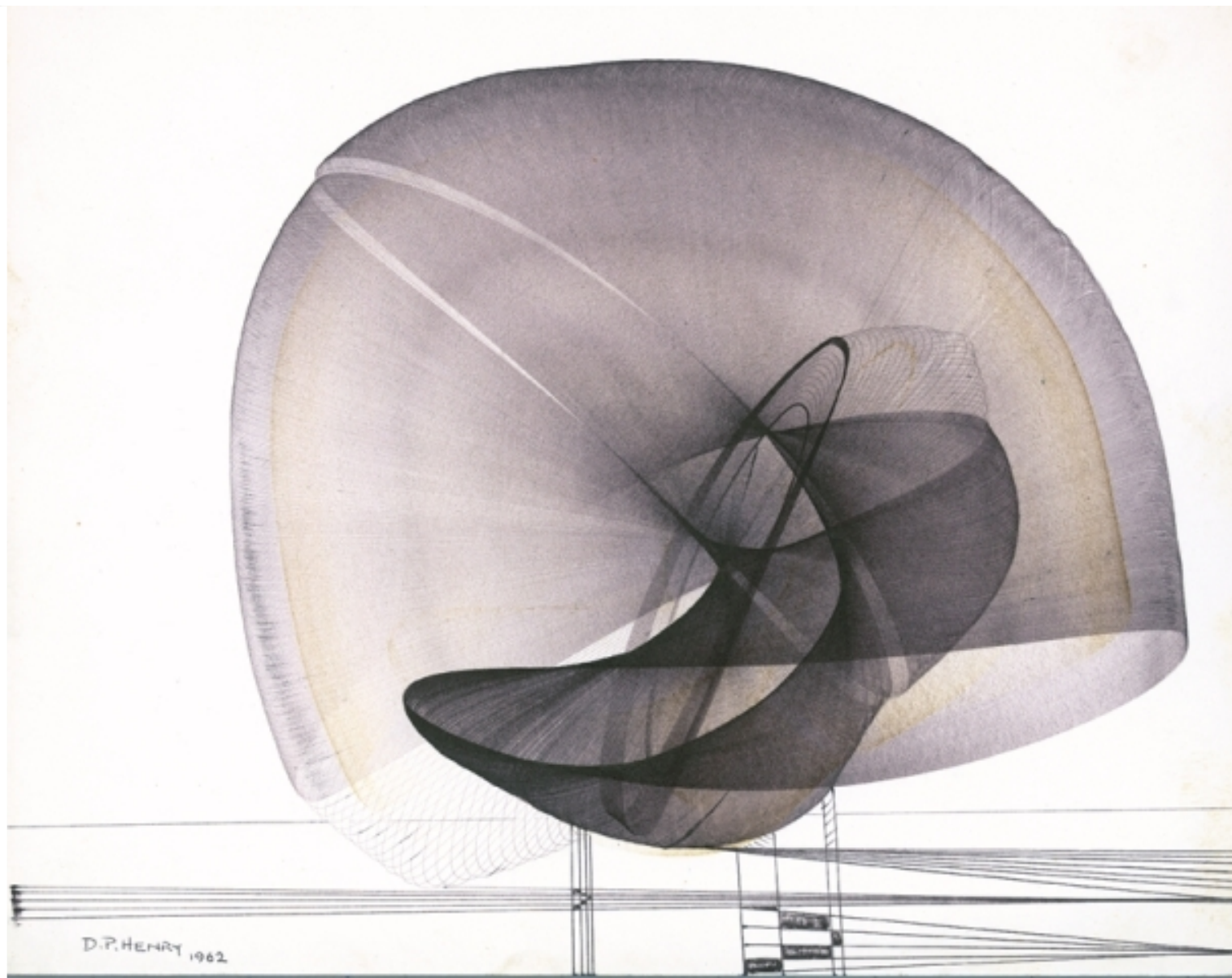
Dobové počítače často využívány v umění
jako ‚řadiče dějů‘ napříč různými médii

J. Whitney: Catalog

D. P. Henry: Print #3

1965–1970

Analogové počítače ustupují digitálním

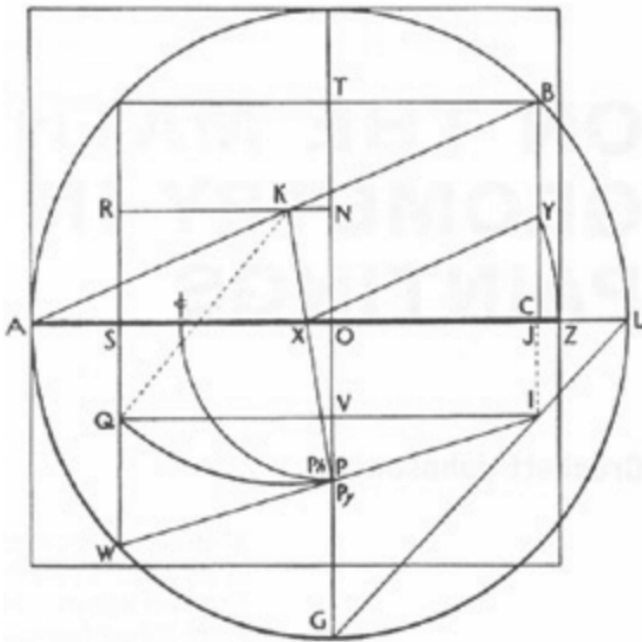
Ty jsou přesnější, ale pomalejší, neumožňují (zatím) interakční práci v reálném čase a zejména postrádají rozumný grafický výstup

Snaha o ‚skryté umění‘ ve světě matematiky a geometrie

Soutěž časopisu *Computers and Animation* zaměřenou na použití počítače v umění vyhrává A. M. Noll (1965) a F. Nake (1966)

Umění geometrie – návaznost na ruský konstruktivismus a německý Bauhaus

V. Tatlin, K. Malevič, V. Kandinskij, P. Klee, W. Gropius,
L. Moholy-Nagy, O. Schlemmer, J. Itten, L. Mies van der Rohe

$$\begin{aligned}
 SC &= \sqrt{2}(1-414214) = TH \\
 AC &= 1 + \frac{\sqrt{2}}{2} (1-707107) \\
 BC &= \frac{\sqrt{2}}{2} (0-707107) = TO = OC \\
 AB &= \sqrt{2 + \sqrt{2}} (1-847759) \\
 KN &= AO(1) - \frac{AC}{2} = \frac{2 - \sqrt{2}}{4} (0-146447) \\
 NP &= \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{2}}{4} (0-853553) \\
 \left(\frac{KN}{NP} = 0-171573\right) \\
 OP(0-5) \cdot \frac{KN}{NP} &= XO(0-085787) \\
 AO(1) - XO &= AX(0-914213) \\
 OC + XO &= XC(0-792894) \\
 XY \parallel AB \left(\frac{AB}{AO} = 1-082392\right) \\
 XC \cdot \frac{AB}{AO} &= XY(0-858222) = XZ \\
 AX + XZ &= AZ(1-772435) \\
 AZ &= \sqrt{\pi} - 0-00001
 \end{aligned}$$

74 Rowayton Avenue,
Rowayton, Conn.

CROCKETT JOHNSON

C. Johnson: geometrické vzory podle $\sqrt{\pi}$

ASCII Art

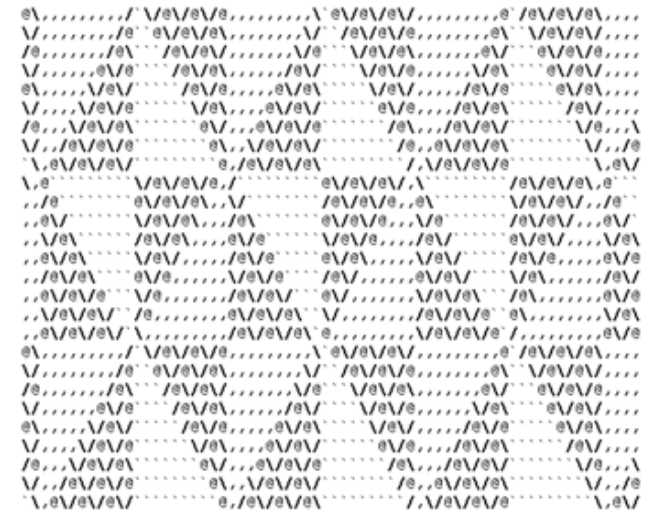
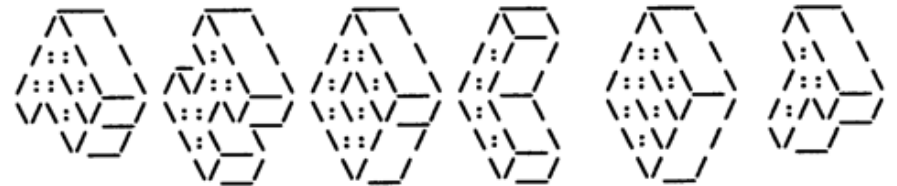
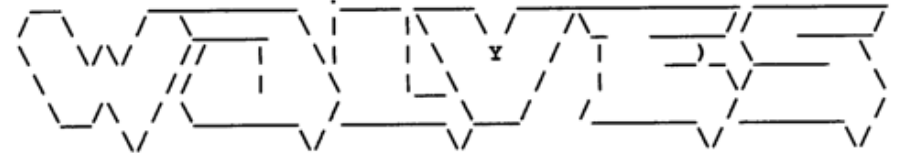
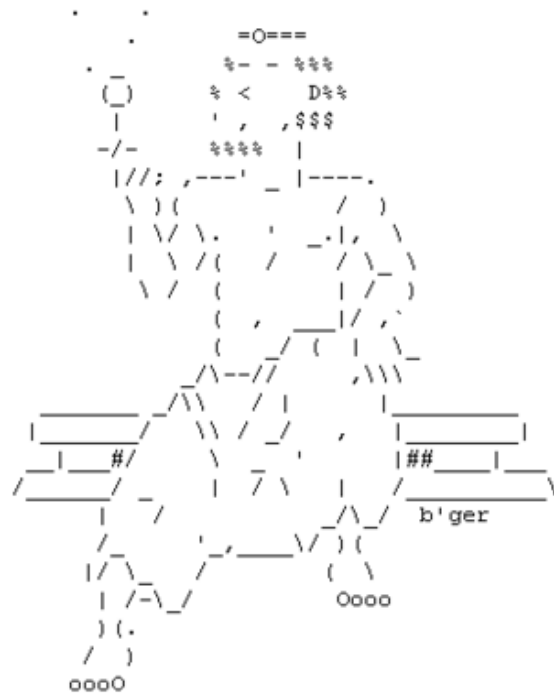
Znaková grafika

oldskool : 95 znaků

high ascii : 128 znaků

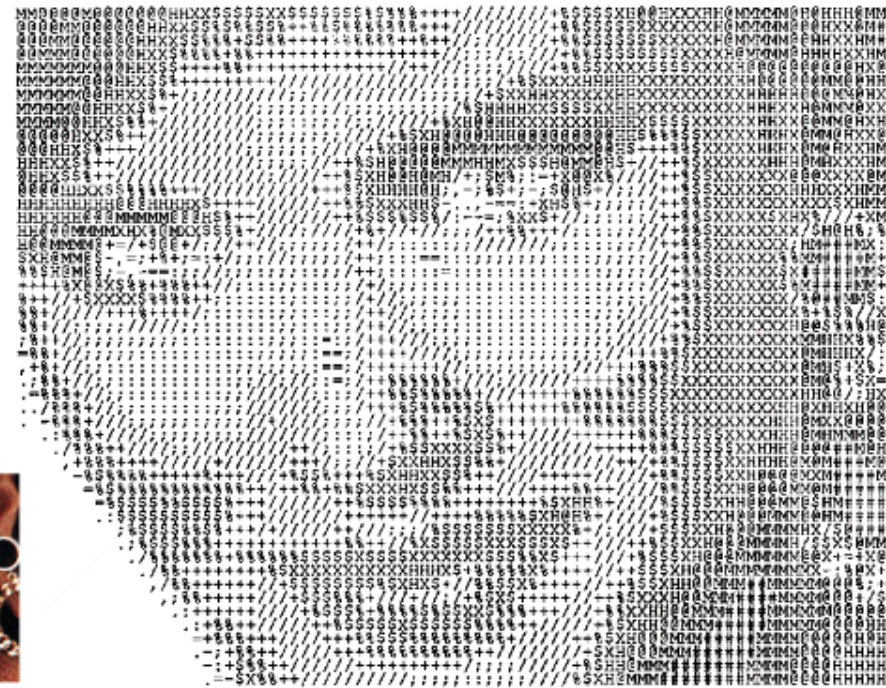
často používané znaky pro obrysy:

`\|_-.:.'`"~<>()[]`

Šedá stupnice pomocí znaků s různou ‚hustotou‘

*WMB8&%\$#@
oahkbdpqwm
LCJUYXZO0Q
rcvunxzjft
/\|()1{ }[]
- +<>i!lI?
. , ^ : " ; ~

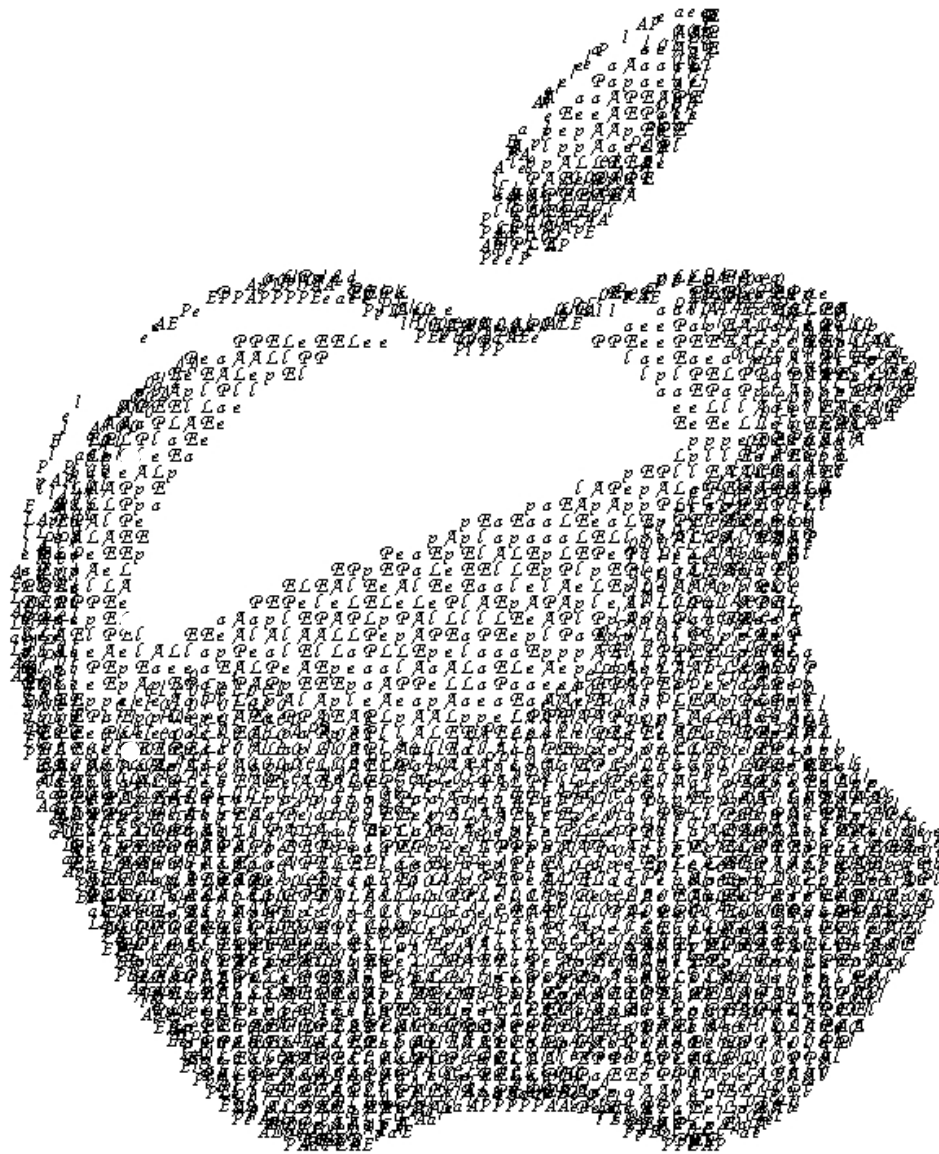

Kvalitnější šedou získáme přetiskem znaků

M M M M M M M H H H H H X H X O Z W A H 0 0 3 = I * + + = + - . - ^
W W W W W W W # # # * + + - - - - = - -
0 0 + -
0 0 0 0 0
0 0 +
+

➔ [computatorvision.zip](#)

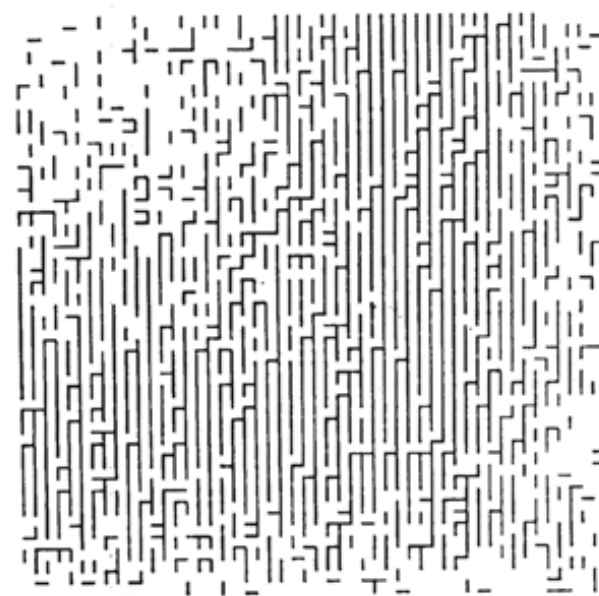
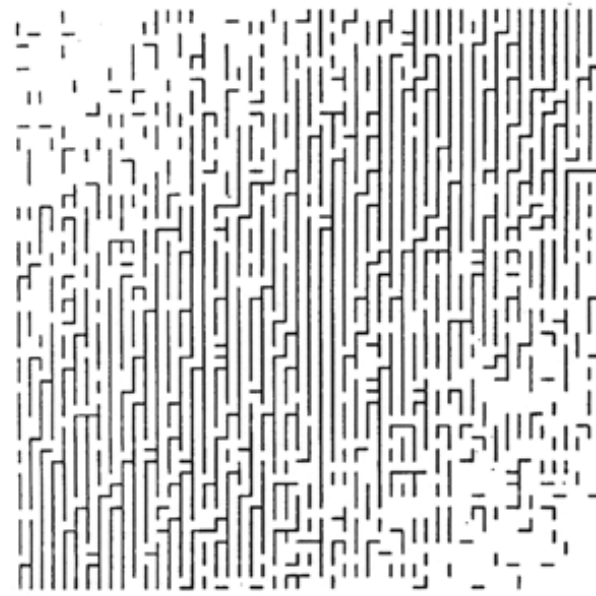
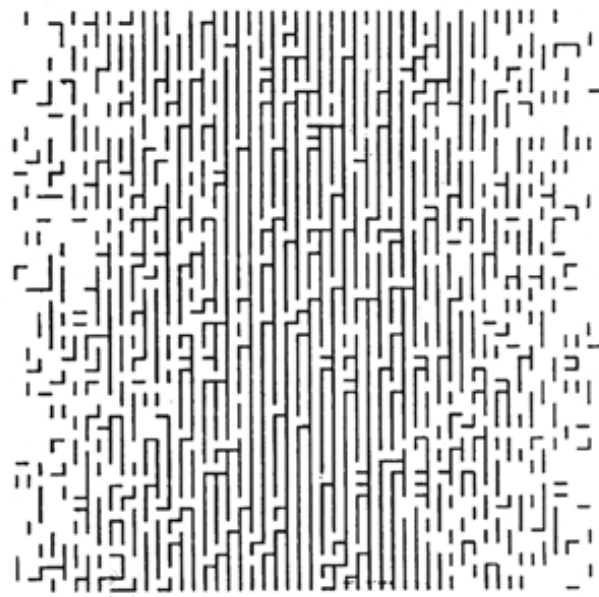
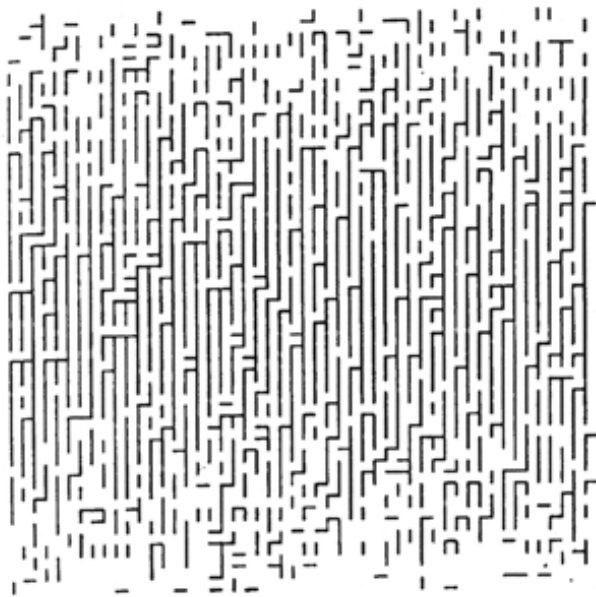
➔ [jave.zip](#)

➔ [pablodraw.zip](#)

➔ [calligraph.zip](#)

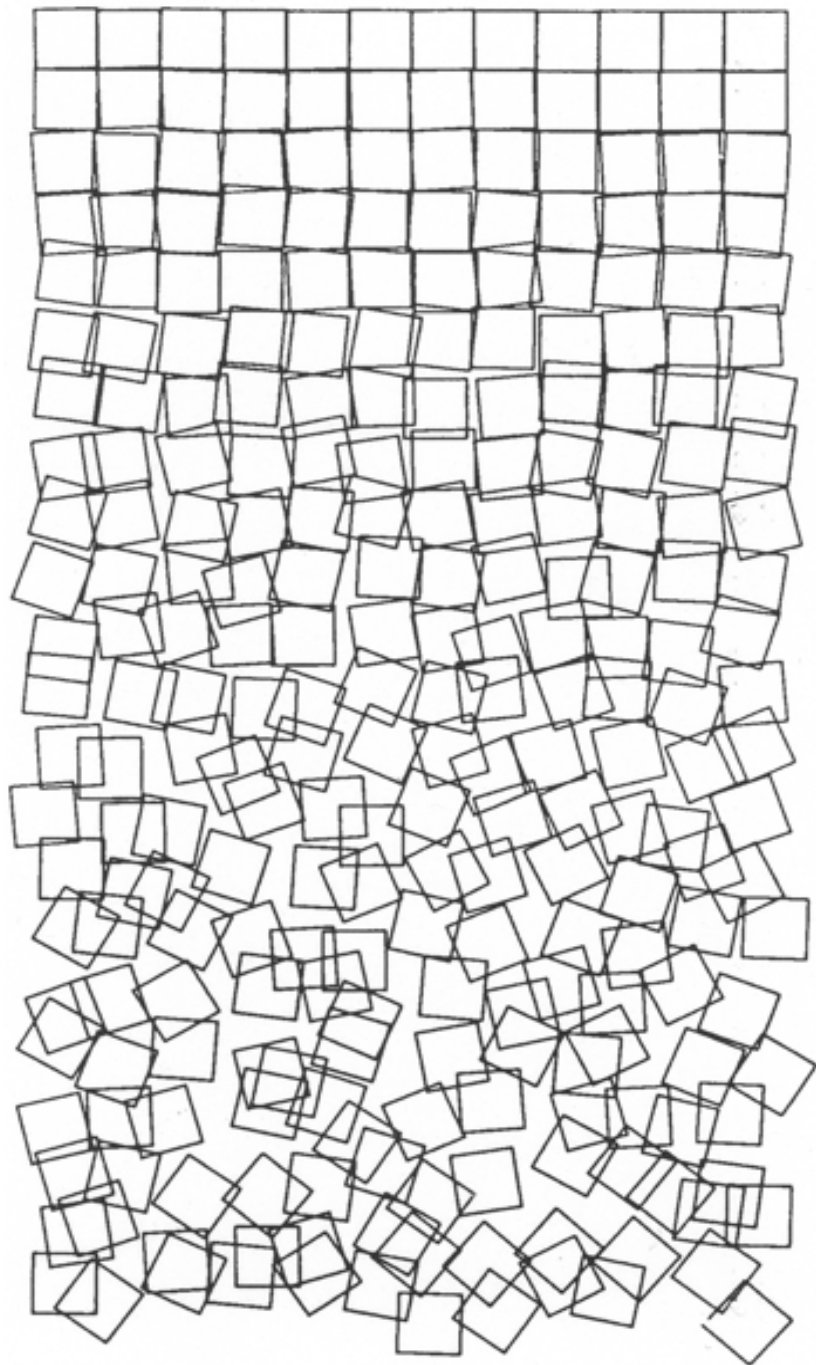

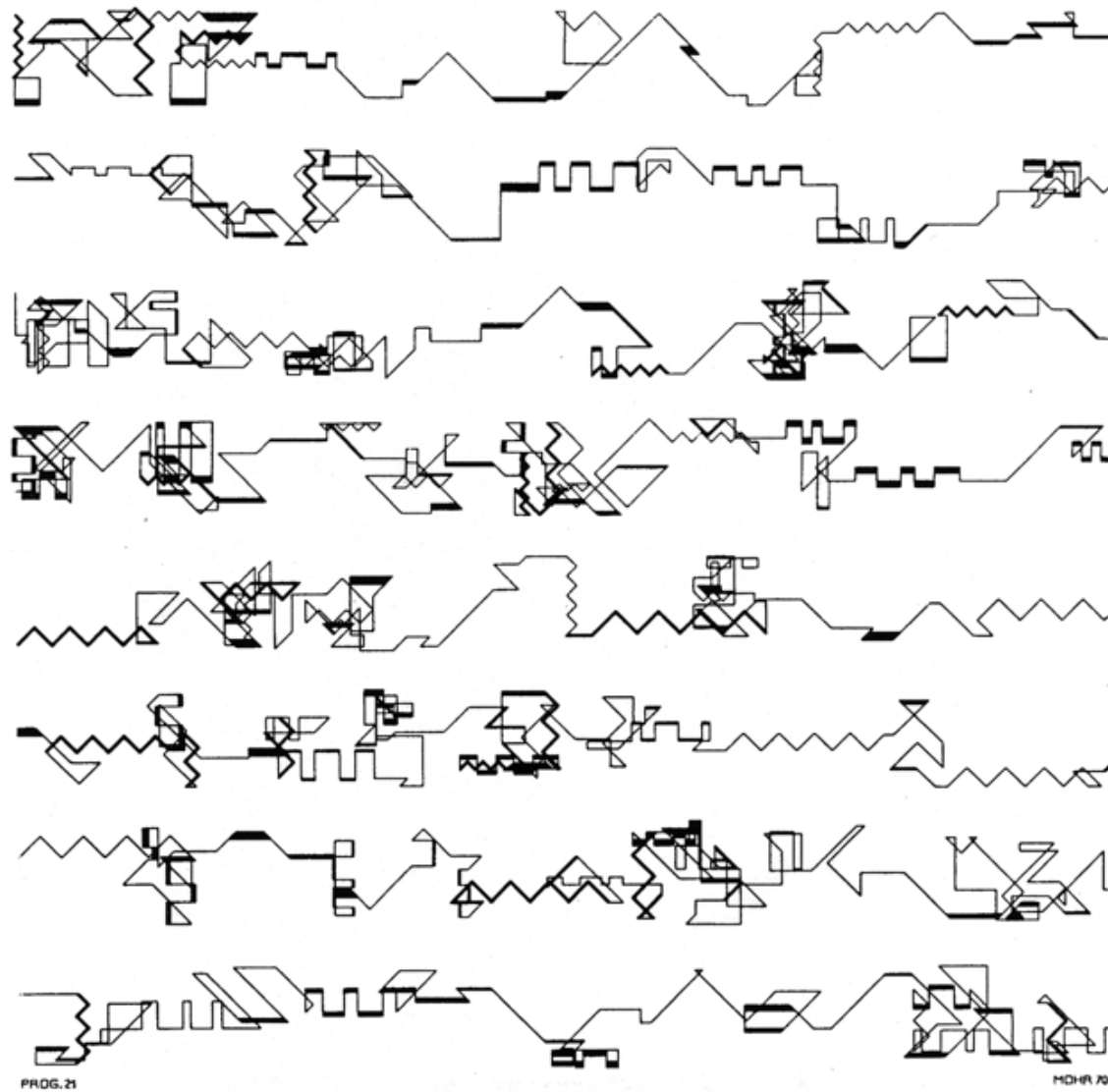
"<\+ } , _ . j d { . d g m] Q ( ] # g d H) Q Q H G ? ' 1 1 3 ? ? ! ^ P " ^ y i 3 % X V 1 V T I ! 1 1 % 1 ~
, * a k . < \$ k q ; W G] Q t H A Q E] #) d ~] \ 9 H 8 s , ; m m q q a a a a u , _ " y ~ m W A n 7 ^ ^ ! 1 % X V ^ '
? ? ~ ^ M _ 1 e 9 d # m 9 X Q D < # K H M # E d Y d E \ d a # U U W % 1 U # Q r ` Q W k M N 7 ? A g , ? X V (= j ; V % X X P
, x a d U * - - i k X Q A Z d # 8 d # k d A F J F J ? \ # 3 # k y 4 Q Q a W Q Q M H H H H 9 H M 8 U D G a 3 ? 9 * < 4 U X Y ? ~
Y ? ' ' , a q G r ' U ( ] Q # (4 # P < P T U F j e I M] W d Q N Q P A P j U ~ - W Q _ J F d 1 z , t _ ^ ? Y g ('
' : , d Q H Y ^ \ , x _ - U 0 # [ ] D X j d Y } Y Z J R - Q 5 w t - . i # a Q V d P N U ~ S d # F k - d T Z ~ ; ~ ' ' Y) \\
a a # e ~ ` j a M Y ~ , a 1 y j Y \ d Y \ 2 F , Y / j Q F] C = [?] } V W h d P q W e E d # e F j P \ Z 5 a Y U w d / ? , d
Q # P ` = j Q P ~ j d P ~ a P ~ a e ~ j P \ d f d T d # F d k * } ? a d A 2 1 d e F j M F y Q e ^ j Y \ P \ d T j \ M d z 7 1
Y ' d j W T : q W P q d ~ j d P ' j F j 2 d j [= # R j Q (' ? q K] P = d # F } W F + j Q F 9 " j Y '] X ' (d P \ ` k ' ^
^ # } d e ~ d j # F i U ~ q # P J Y j P] (W E] W F] C ^ < k U (d K ? # #) W A i . W D t k d E] [} r] i / a = z \\
d j M F ; Q P ^ j M E i # C ^ j F q P j e } D .] M M] E < *] 9 k Q # (4 C 4 E Q s 3 # F J M F . d E 4 E] (\ < r < _ M k
W Y ^ j d e ~ l d H ^ i Q P ^ j ~ j W E] ~ W E =] Q _ ? ^ ! y U d [ ] M A J Q d # # # A # a s 9 Q k d P U :] L ? g \ _ 5 z \\
~ ` j # Y ' j d # ~ q Q M E q e :] M \ ] % # E = 9 # (\ Z | J K # k < H M 1 # U ? ? ? " Y 9 P \ z j ; P ' j { } E 1 / L ' 1 g ^
d j # (: j Q # (: d # (- Q [W Q U " ~ Q G . = T _ a % ; Q 4 Q \$ d 9 C } D 8 k = y x k d " 1 j Q C ' - W [4 F] T L < g ? Q g r
d e ~ } a H # e '] # P ^ d M ^ 1 H Q (' # C ` ^ W 9 e] 4 K Q P 9 ! ? F d e 4 U t d M] d N Q (y _ J # L] r] (% 4 r] \$
Y K x M T d M F - W # F j # K k V U # r y U # b k < Q U t q # W e 5 Q 9 k } 8 5 W U 1 x _ < g ' ~ 3 W k] r] # K ` C] (4 k ? % ' ~
q d P ' J Q ( ] 8 F :] Q E 3 Q (y } Q A k = C] K J Q M ~ a e d H W U] W # a s T ! I T I i 9 # G = J N Q k 9 g (4 k ? V
Q P] J # e t ' d e ' Q J # t # =] # [( ] # Q i < t] C Q # F d Q C 0 e M t % " Y # Q Q Q A w d 4 2 M D m e] W k] e l] (= r
e ' q Q # ~ d . Q F - V U # ('] W [: # # Q _ : 4 / } # F J # Q (: 5 " q a x = ? 9 Q # Q Q # 9 A ? M # m s 9 # { < (3] [ ] \$ r
= W # F ' =] e ' = # Q K ' 0] Q [k k H # [%] k] P } W # P S g S 1 W Q Q A a - V Y M Q # k Q \$ I 9 # c] W L . L I ; L <]
M d # e r d V d [+] Q # r % %] # t s =] W Q _] Q W * W D # E a r i U Q # Q # Q Q m X U ! Y # ? # A z 3 A { 9 8 k X I (k 2 =
j # # ~ = V } # [1] Q Q ('] # # g U 9 # [4 # e] W Q E] W K = I 9 e Y Y 9 9 # # b x i I N ? W Q z 9 b Z Q L] } * { x =
Q # P \ d = d Q (1 I] Q # [= d] # # b = d] Q E] # D W # M 5 W Q F S < ? N I 1 ; a Q Q M Q Q A x o ? H A / N L] G < V 4 1 `\
e F # j W M '] W Q b - : ' H Q Q L #] # k ? # Q Q Q E] D Q E e ? t : q d # # Q # # Q # # # \$ s ? H Q 7 # r M r C V T *
E ' y # # e # d 3 # # D ^ <] W # # r 9 # Q (3 # # # (U Q e } 8 } P } J # # Q e Y ! ? M Q # # Q g d H b 3 G } b] } 1 (\
E = d] Q Q E Q .] # # Q L = V 3 # # A . # # \$ z 9 Q # 5 Q # t] L ' 6 d H M M V P H I) W O T Y H 8 { ! Y H 4 (9 z V V K
M F = ^] Q # [' = d] D Q # t M ^ ' H # # < ? Q Q Q g 9 Q] # # r 4 Q F ? (d U T h ; a G q m ; Q i I Y V) s V s T q a a a r k
Q T] # 4 # # b = : = ' # # # a _ = = ? Q # b Y # # # x ? 3 Q # L 4 # F = \$. ~ U j d # # M V Y ! u q Q Q A q q q Q W Q Q M n _
Q { = 4 # # Q i d U 8] # Q # Q Q a k 9 # Q \$ g " 9 Q Q Q b 9 Q k] 8 L i) k h j Q e 9 \$ w a w d # # Q # # # H Y N # # # # 8 C _
e (r 3 # Q # r ' r ^ ' 9 # # Q # # k % ? N Q # # A V H Q H Y I 9 Q g 9 A Q < I k ? 5 d W # Q Q H Y N Q # M 9 1 * I 0 9 ? Y ? ? ~ 1 k
c e *] Q # # Q a _ = < 9 # # Q # Q a _ ? 9 Q Q Q U U U V m U X ? A / # F N 9 t M " Y H M Y T ? ? ? ' ; s m d { % ? 9 3 % T T \$,
K 1 V ? H # # Q Q \$ r O Q Q ? # # # # # \$ a _ ? ? M e Y S U Y ^ ' J F # R 4 (D = r . , a a q W Q A m d D V 3 1 d x 3 N 3 < I Q 3 k

F. Nike: Random Structure

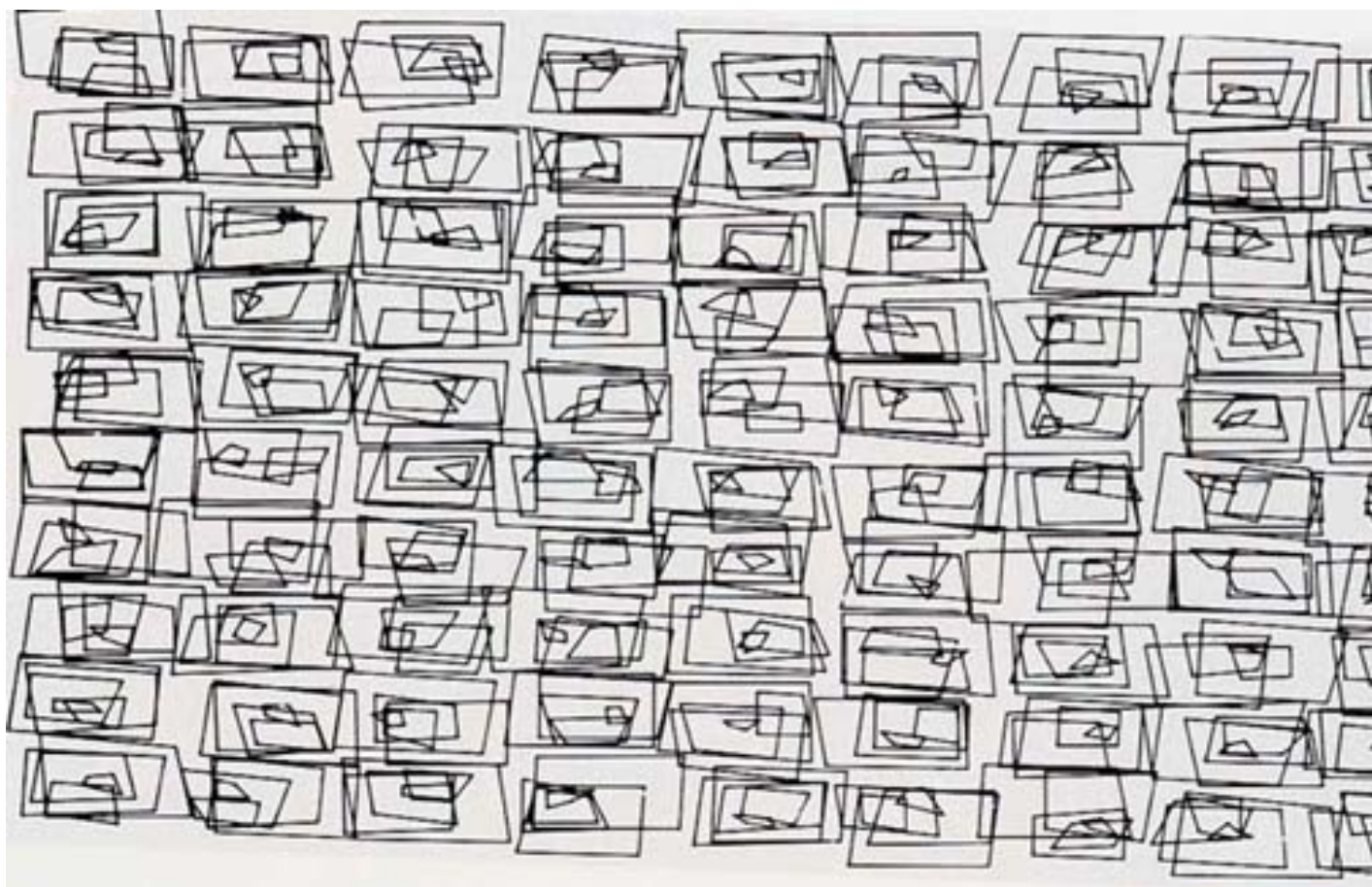
**F. Nake:
Gravel Stones**

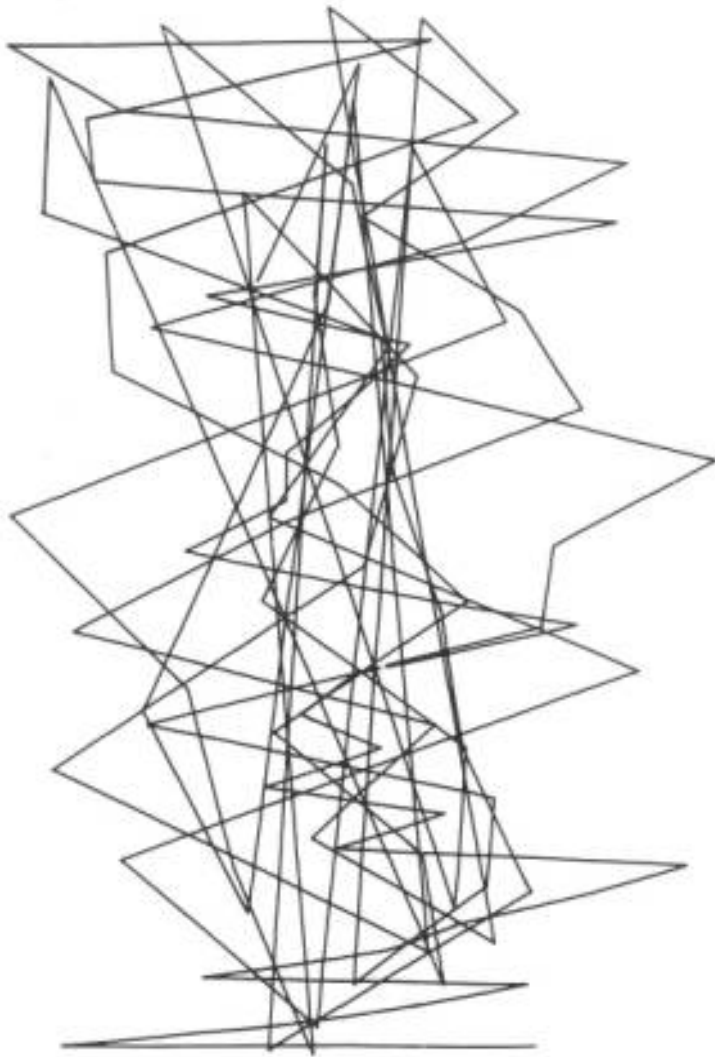

M. Mohr: Letter

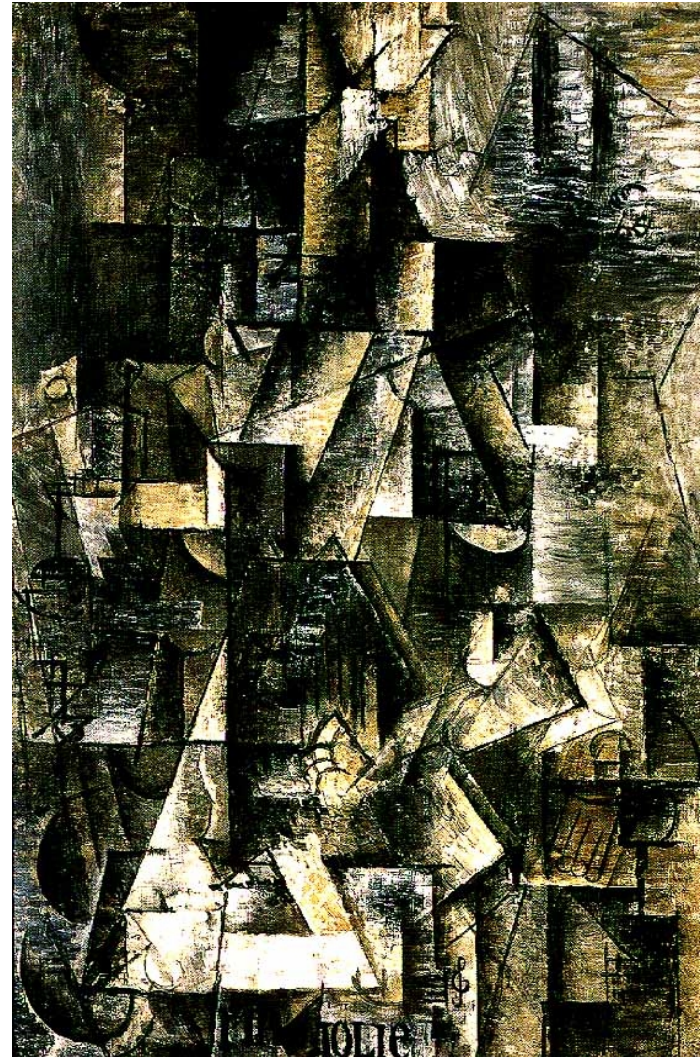

V. Molnar: Parcours

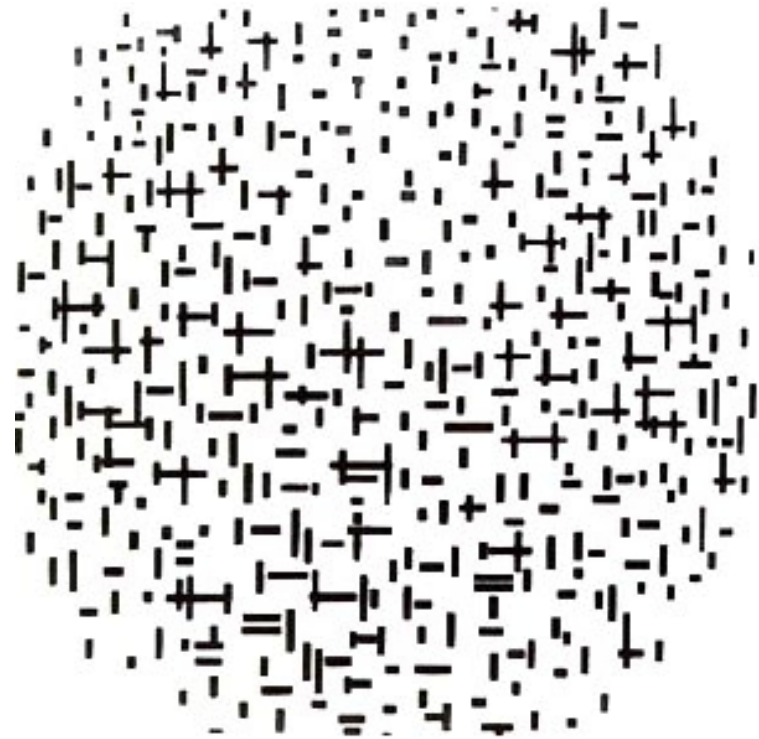

**A. M. Noll:
Gaussian-Quadratic**

**P. Picasso:
Ma Jolie**

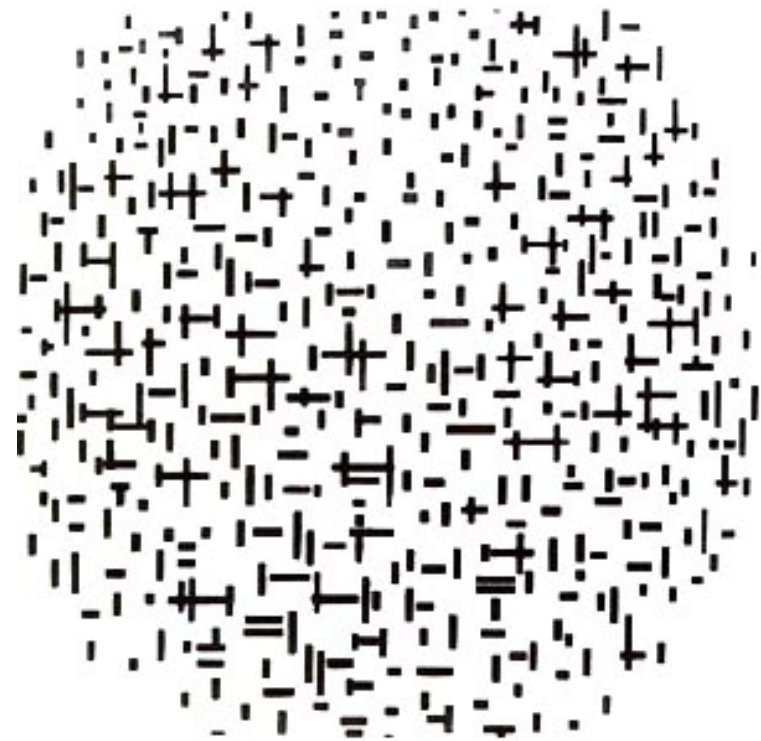

**Který obraz je od P. Mondriana — *Composition with Lines* (1917)
a který od A. M. Nolla — *Computer Composition with Lines* (1964) ?**

A. M. Noll

P. Mondrian

**28 % respondentů odpovídá správně,
56 % respondentů považuje Nollův obraz za hezčí (!)**

Doufání v ‚nové umění‘ —

Lze pomocí algoritmů a parametrizovatelných příkazů vytvořit estetický objekt?

Počítač je inteligentní partner, dokáže tvořit

A. Michael Noll

...a navíc dokáže dle zadaných kritérií vytvořené dílo i zhodnotit, případně upravit parametrický prostor tvůrčího programu tak, aby výstup co nejlépe odpovídal očekávání

Max Bense

Exaktní estetika

Počítač jako analytický nástroj pro studium vnímání a hodnocení estetična

– Harold Cohen: *Bez názvu, 1987. Kresba generovaná počítačem, nakreslená plotterem a ručně kolorovaná. Od počítačového modelování dětské kresby dospěl H. Cohen k hledání vývojových zákonitostí, například růstu rostlin.*

Benseho estetická škola
Georg Nees, Abraham Moles
aplikátor: Harold Cohen

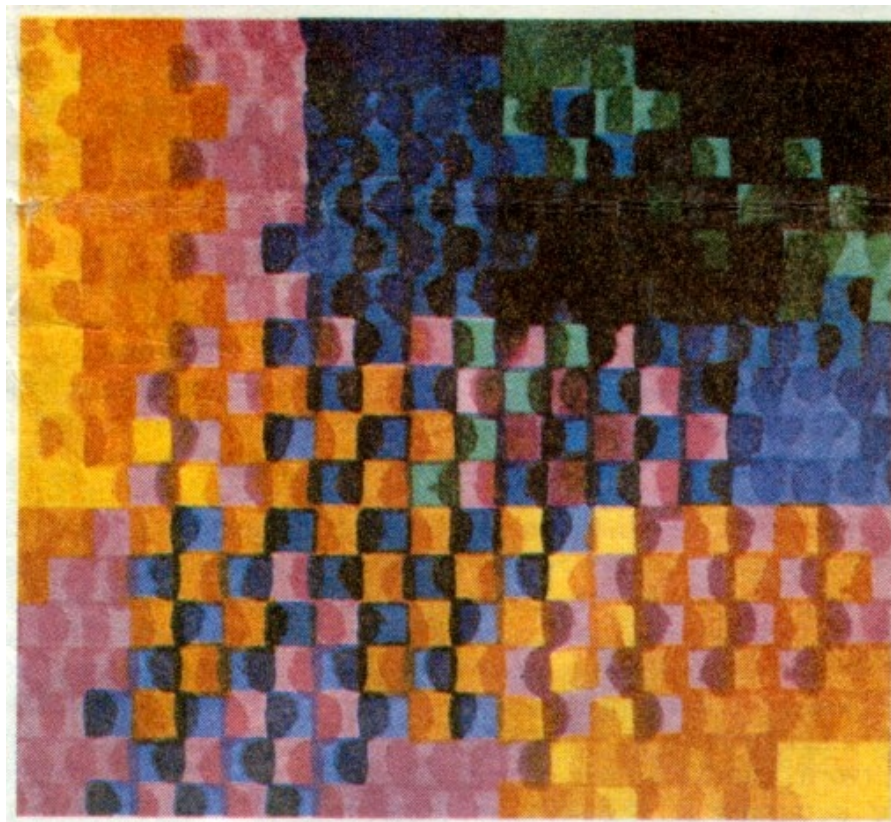
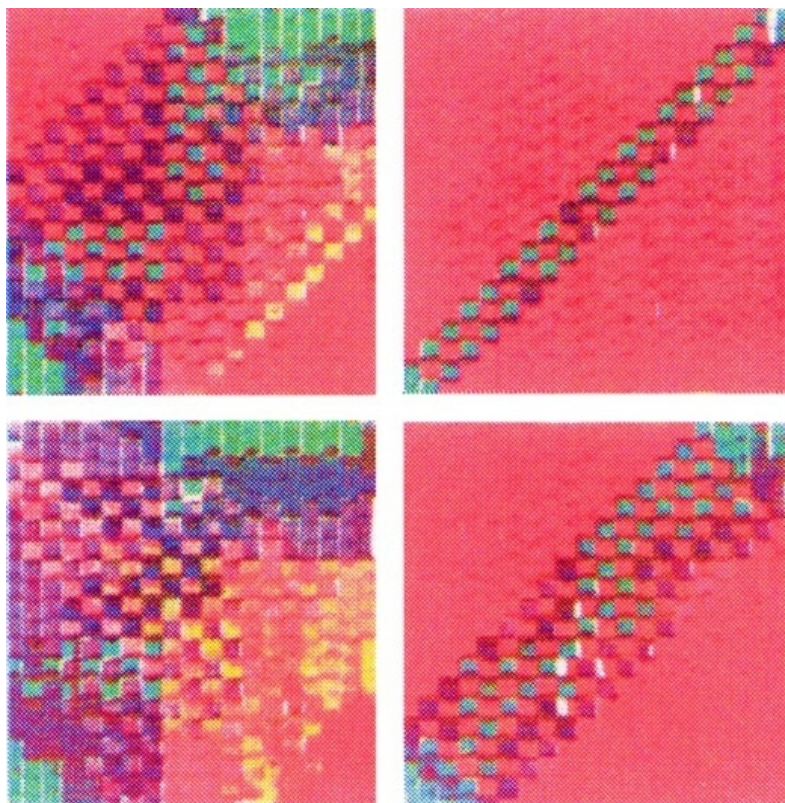
Malířský robot AARON

figurální malba, abstraktní estetika a gauguinovský styl

<http://www.kurzweilcyberart.com/>

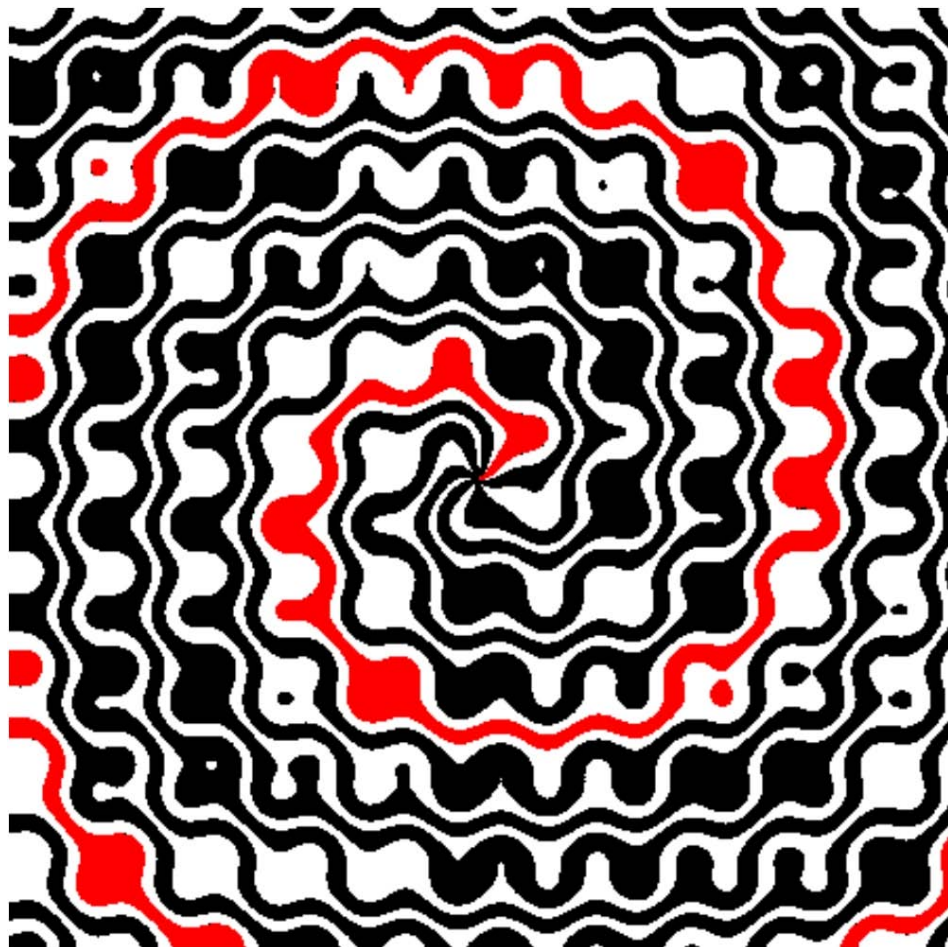

Kvantování funkcí

F. Nake: Multiplication Series

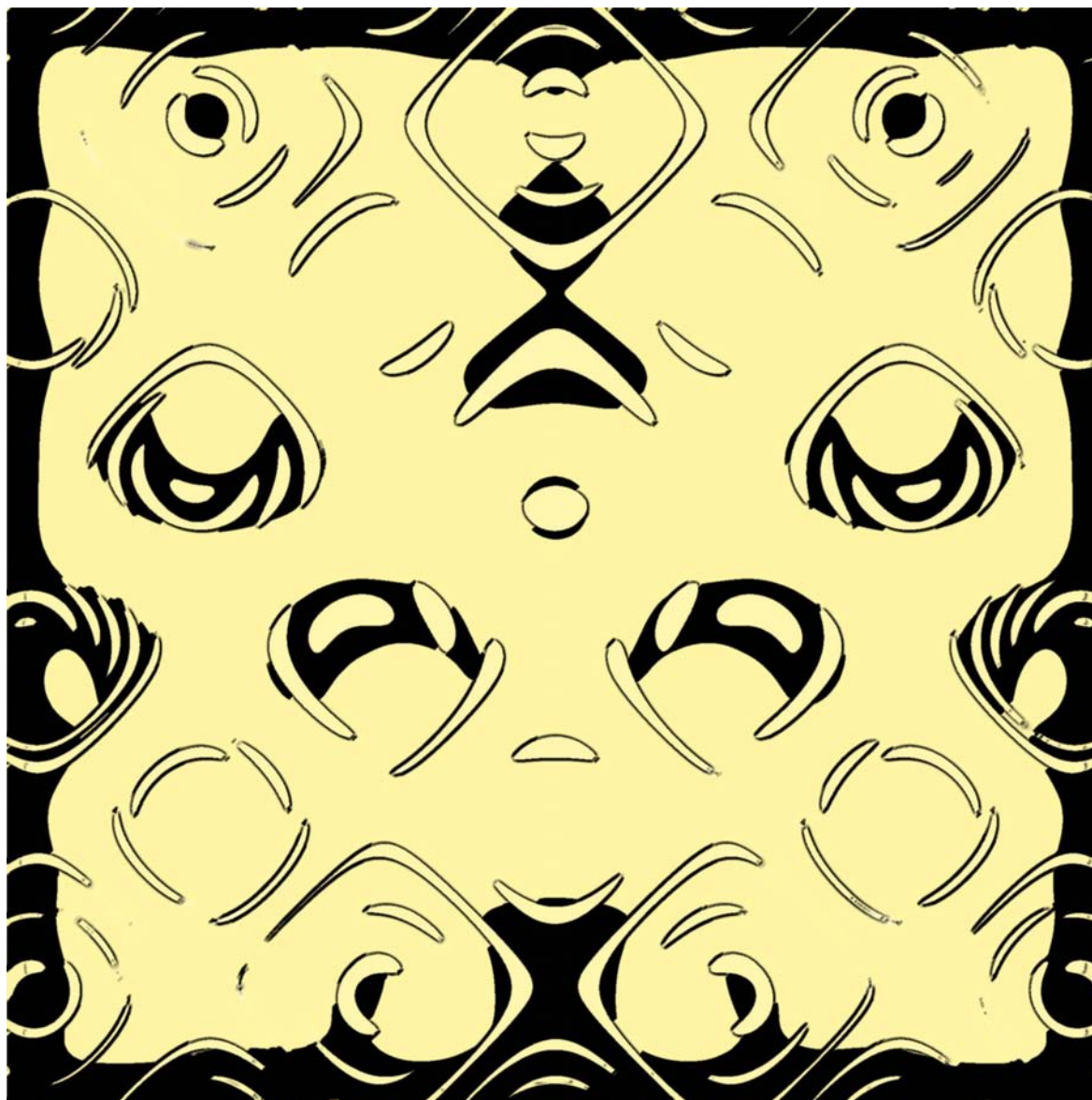

$$\text{mod}\left(\sqrt{x^2+y^2} - \frac{7}{2} \cdot \text{angle}(x,y) + \sin x + \cos y, 7 \cdot \pi\right) < \frac{\pi}{2}$$

$$\text{mod}\left(\sqrt{x^2+y^2} - \frac{7}{2} \cdot \text{angle}(x,y) + \sin x + \cos y, \pi\right) < \frac{\pi}{2}$$

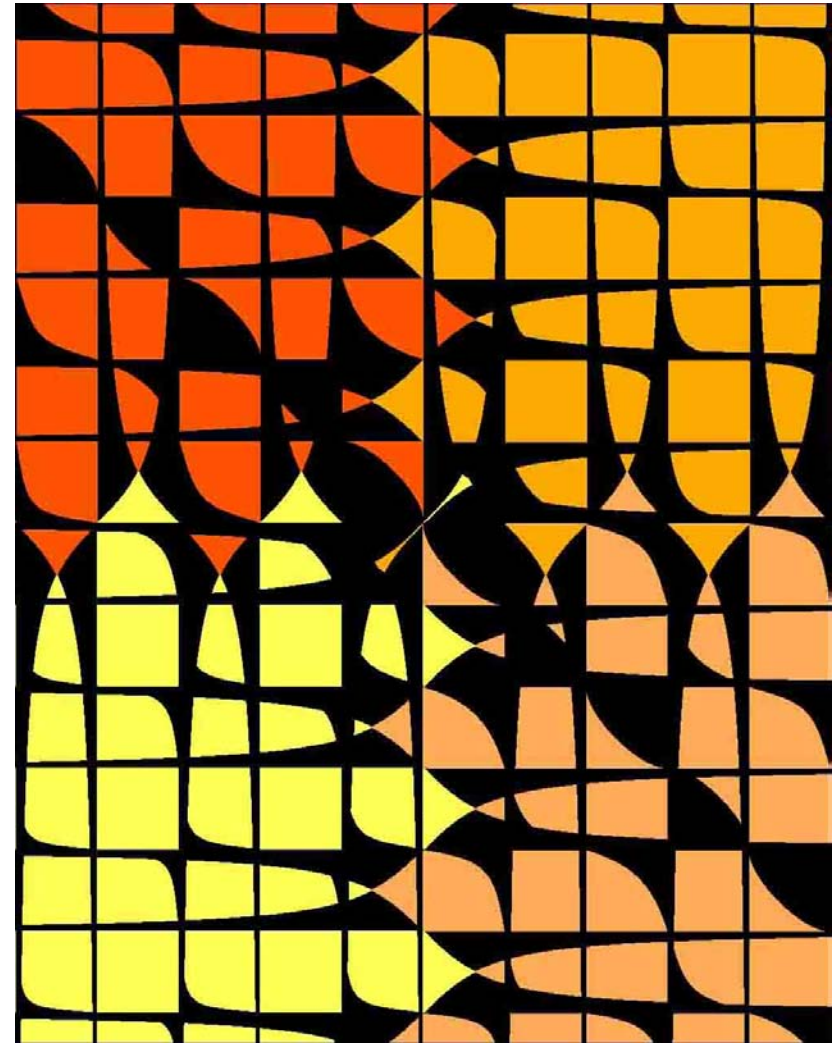
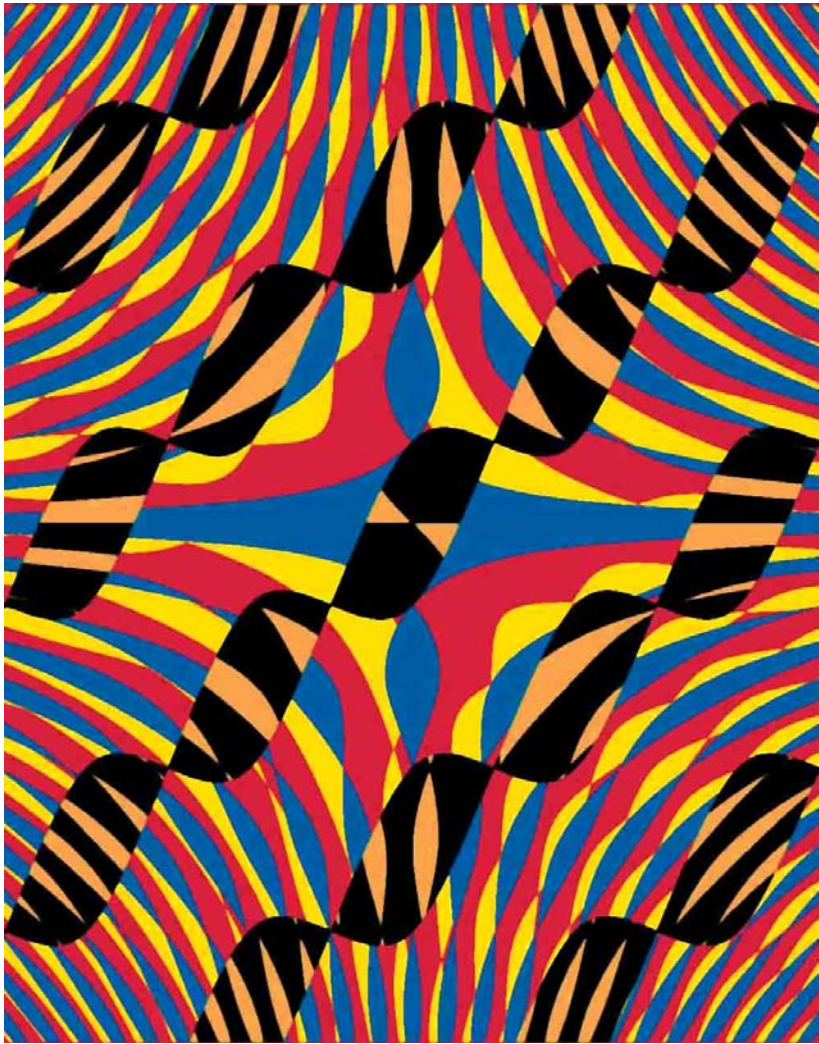
➔ [grafeq.zip](#)

➔ [winquant.zip](#)

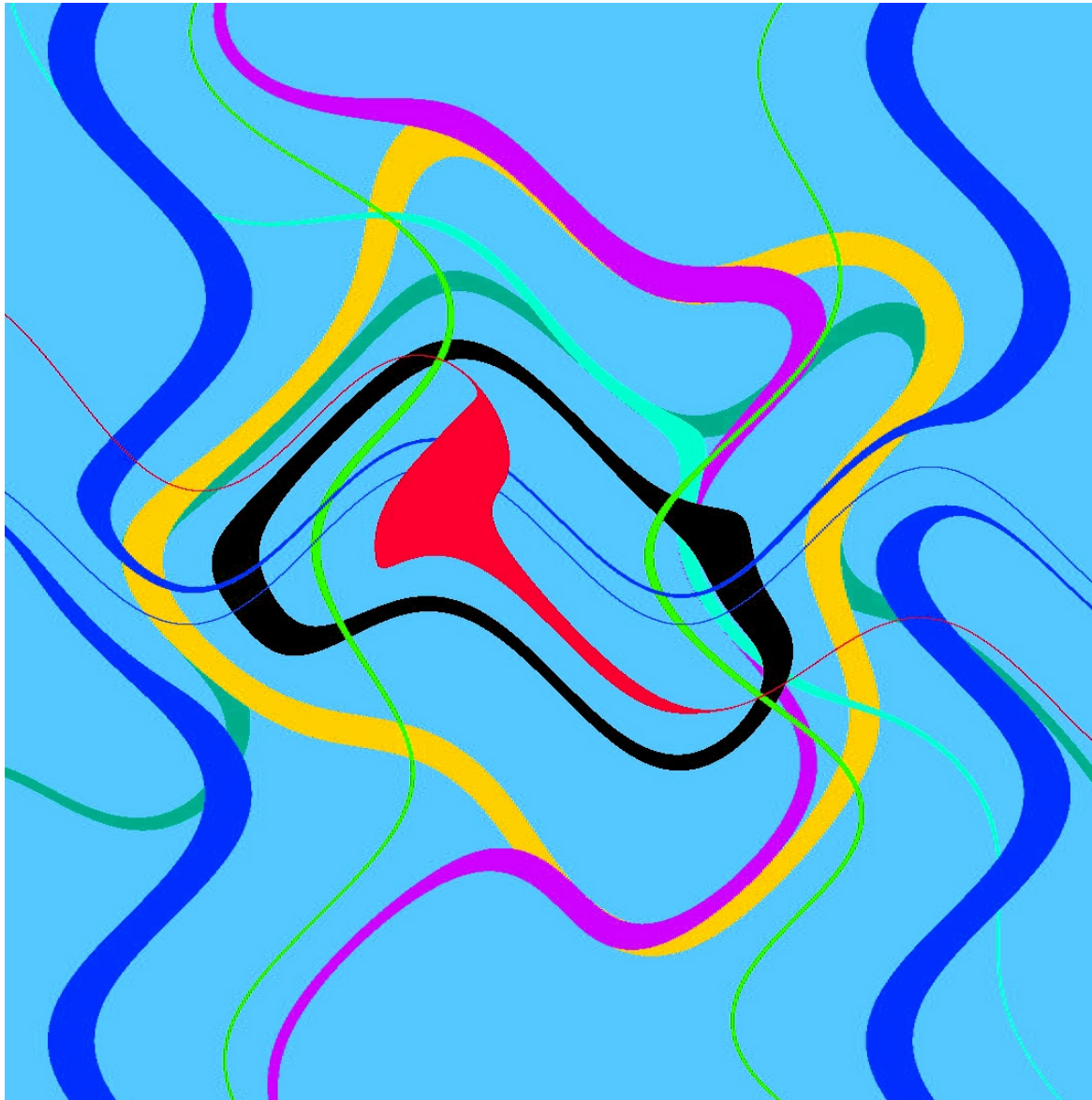

L. Jedlička

T. Mrkvička

P. Špringl

První výstavy počítačového umění:

1965 – *Generative Komputergrafik*

Technische Hochschule, Stuttgart

Computer-Generated Pictures

Howard Wise Gallery, New York

1966 – *9 Evenings*

performance Bell Labs, New York

**1967 – *The Machine as Seen at the End
of the Mechanical Age***

Museum of Modern Art, New York

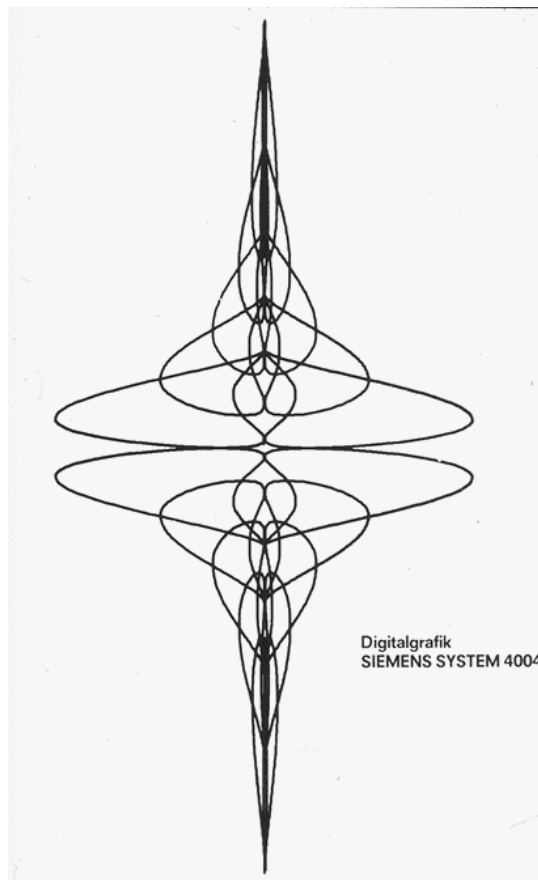
1968 – *Cybernetic Serendipity*

Institute of Contemporary Art, Londýn

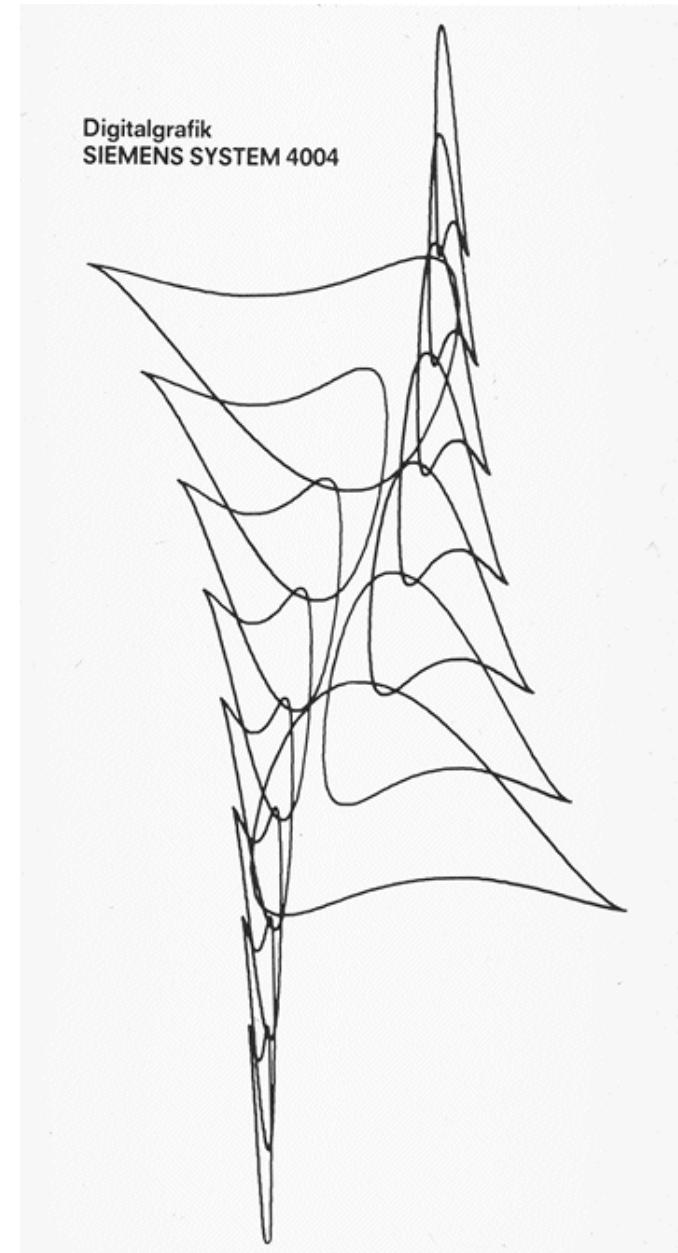
1967 – vychází časopis *Leonardo*

Intl. Society for the Arts, Science
and Technology, Paříž

<http://www.leonardo.info/>

H. Franke: Digitalgrafik

Novinky zpříjemňující tvůrčí práci:

interakční ovládání

1963 — I. Sutherland, MIT

myš

1965 — D. Engelbart, Stanford

grafické rozhraní

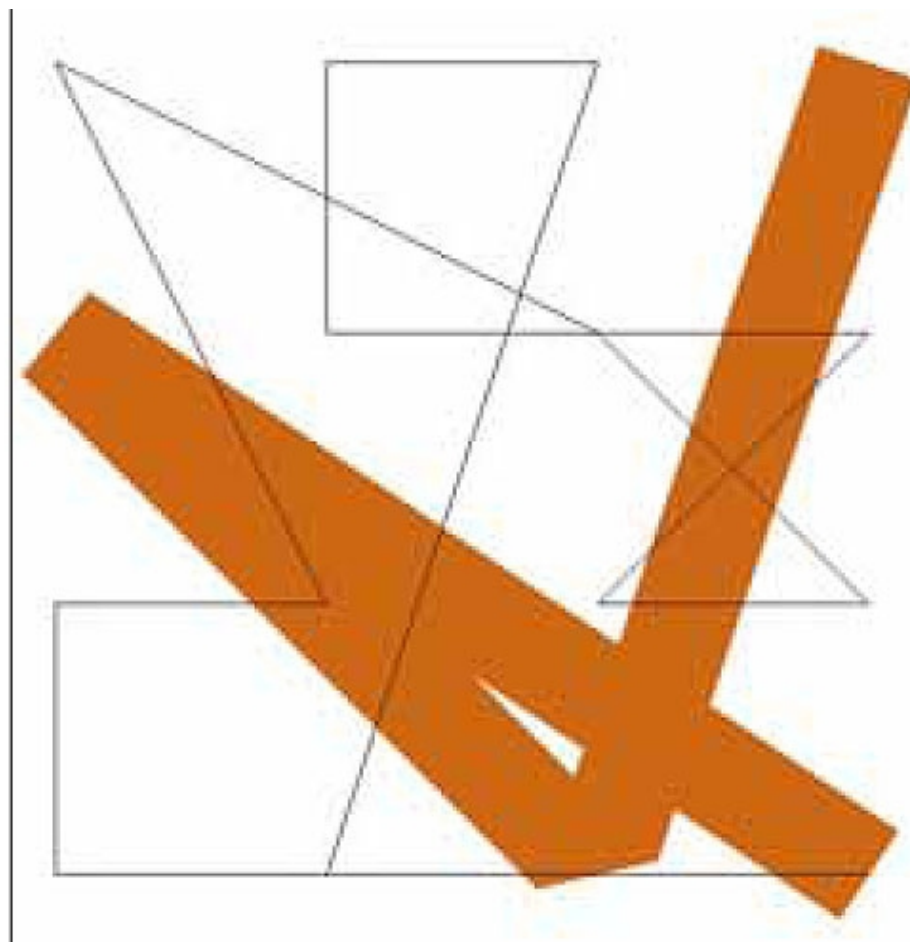
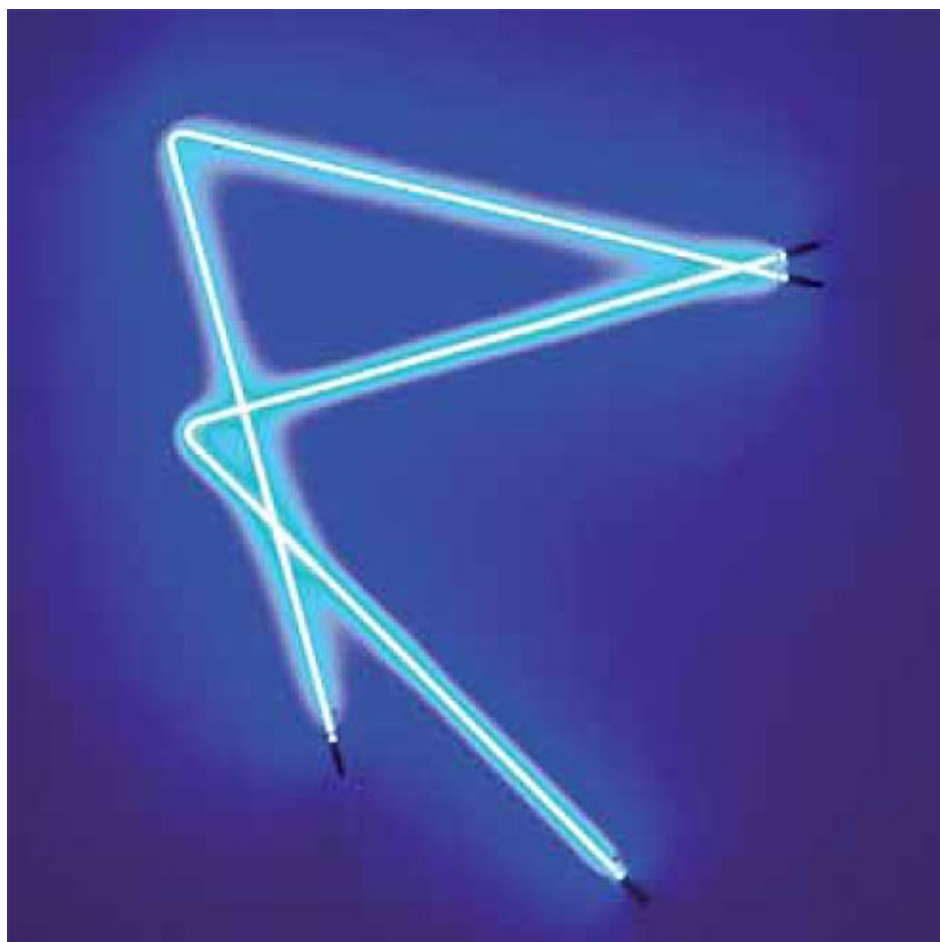
1970 — XEROX

osobní počítač

1984 — Apple; 1985 — Amiga

aplikace

1973 — Superpaint; 1980 — Paintbox; 1986 — Photoshop

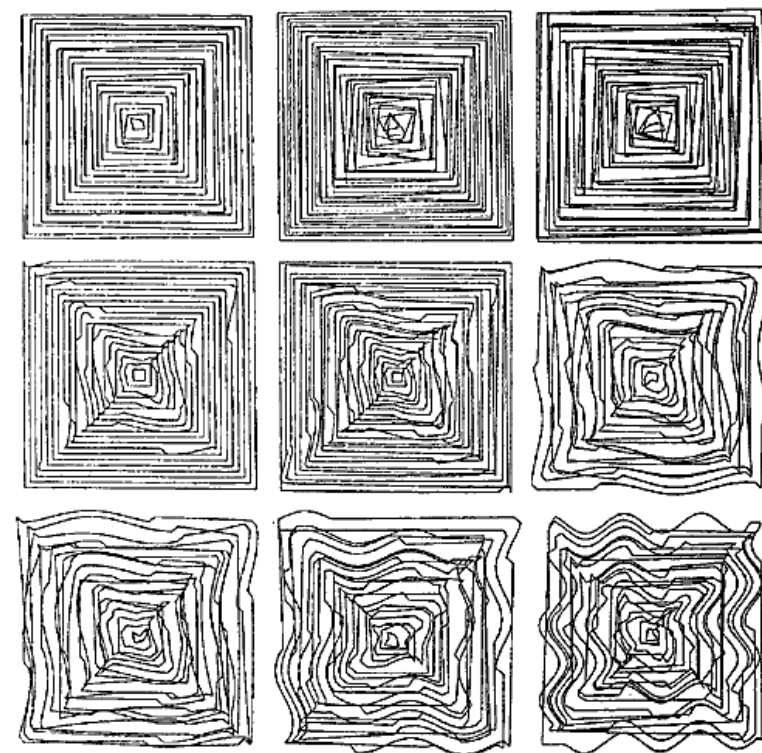
V. Molnar: Polylines

1970–1975

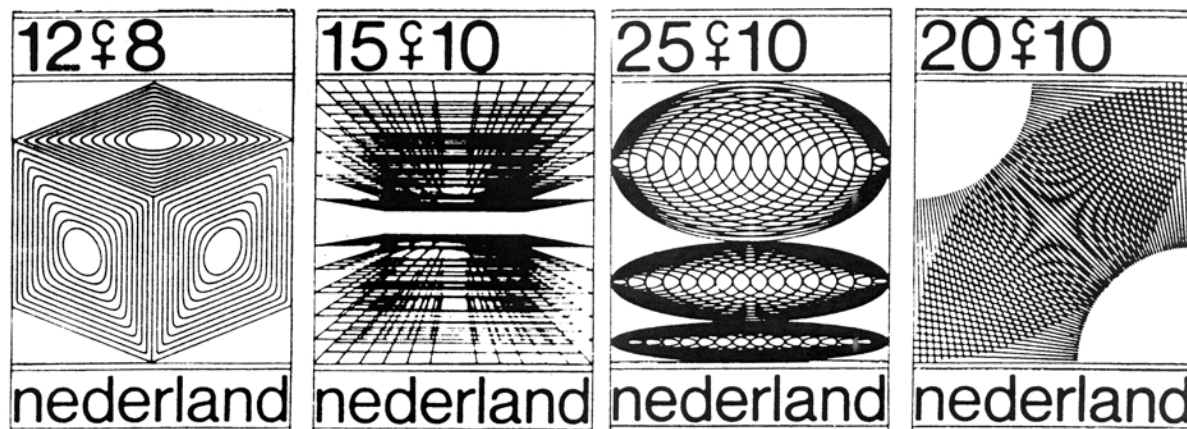
Vera Molnar —
výuka počítačových
technologií na uměleckých
školách je nezbytností

„The computer-aided approach
is only a systemization of the
traditional-classic approach.“

V. Molnar: Transformations

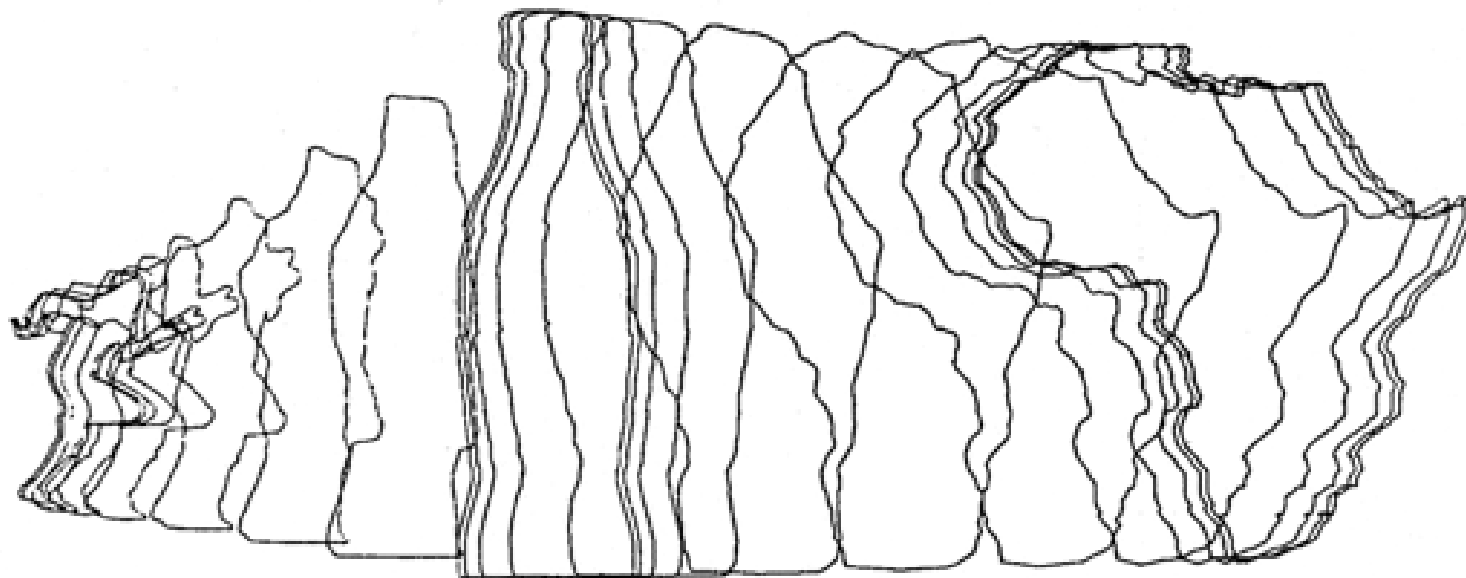
Navykání umělců, kritiků i diváků na počítačem poporovanou kreativitu

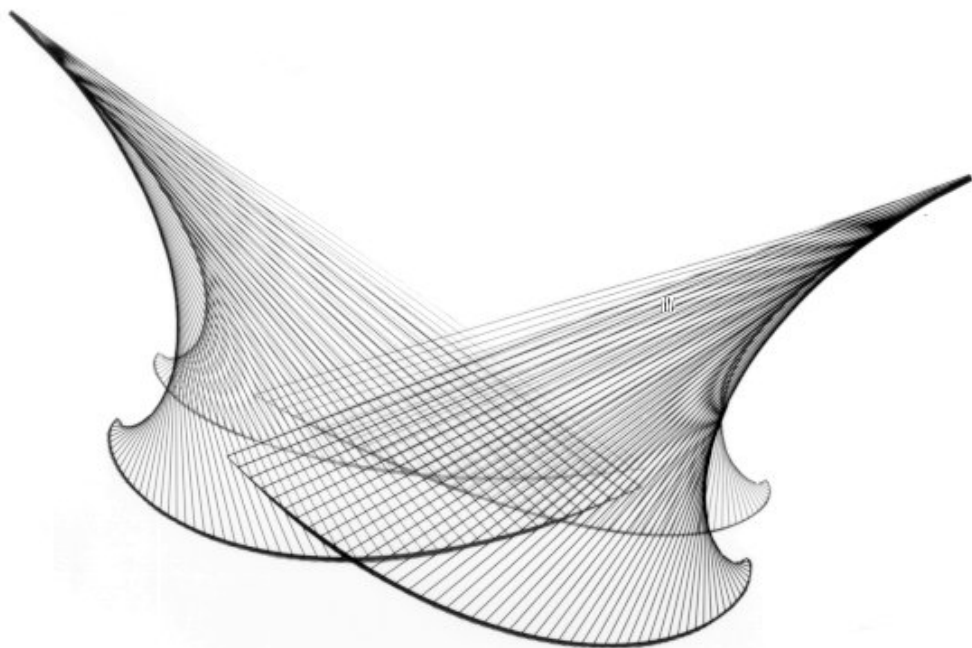
překrývání vzorů na známkách nizozemské pošty, 1970

1970 – **Benátské bienále**

počítačové umělci zastoupeni v rámci
expozice konstruktivistů

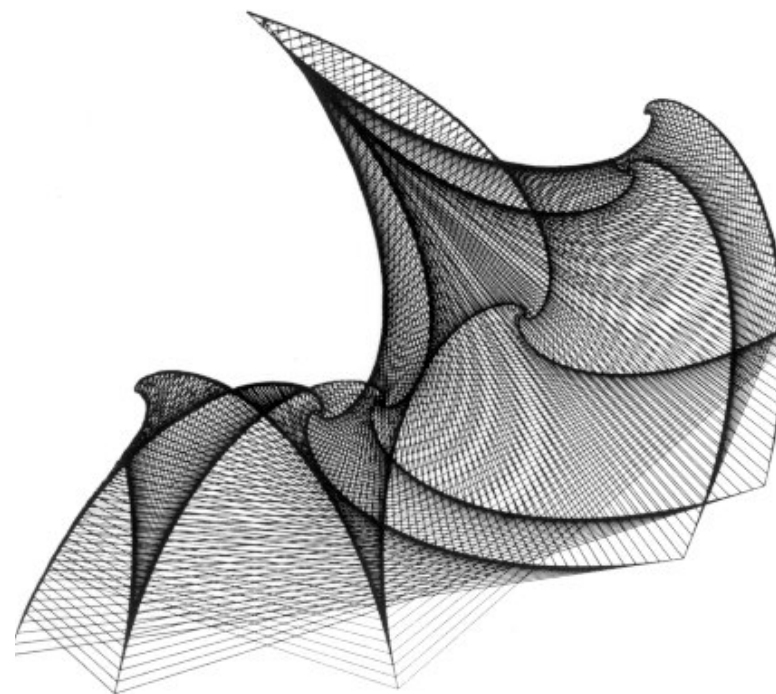

Computer Technique Group Japan: Running Cola is Africa

AP/140

I. Rousseau: Modulated Passage

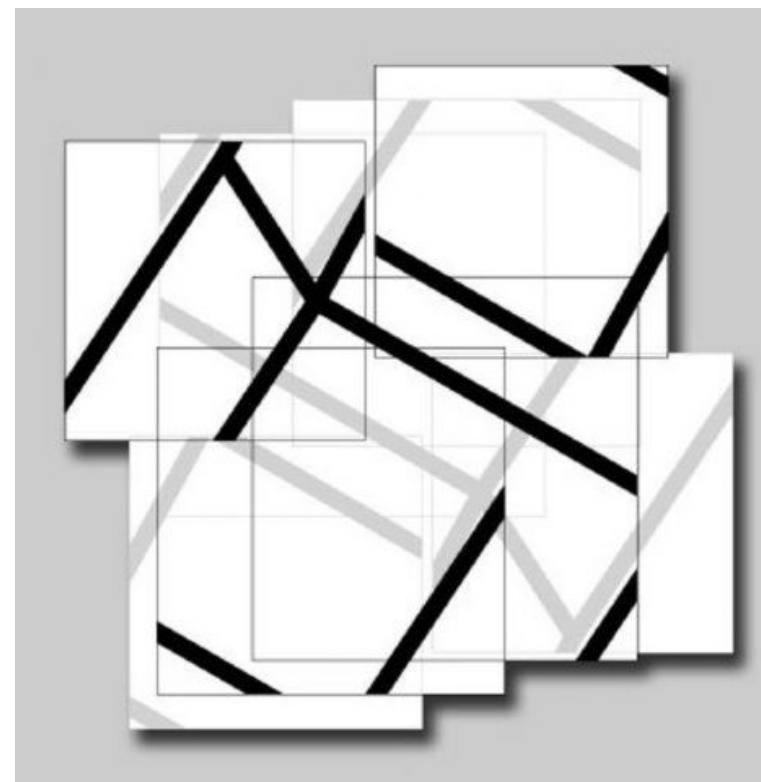
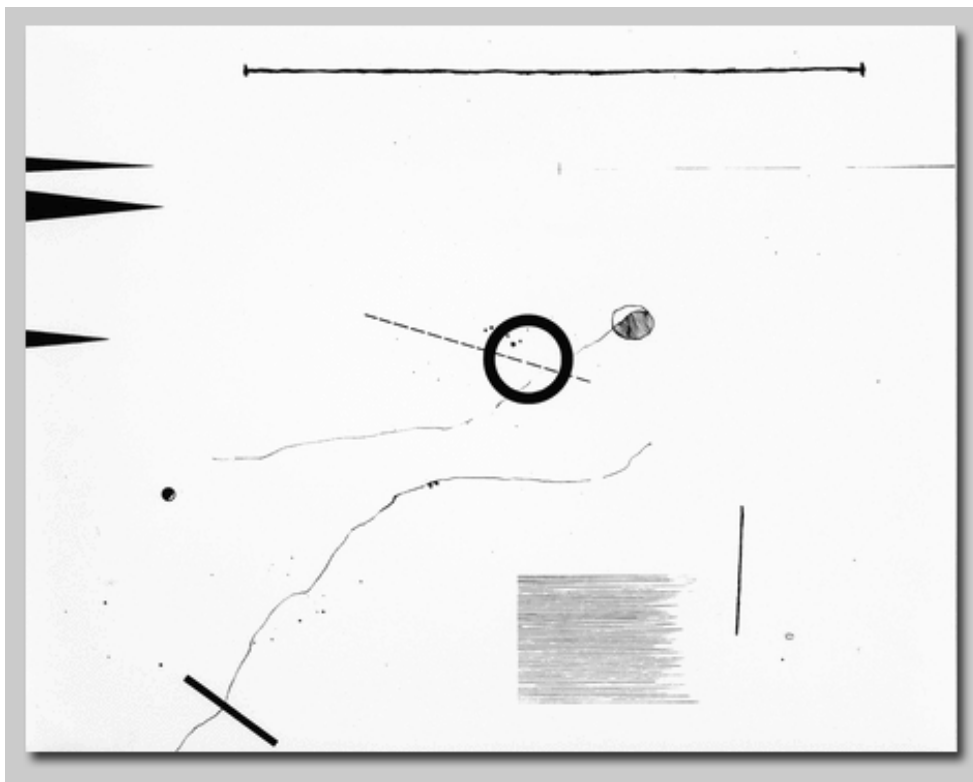

Interweaving Rhythms

© Rousseau

I. Rousseau: Interweaving Rhythms

1971 – Manfred Mohr vystavuje v Paříži

Musée d'Art Modern

První *samostatná* výstava ,počítačového umění'

1973 – **ACM SIGGRAPH**

*Special Interest Group
on Computer Graphics*

Sam Matsa & Andries van Dam

Aktuální trendy v počítačové
grafice, technologiích a umění

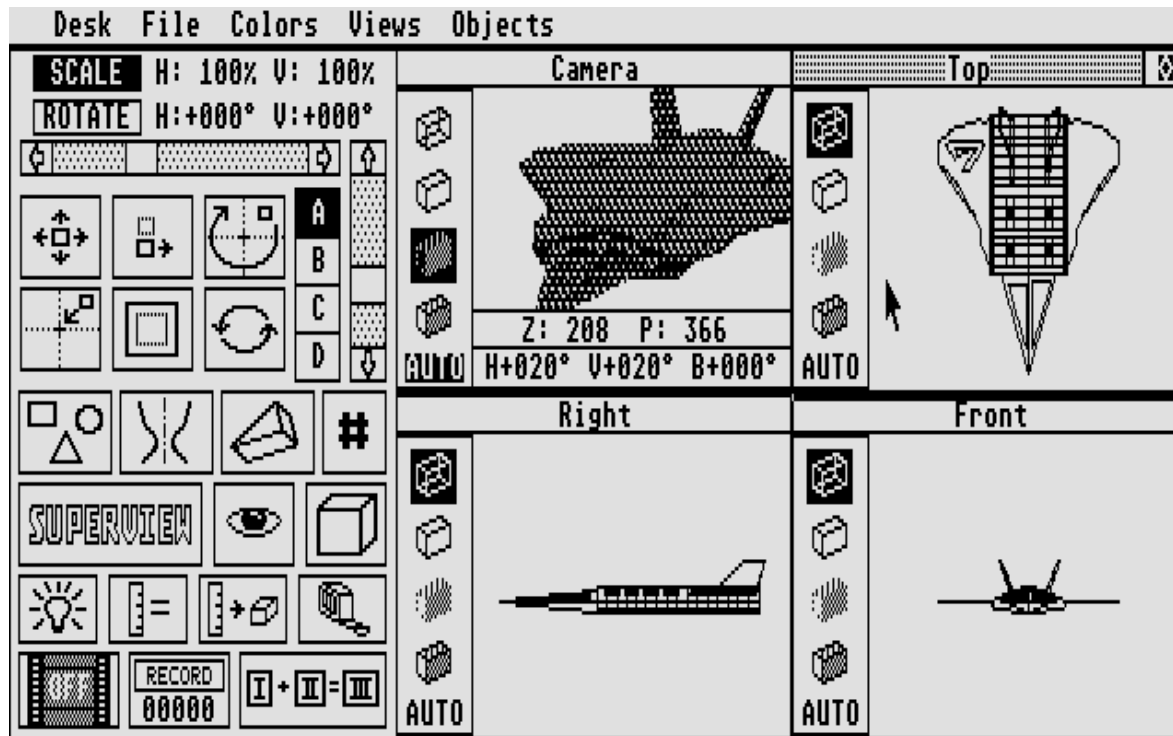
- *Animation Theater*
- *Electronic Theater*
- *Art Gallery*

V. Ostromoukhov: Artistic Screening

1975–1985

Vývoj počítačové grafiky – hardwaru, softwaru, grafických algoritmů

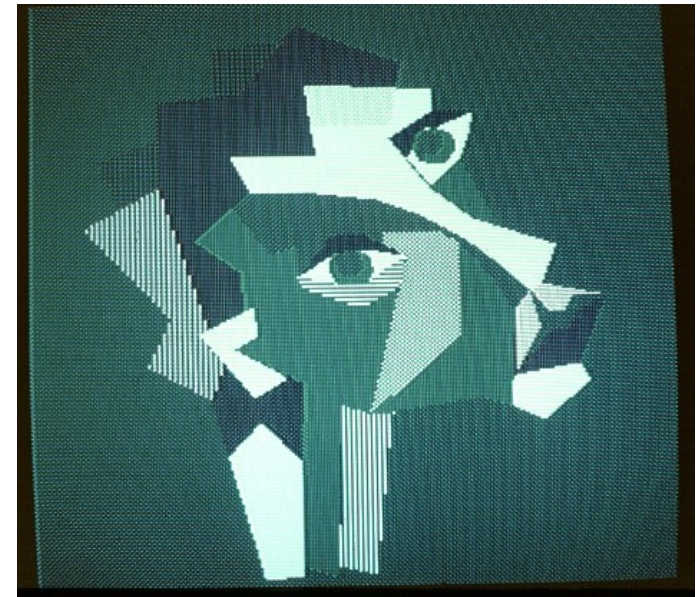
Postupná orientace výpočetní techniky na uživatele

**Výtvarník nemusí
nutně rozumět
programování!**

První profesionální
výtvarníci u počítačů
v reklamě a filmu

S osobními počítači přicházejí nové vizualizační možnosti – barevná rastrová grafika, rozumné rozlišení

**I. Serba : počítačová rekonstrukce motivů
H. Matisse, P. Picassa a R. Lichtensteina**

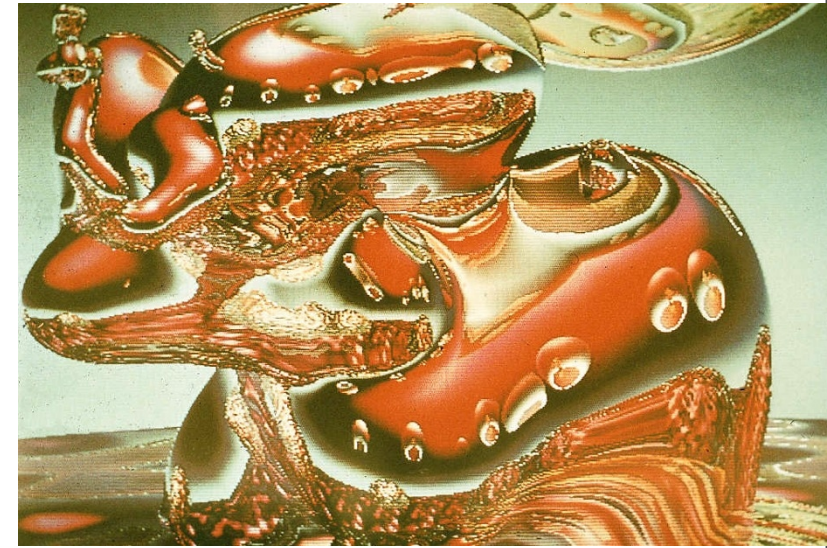
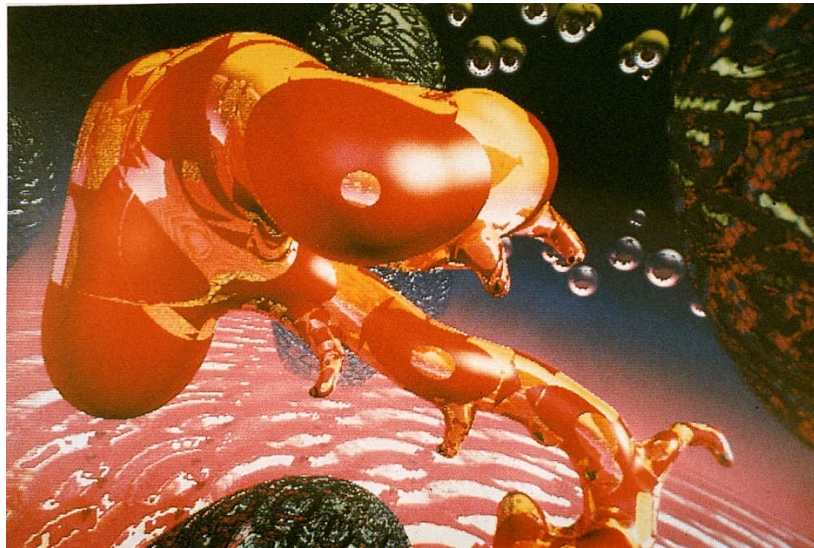
Výstavy počítačového umění po celém světě

1979 – *Ars Electronica*

„Festival for Art, Technology and Society“, Linz

1979 – AARON v Tate Gallery

Japonci vizualizují implicitní rovnice (*meta-ball*),
grafické stanice umí rychlý *raytracing*

1985 – 1990

D. P. Greenberg volá vědce k užívání grafiky – vizualizace řekne víc než čísla a tabulky

Studuje se vnímání obrazu a informační propustnost grafické obrazovky

... později vizuálního kanálu virtuální reality

**Programové vybavení a ovládací rozhraní
konečně plně respektuje model práce
uživatele – výtvarníka**

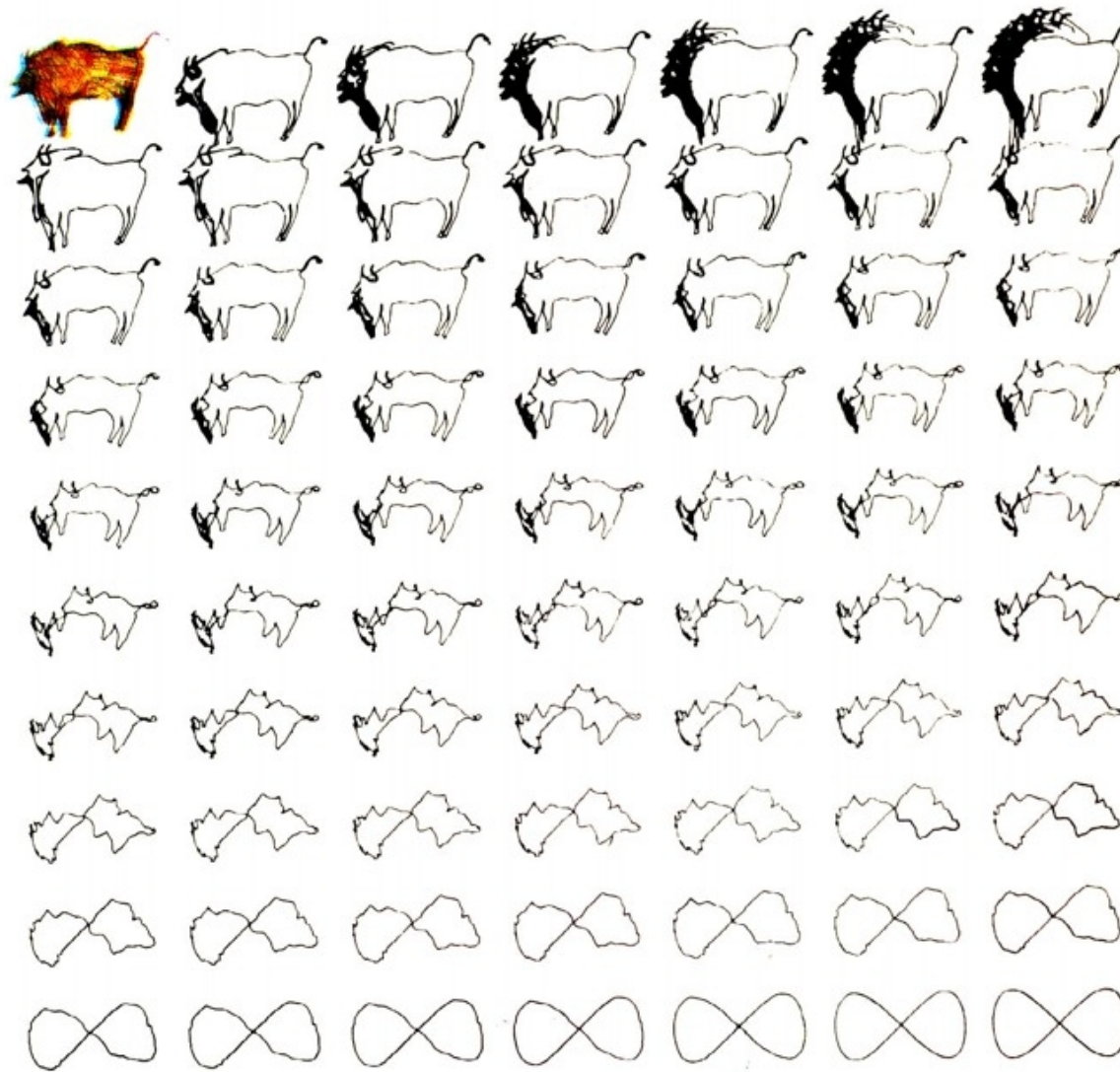
**Objevují se seriózní vědecké práce
na pomezí matematiky a umění**

**David Hockney vytváří koláže pomocí
fotokopírky a počítače**

**Andy Warhol navrhuje se svojí Amigou
barevné kombinace sítotisků**

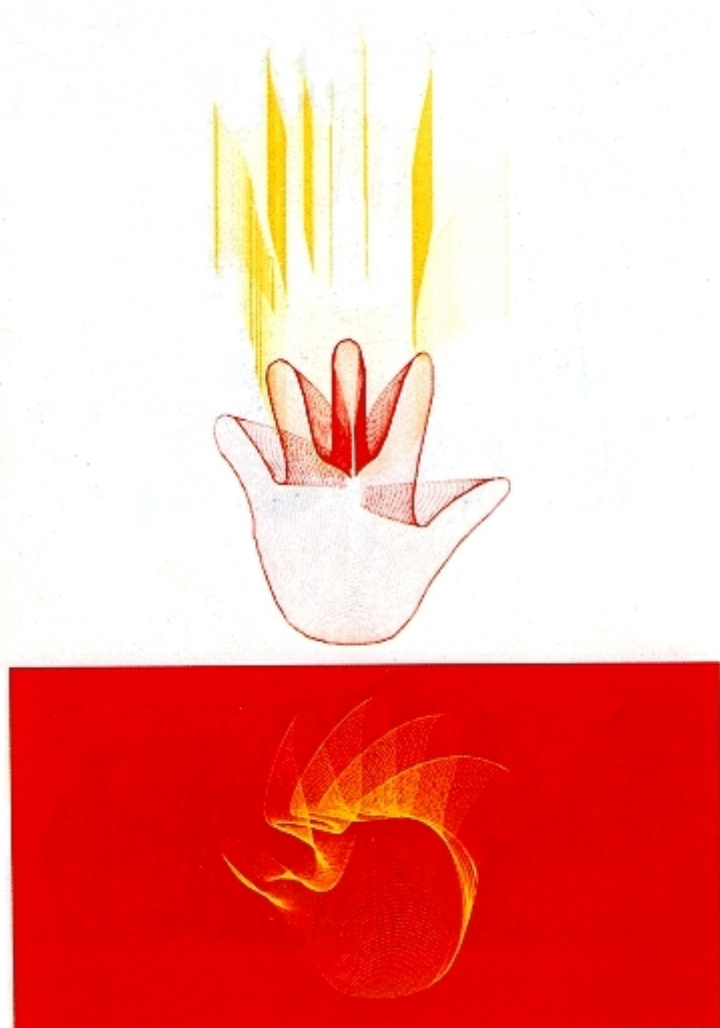
**Nam June Paik zkoumá možnosti
počítačem zpracovaného video-artu**

**Odborné časopisy systematicky uveřejňují
artefakty počítačového umění na titulních stránkách
IEEE CG&A, ACM SIGGRAPH, Scientific American**

**D. Fischer, *prog. I. Klačanský* :
Altamira**

J. Jankovič,
prog. I. Bertók:
Návrat späť

J. Jankovič,
prog. I. Bertók:
Pohyb ľavou rukou

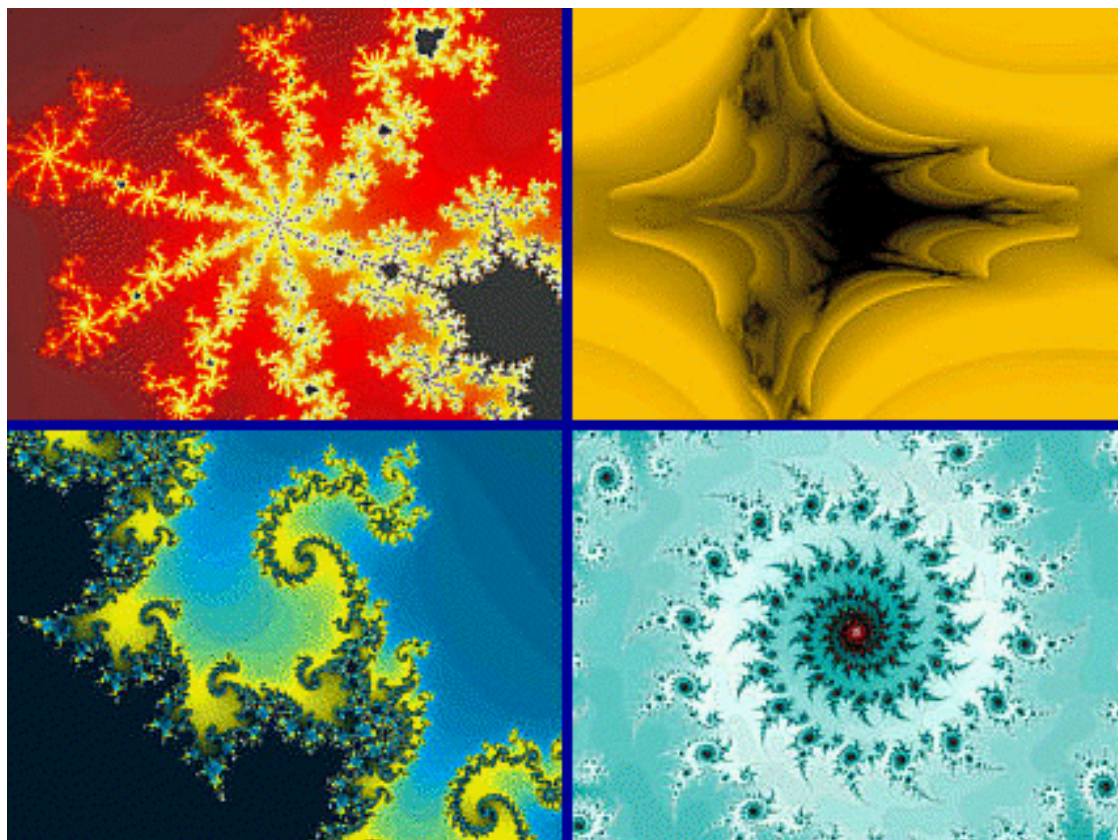
D. Fischer
prog. I. Klačanský :
Číranie po oblohe

Populární jsou **fraktály**

Gaston Julia, 1917, Pierre Fatou, 1920, Benoît Mandelbrot, 1977,
Adrien Douady, 1980, John H. Hubbard, 1982

Studium dynamických systémů se zpětnou vazbou

Výpočet paraboly

$$z_{n+1} = z_n^2 + c$$

**Předvídatelné chování pro obyčejnou parabolu
při $c = 0$, $z_n \in \mathbb{C}$**

$|z_0| < 1$ singularita v komplexní nule $[0, 0i]$

$|z_0| > 1$ spirálovitá divergence k nekonečnu

$|z_0| = 1$ kružnice –

**hranice mezi body konvergujícími k nule
a divergujícími k nekonečnu**

Jak vypadá výpočet pro $c \neq 0$?

G. Julia: $c \neq 0$ konstanta < 2 , z_0 proměnná

B. Mandelbrot: $c \neq 0$ proměnná, $z_0 = 0$

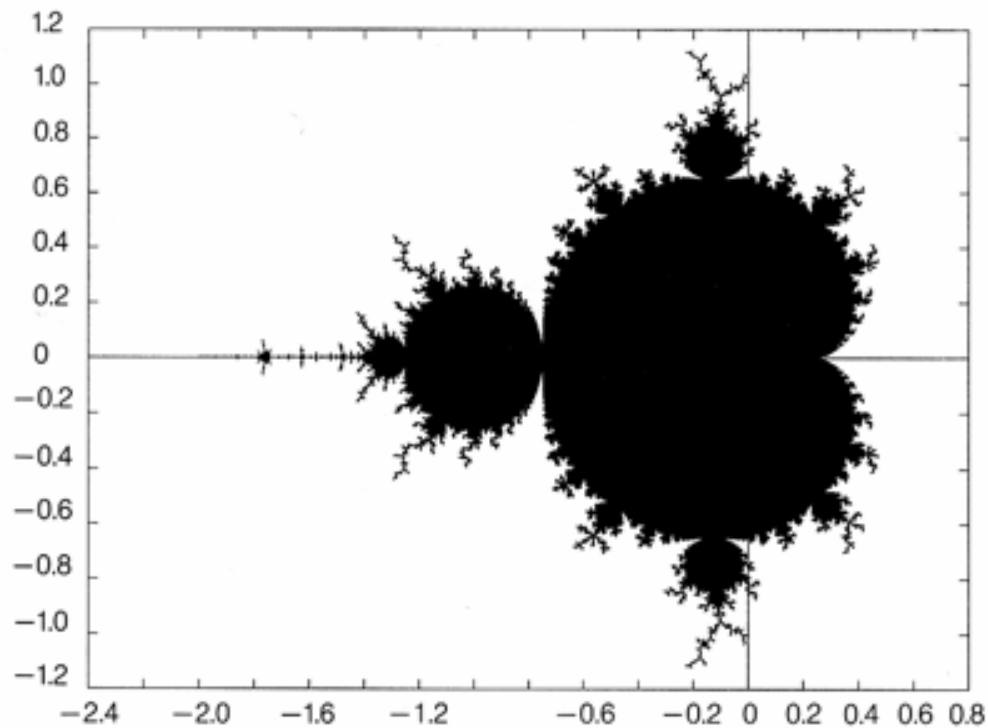
**Pro některé hodnoty z_0 a c je obtížné určit,
zda bude posloupnost konvergovat, divergovat
nebo bude cyklická**

Pro některé hodnoty je to nemožné !

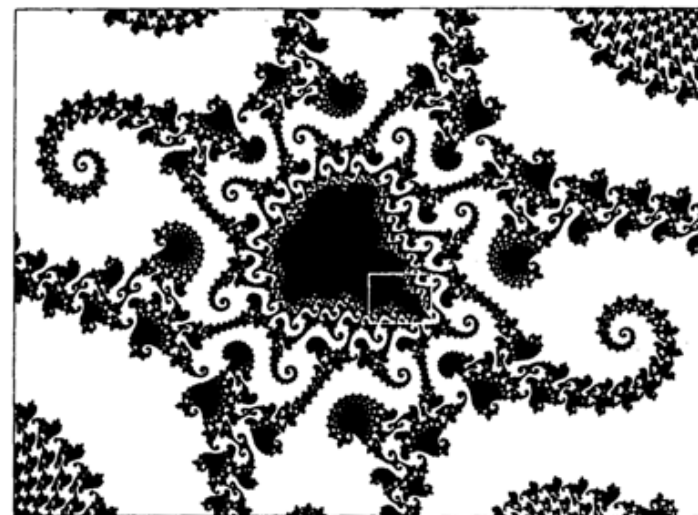
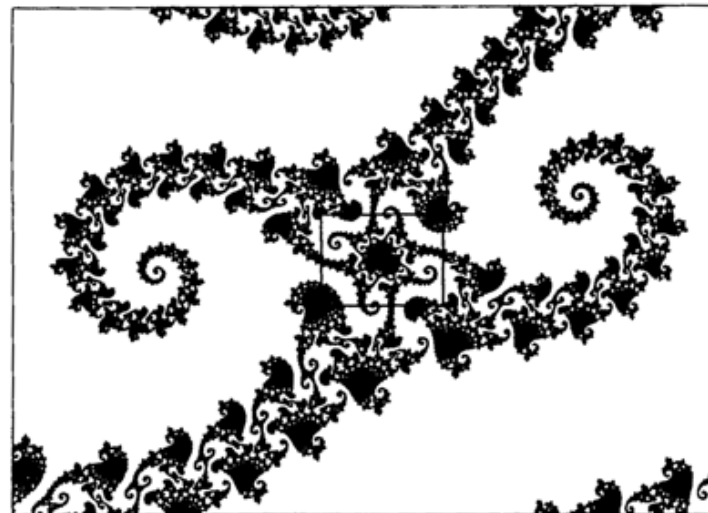
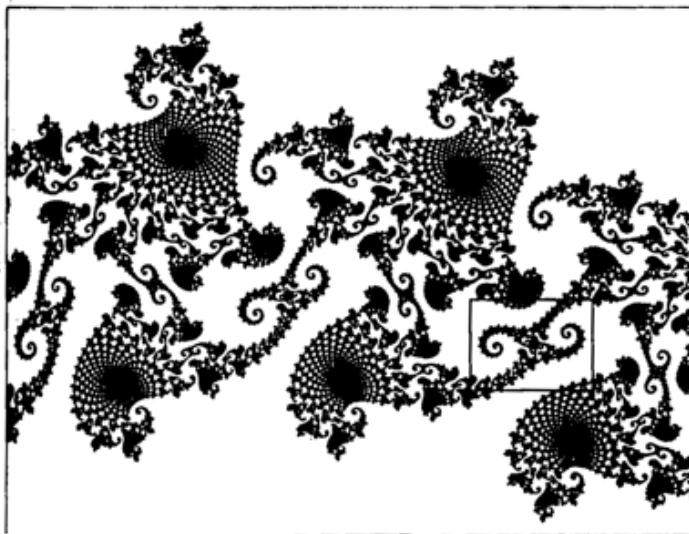
Juliovy množiny

všechna čísla z_0 , pro něž posloupnost z_n nediverguje

Množiny leží uvnitř oblasti se zajímavou hranicí

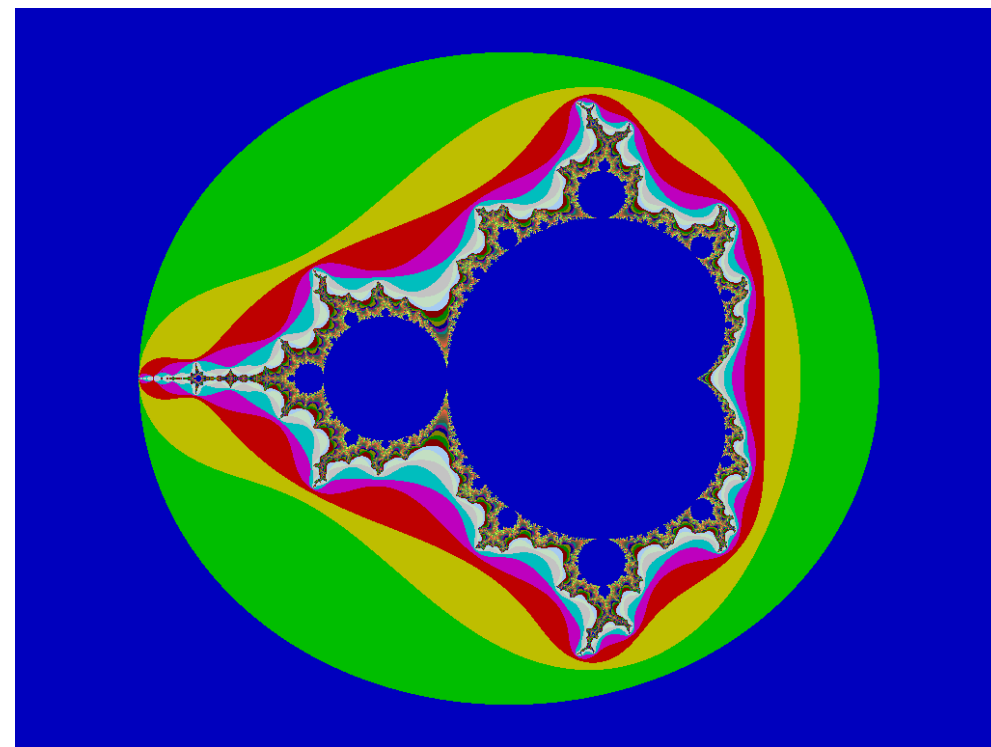
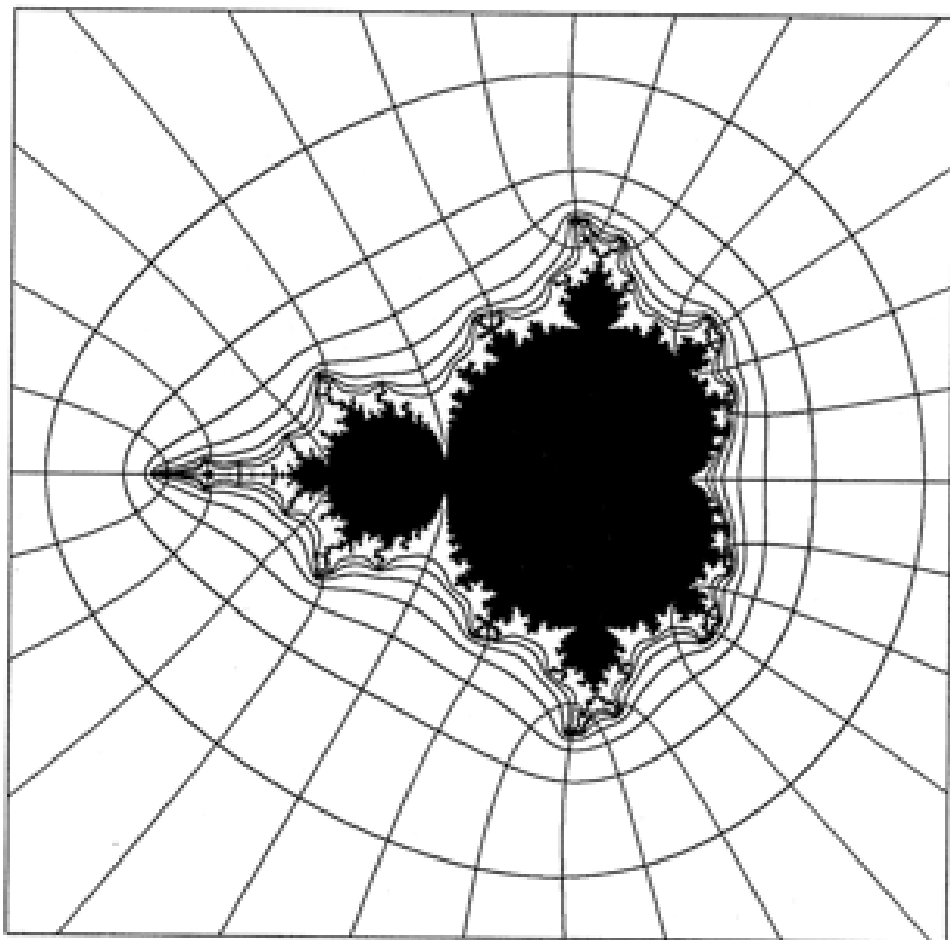

Soběpodobnost při
nekonečném rozlišení

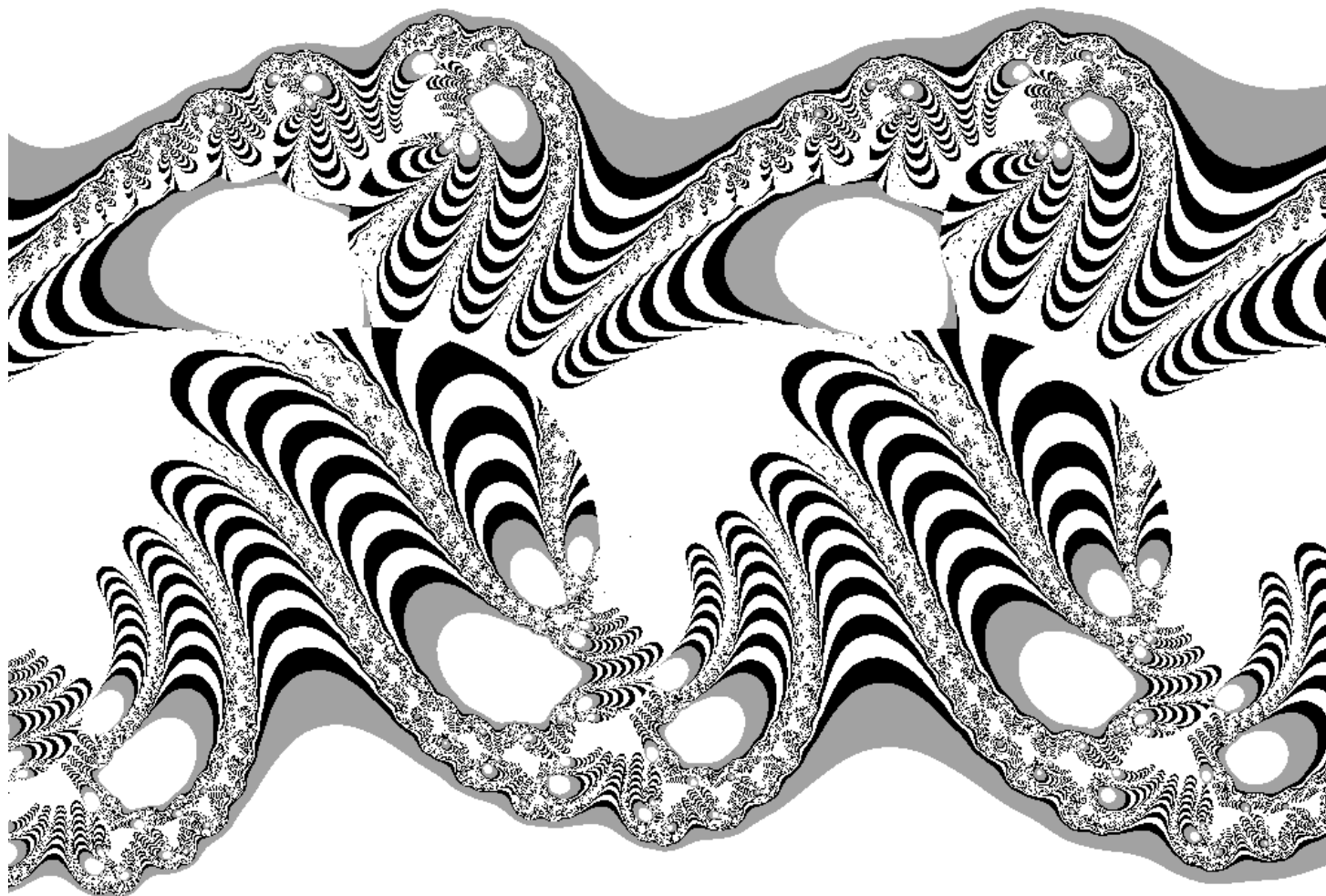
➔ [xaos.zip](#)

Výtvarné možnosti v různých technikách obarvování

Monotónní obarvení se třemi intenzitami

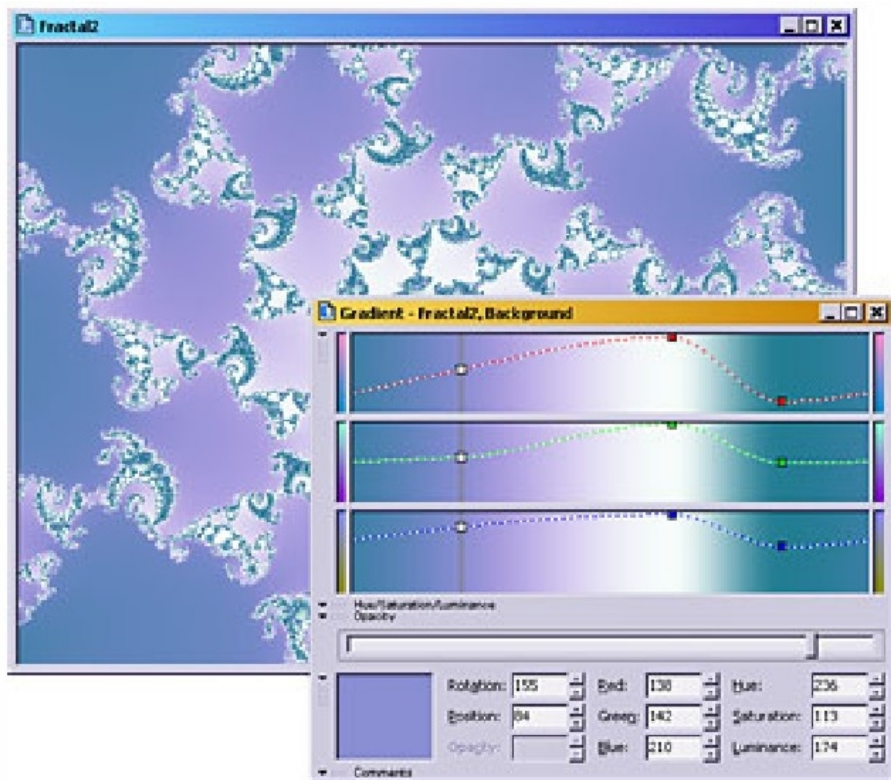

Paletové obarvení (256 odstínů)

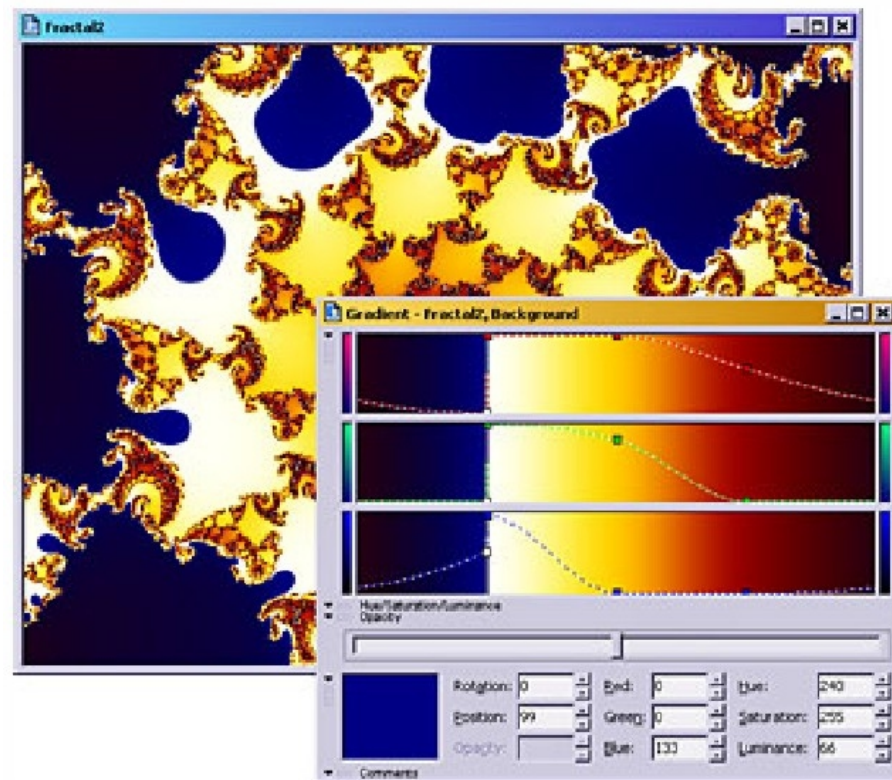

Editor barev programu Ultrafractal

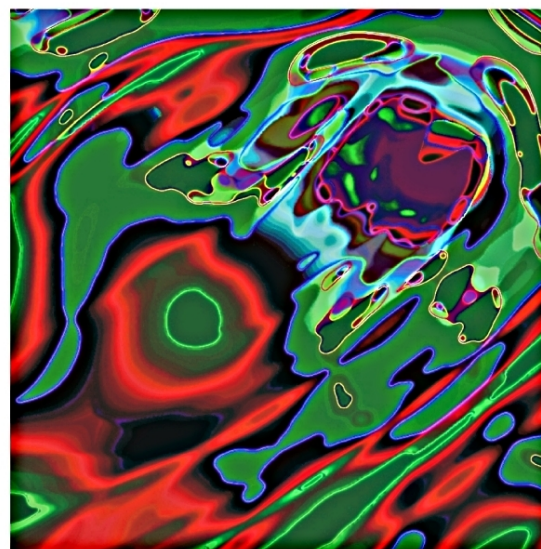
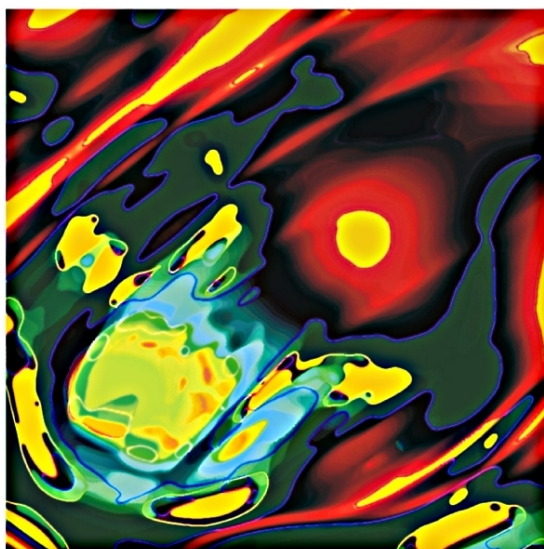
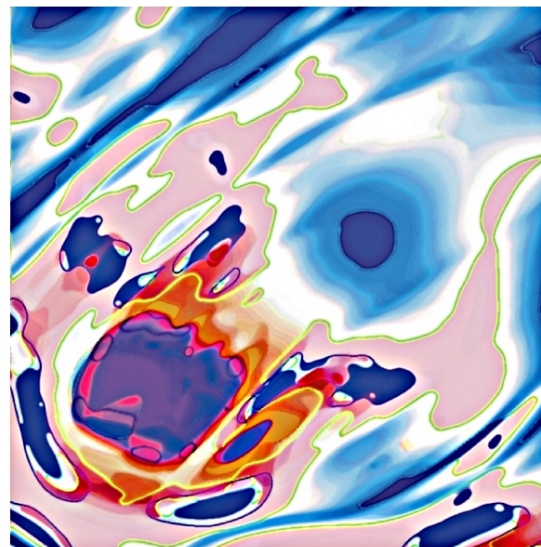
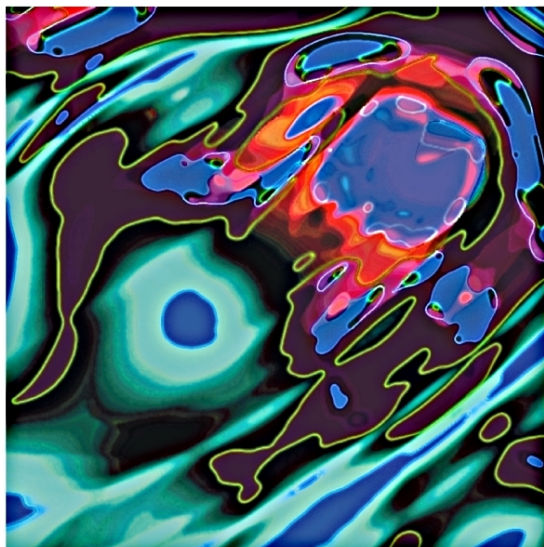

➔ [ultrafractal.zip](#)

➔ [chaospro.zip](#)

T. Staudek: Pop Fract

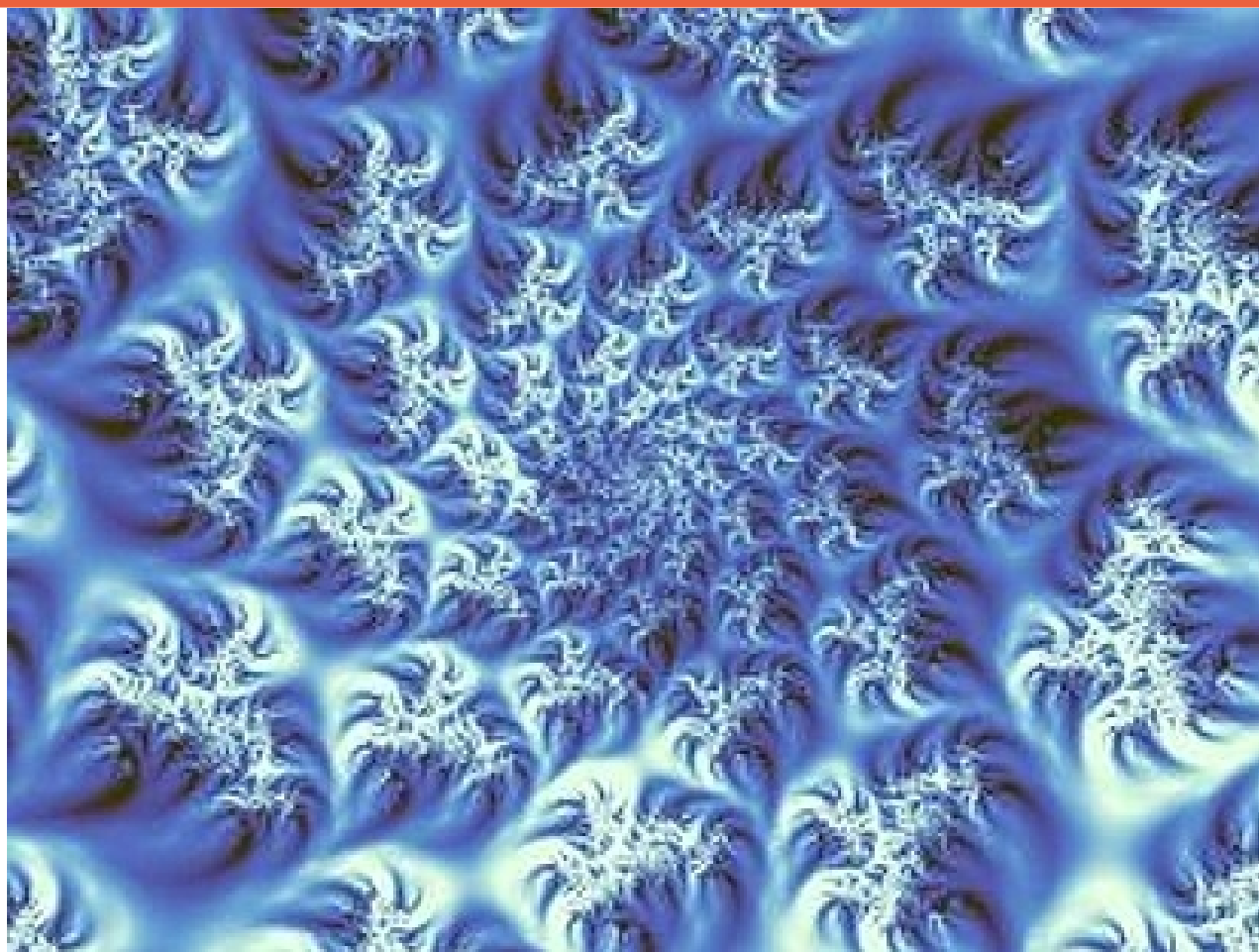

I. Serba: Rytmus

I. Serba :
Pocta Kandinskému

Nelineární barevná křivka

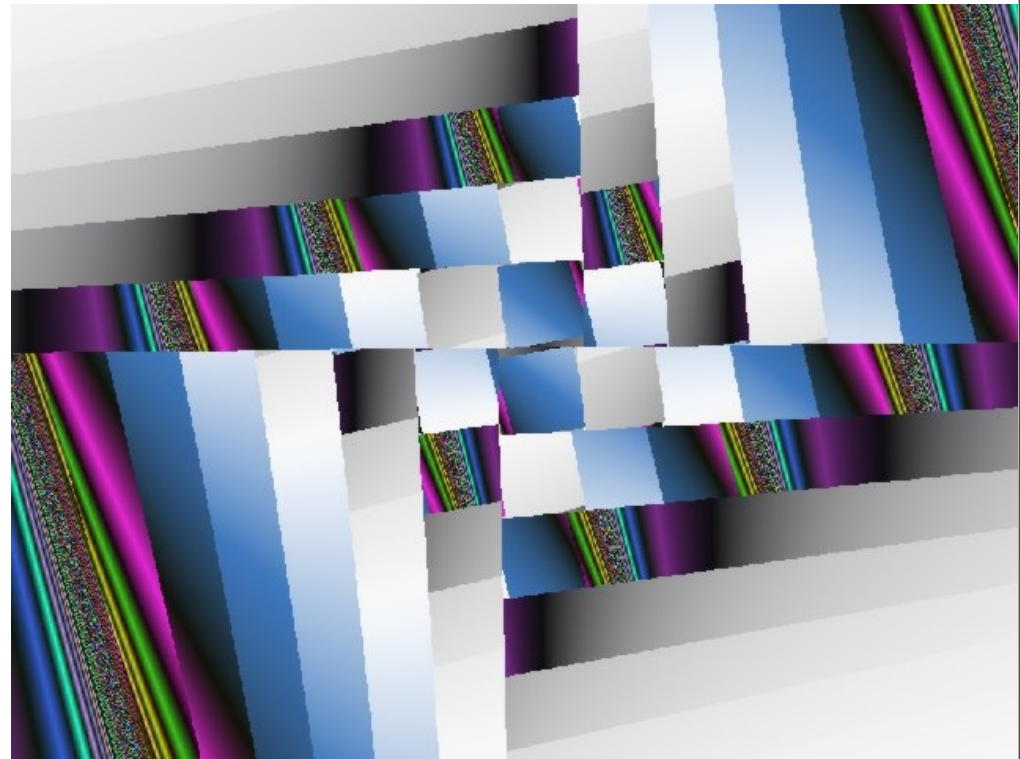
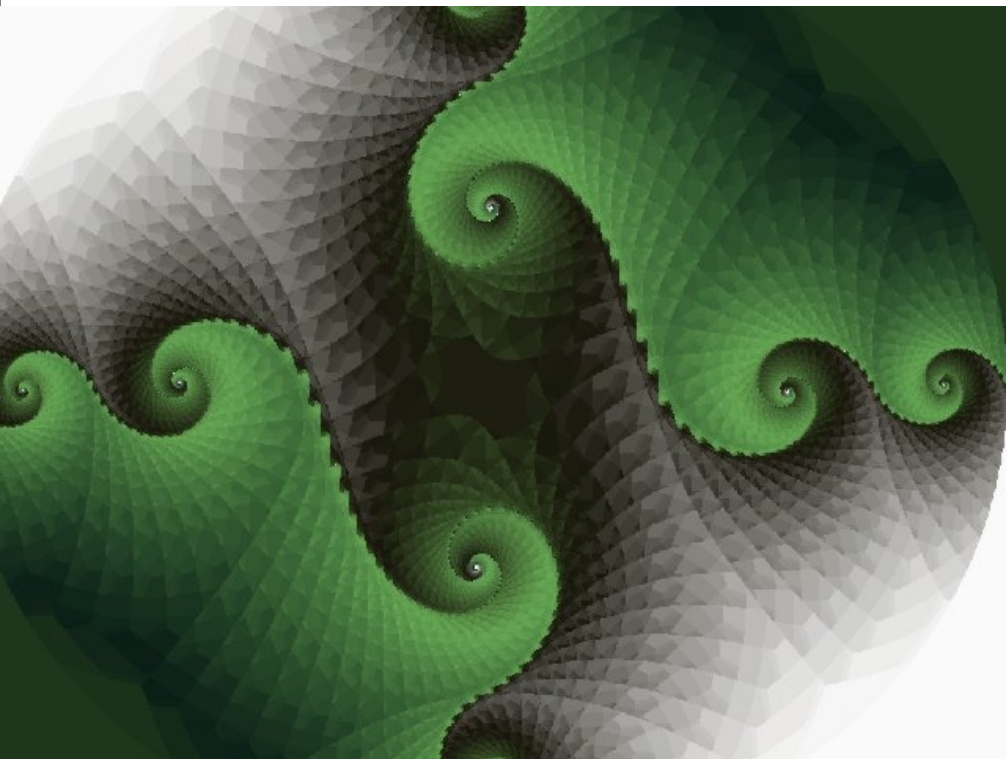
**Složitější kolorování podle posledních
spočtených hodnot z_n**

Výpočet fraktálních charakteristik (fraktální dimenze, Ljapunovův exponent aj.)

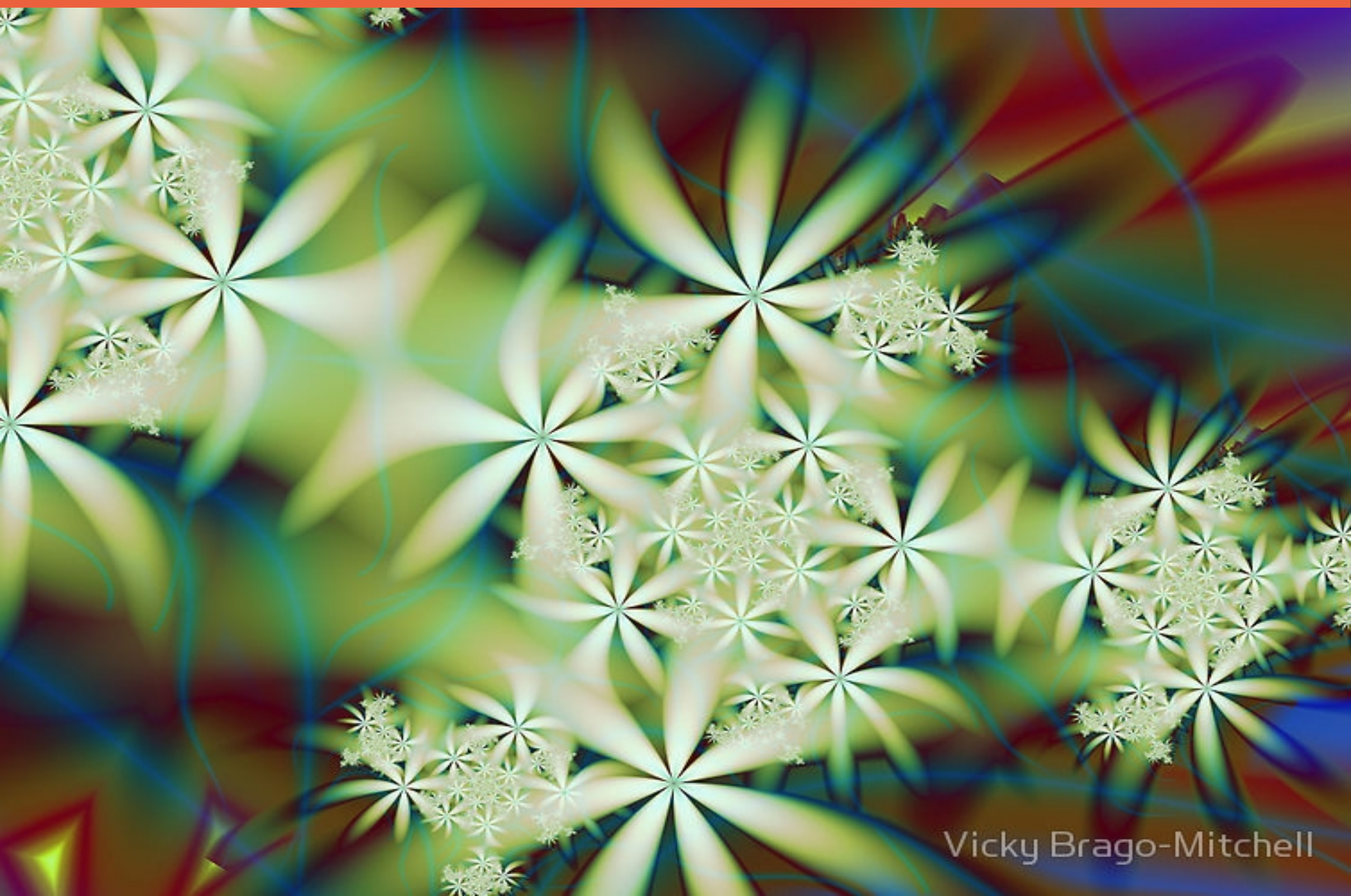
Statistické vlastnosti — průměry, rozptyl...

➔ fractalscience.zip

Vicky Brago-Mitchell

Koláže z více vrstev a průsvitů vytvářejí další výtvarné efekty

Prostorové pseudoprojekce

**Spočítáme tři sousední body vymežující rovinu
a aplikujeme vhodný model osvětlení**

Fraktály kvaternionů

William Rowan Hamilton, 1843

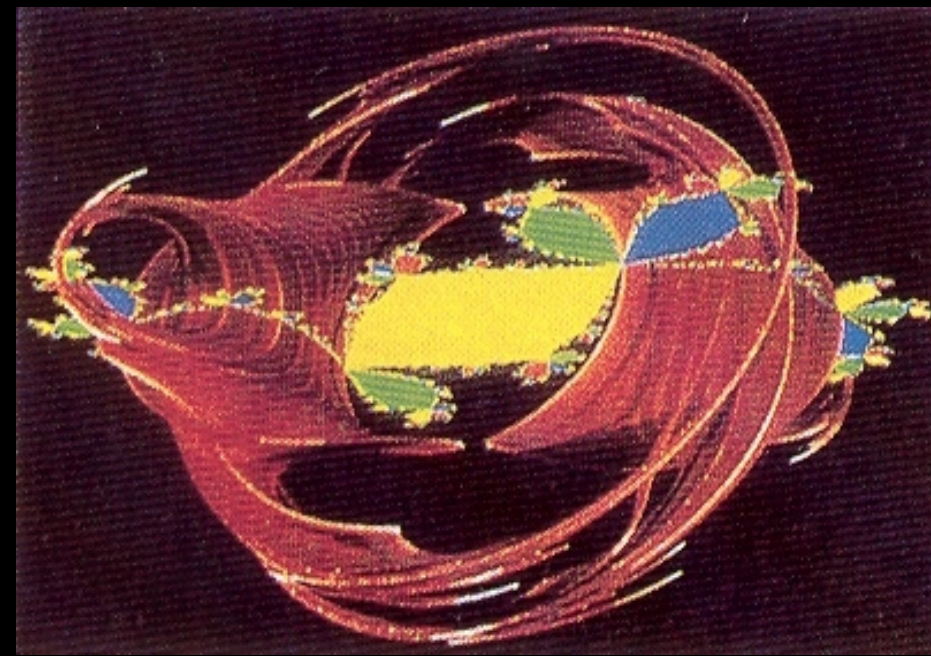
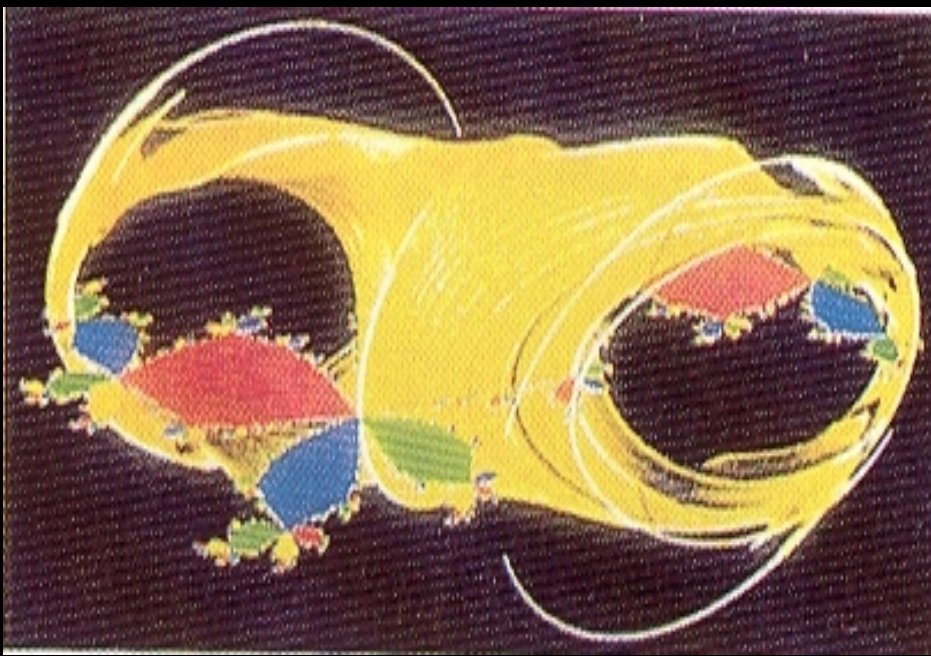
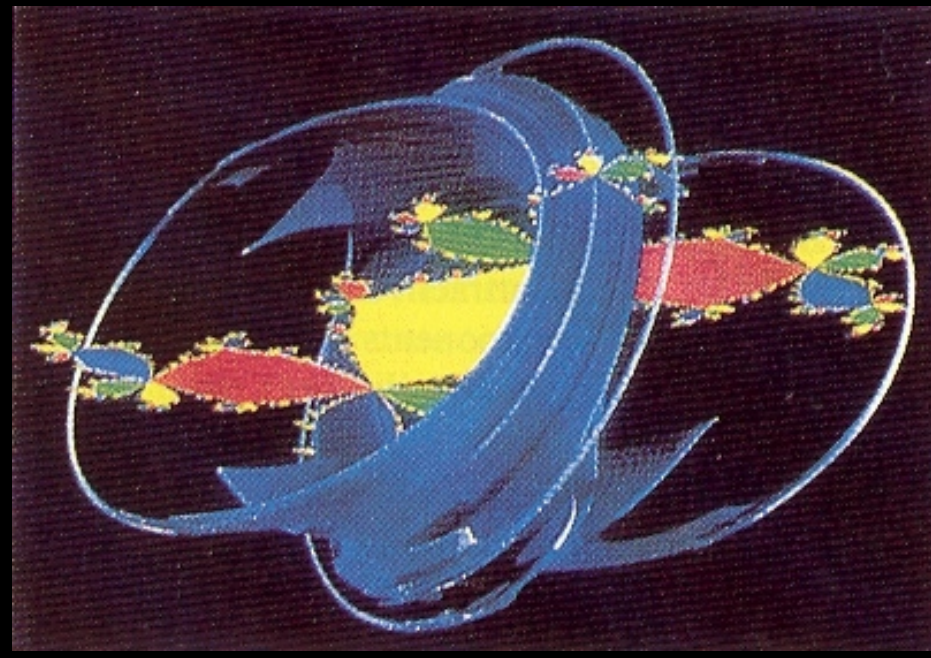
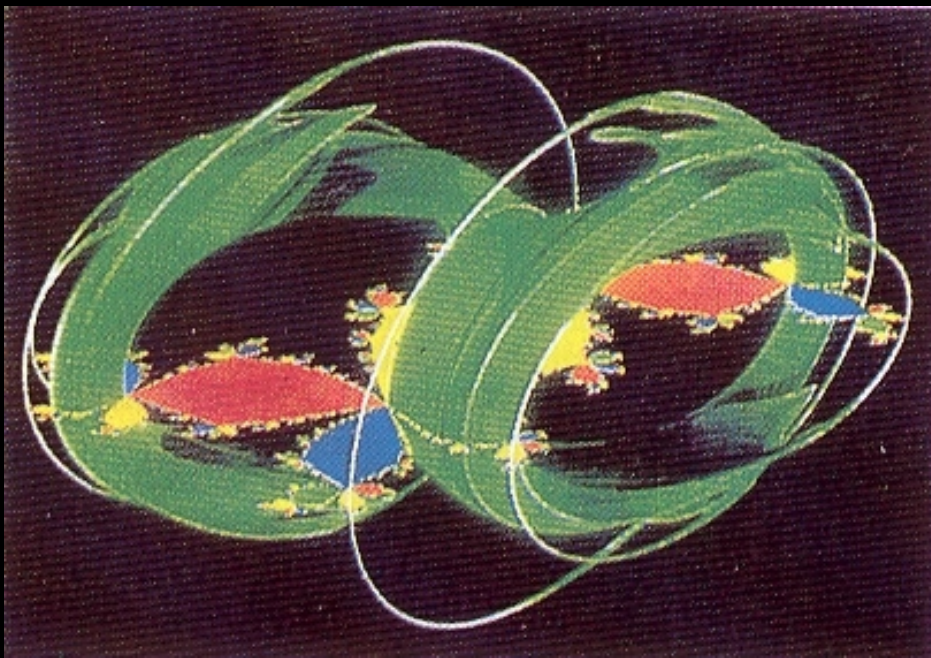
**Rozšíření komplexních čísel z 2D do 3D není možné,
nejbližší vhodný prostor je čtyřrozměrný**

**Navzájem kolmé komplexní jednotky i, j, k
spolu se speciální algebrou**

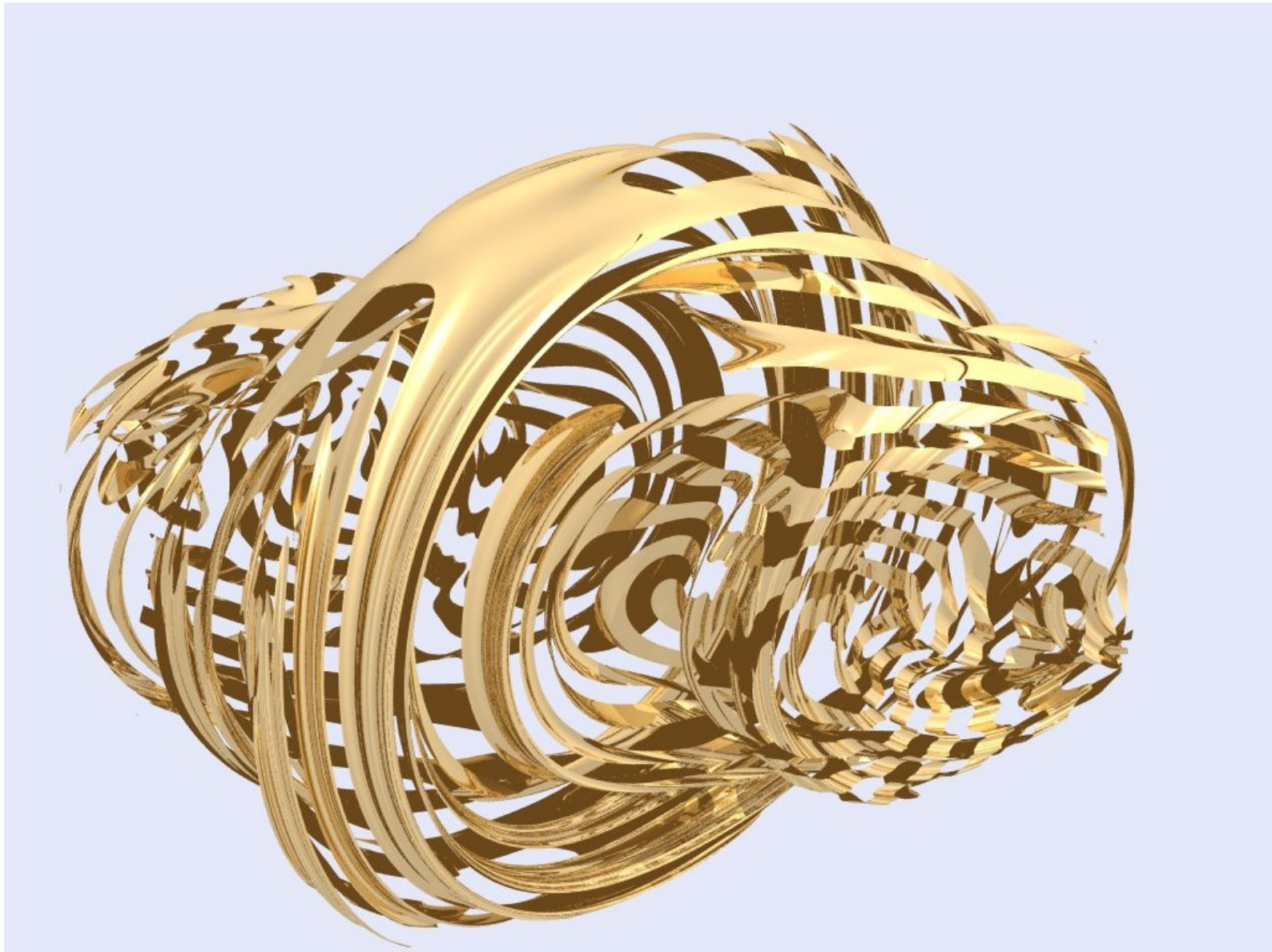

➡ quat.zip

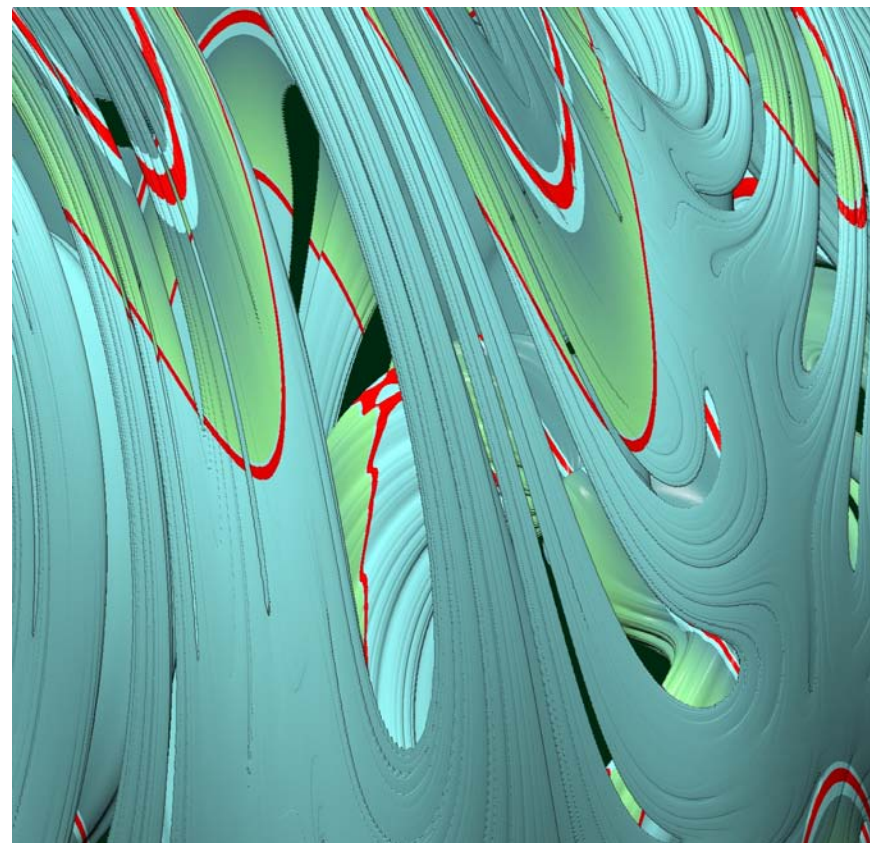
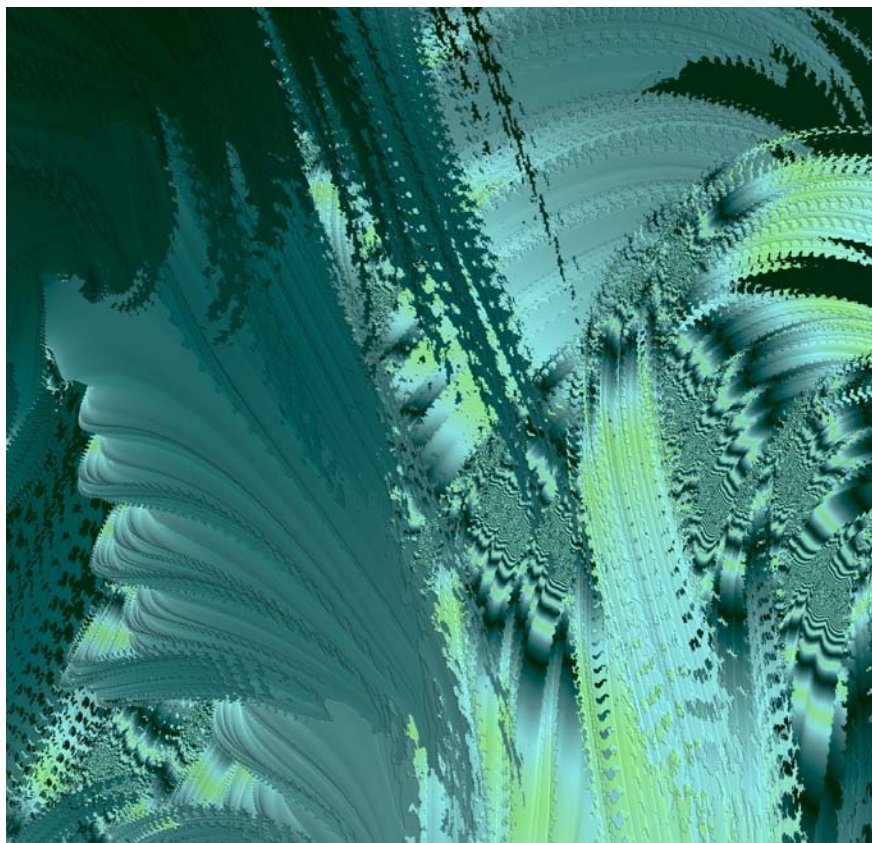

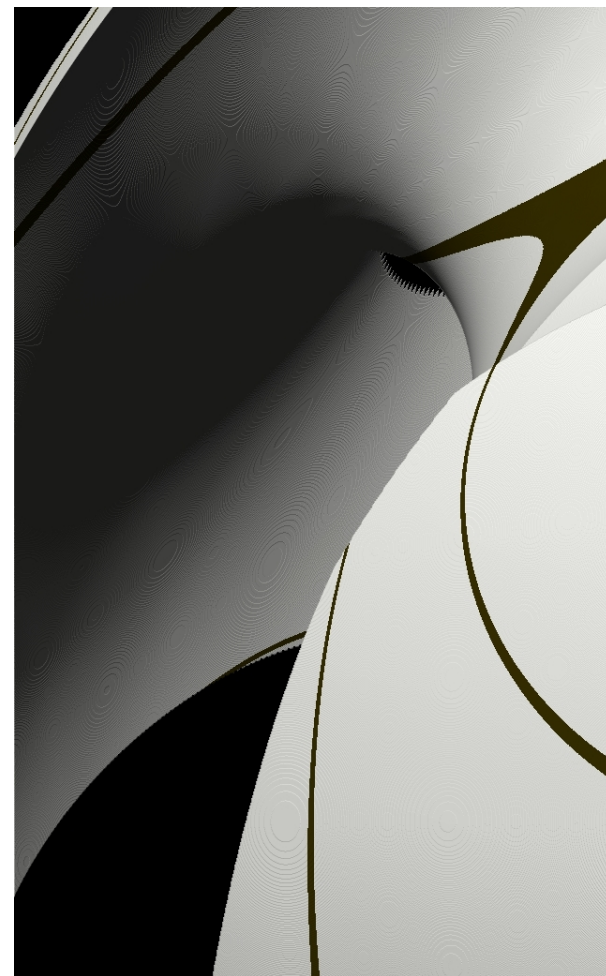

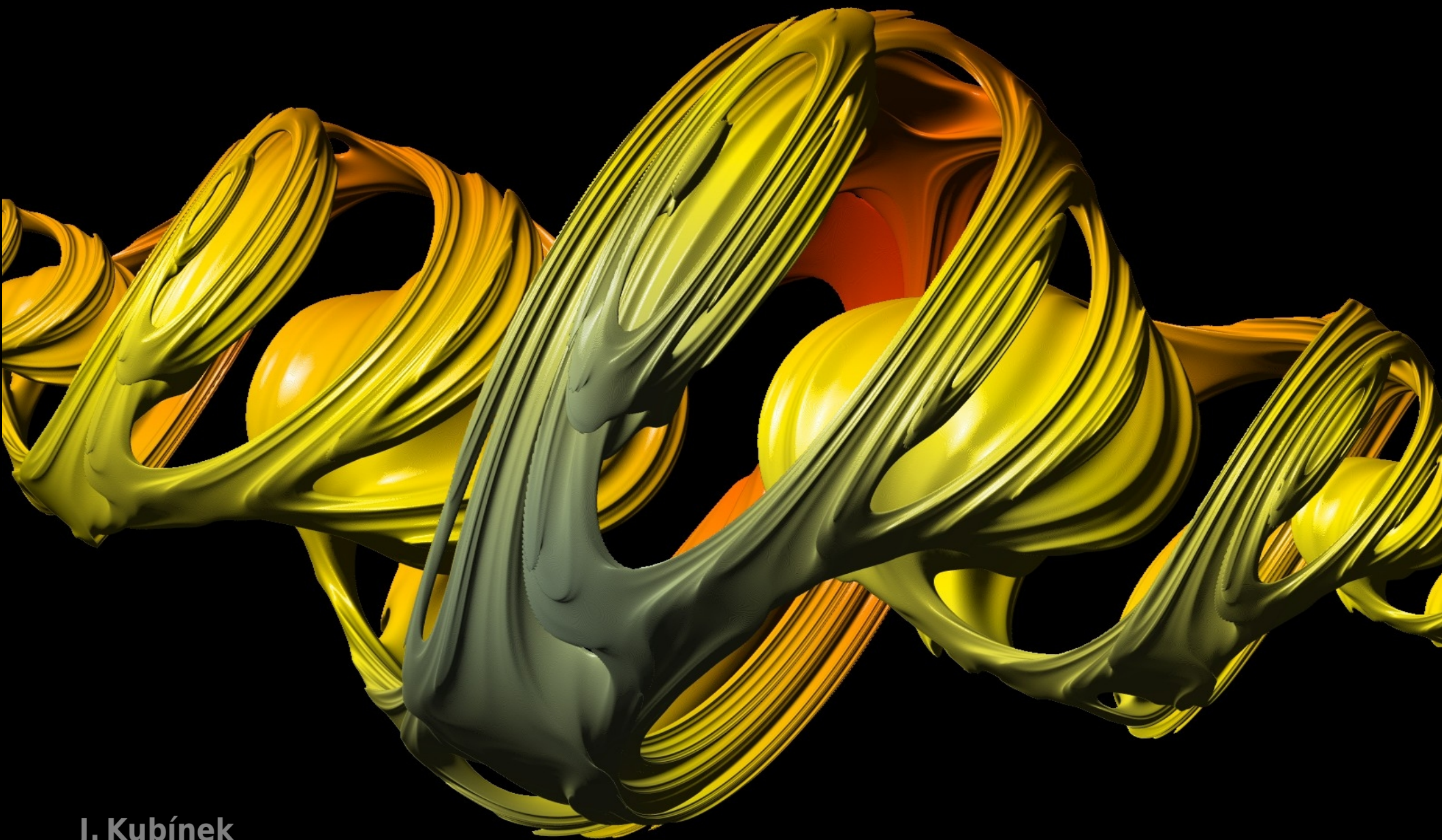

T. Staudek: Fractionate

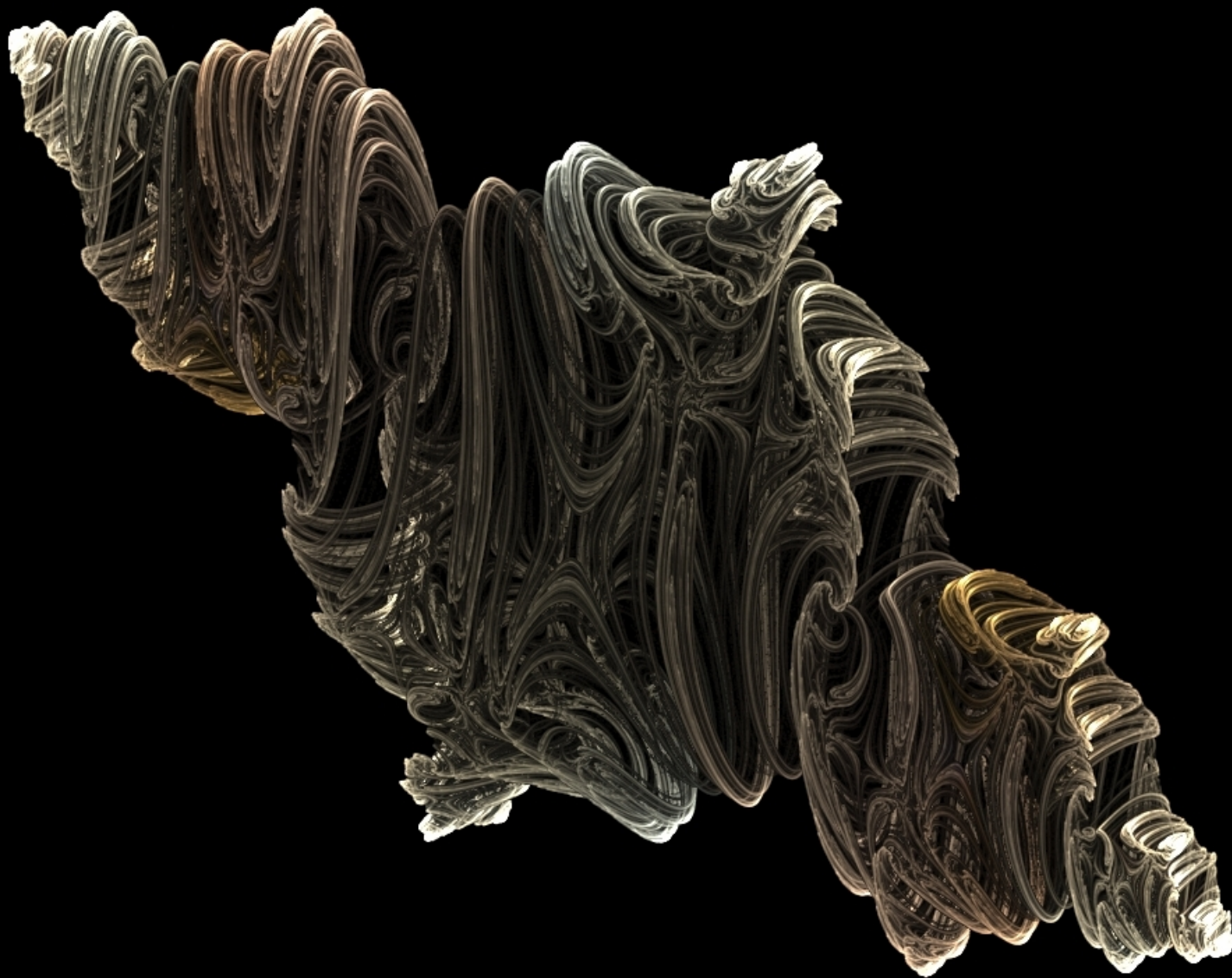

T. Staudek: Quatermorphosis

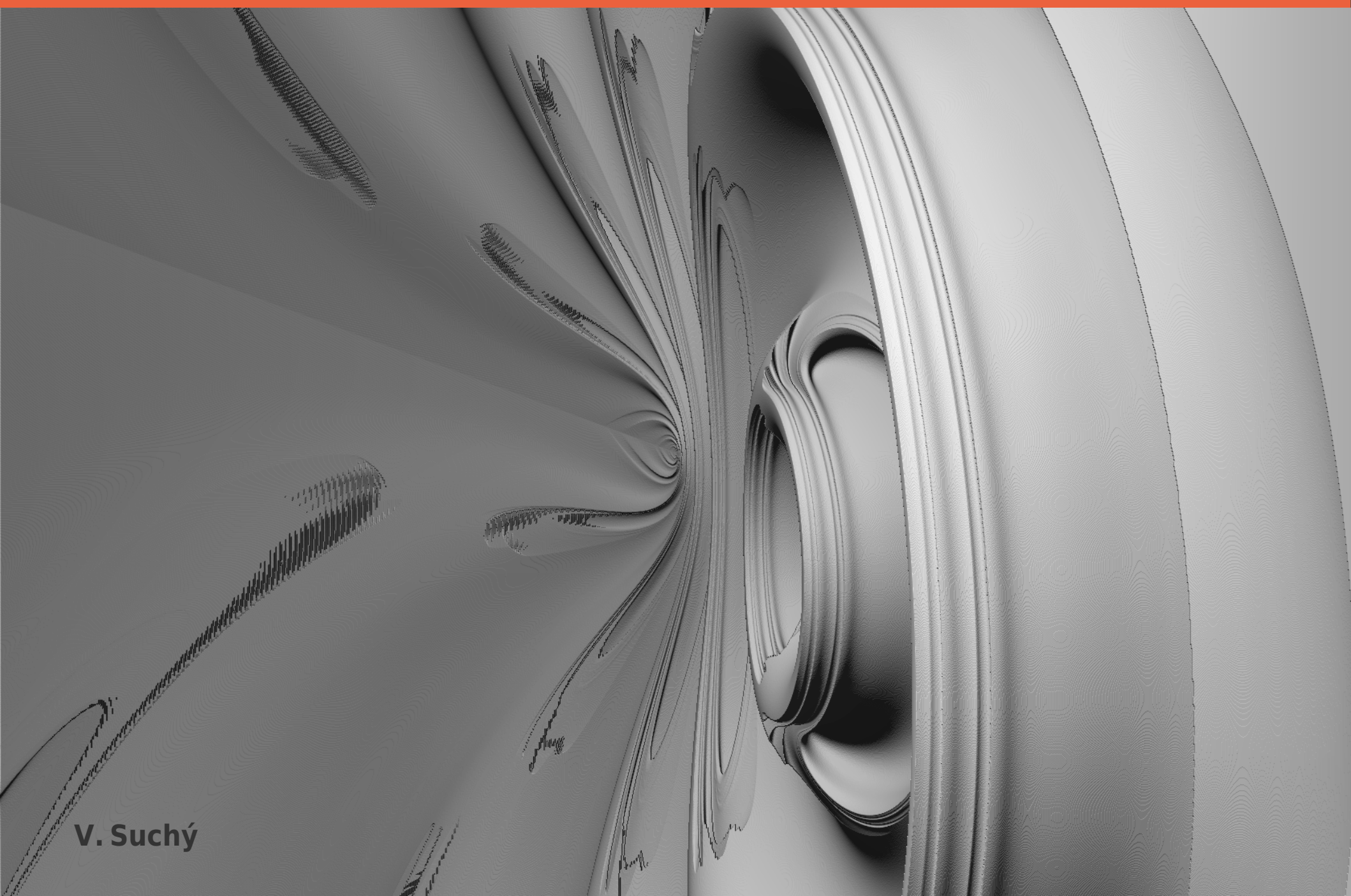

J. Kubínek

R. Bartoň

V. Suchý

M. Minárik

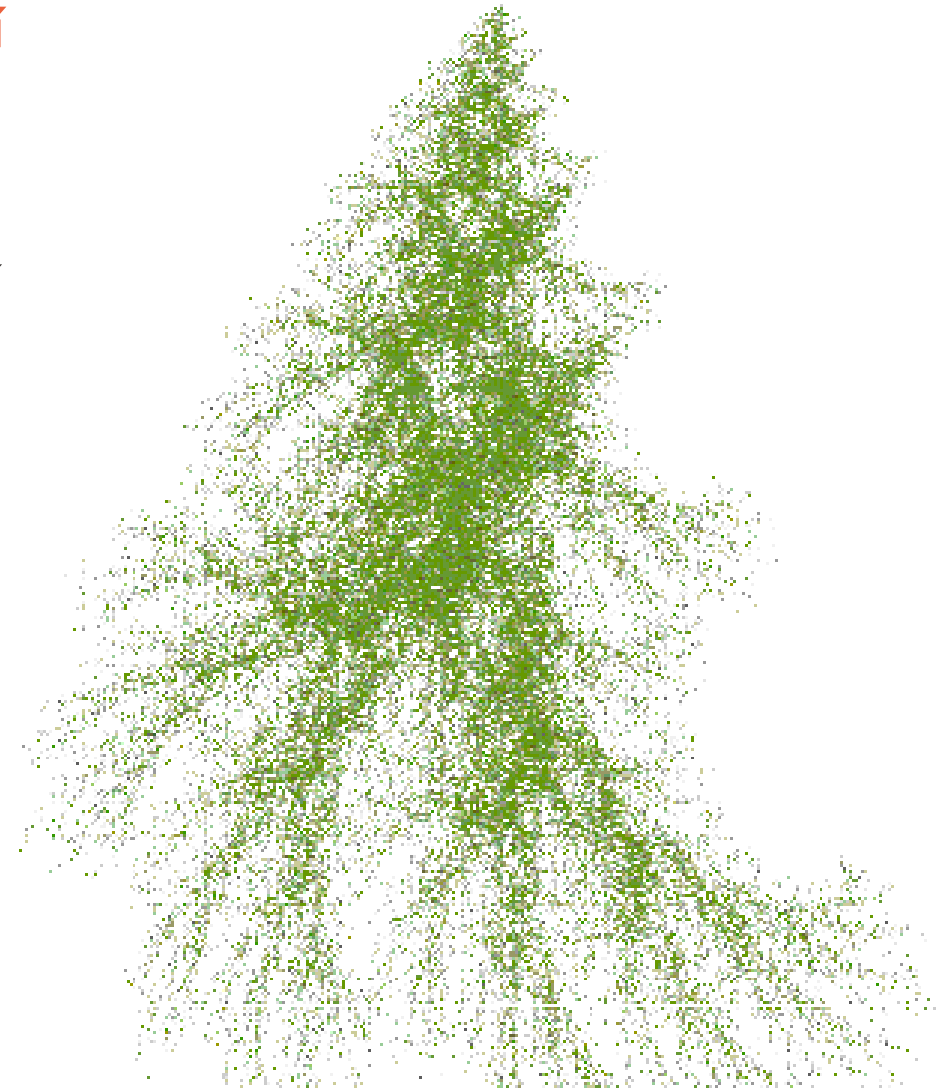
Fraktály iterovaných funkcí

Michael Barnsley, 1985–1987

Soběpodobnost :
existuje zobrazení mapující
celek na jednotlivé části

$$A = \cup T_i(A)$$

Fraktál je tvořen
koláží zmenšených
a transformovaných
kopií s atraktorem A

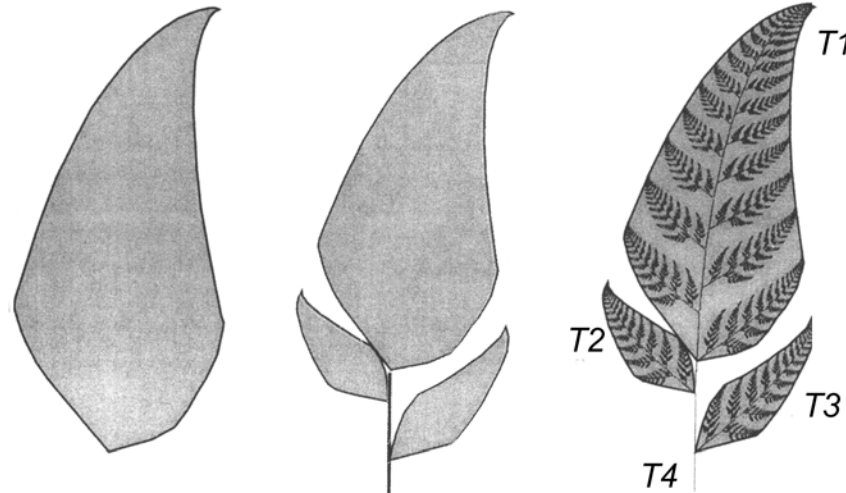

Barnsleyho kapradina

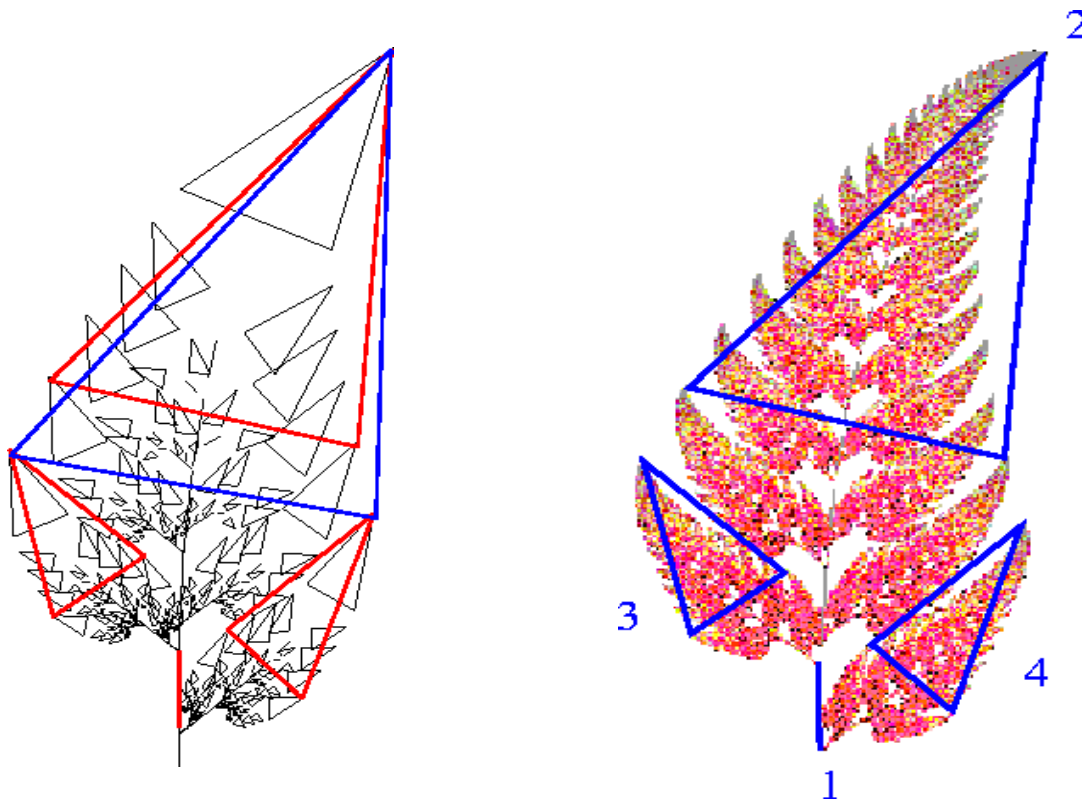
Efekt neúplného pokrytí

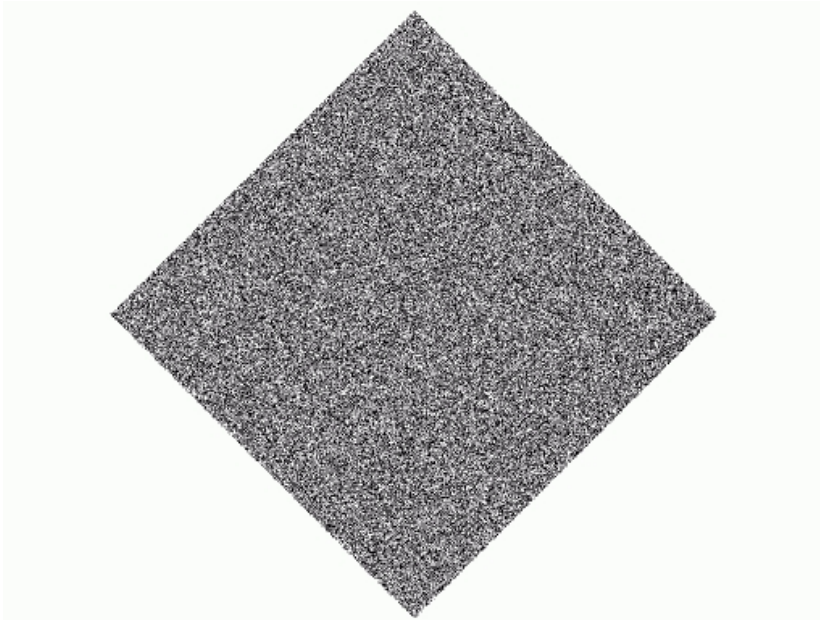
	e	f	ϕ	ψ	r	s
1	0.0	1.6	-2.5	-2.5	0.85	0.85
2	0.0	1.6	49	49	0.3	0.34
3	0.0	0.44	120	-50	0.3	0.37
4	0.0	0.0	0	0	0.0	0.16

Jak vypadají příslušné transformace ?

Pro určení matice transformace stačí trojice rovinných bodů – trojúhelníky

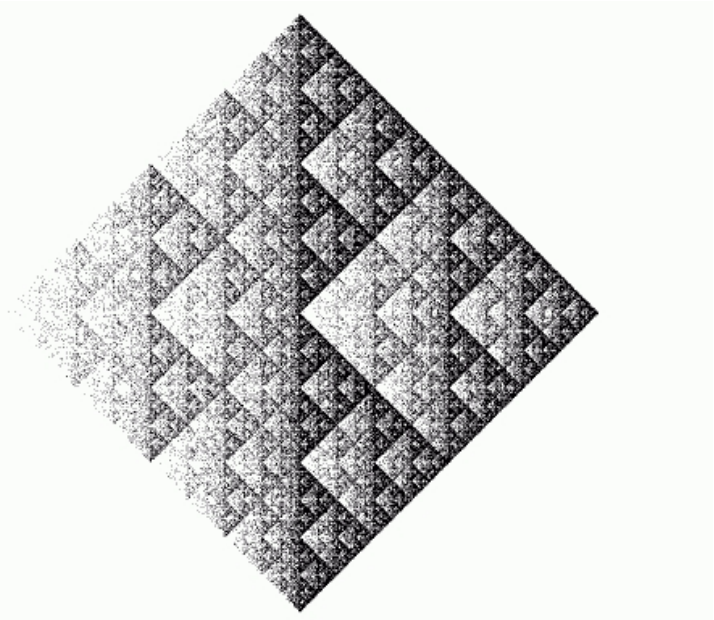
Vliv různého rozložení pravděpodobností

$$P_i = 1/4$$

➔ [designifs.zip](#)

➔ [brazil.zip](#)

$$p_1 = 1/10, p_2 = 3/10$$

$$p_3 = 3/10, p_4 = 3/10$$

překrytí a neúplné pokrytí
zlepšuje výtvarný efekt

Zobecnění iterovaných fraktálů

Scott Draves, 1992

Rozšíření o další funkce a variace :

- **logaritmický histogram složitosti výpočtu**
- **barva jako samostatný rozměr**
- **rotační, osové a jiné důmyslné symetrie**
- **možnosti filtrace a průsvitů**
- **prodloužená expozice**
- **fraktální morphing**

➔ apophysis.zip

L. Vondruška

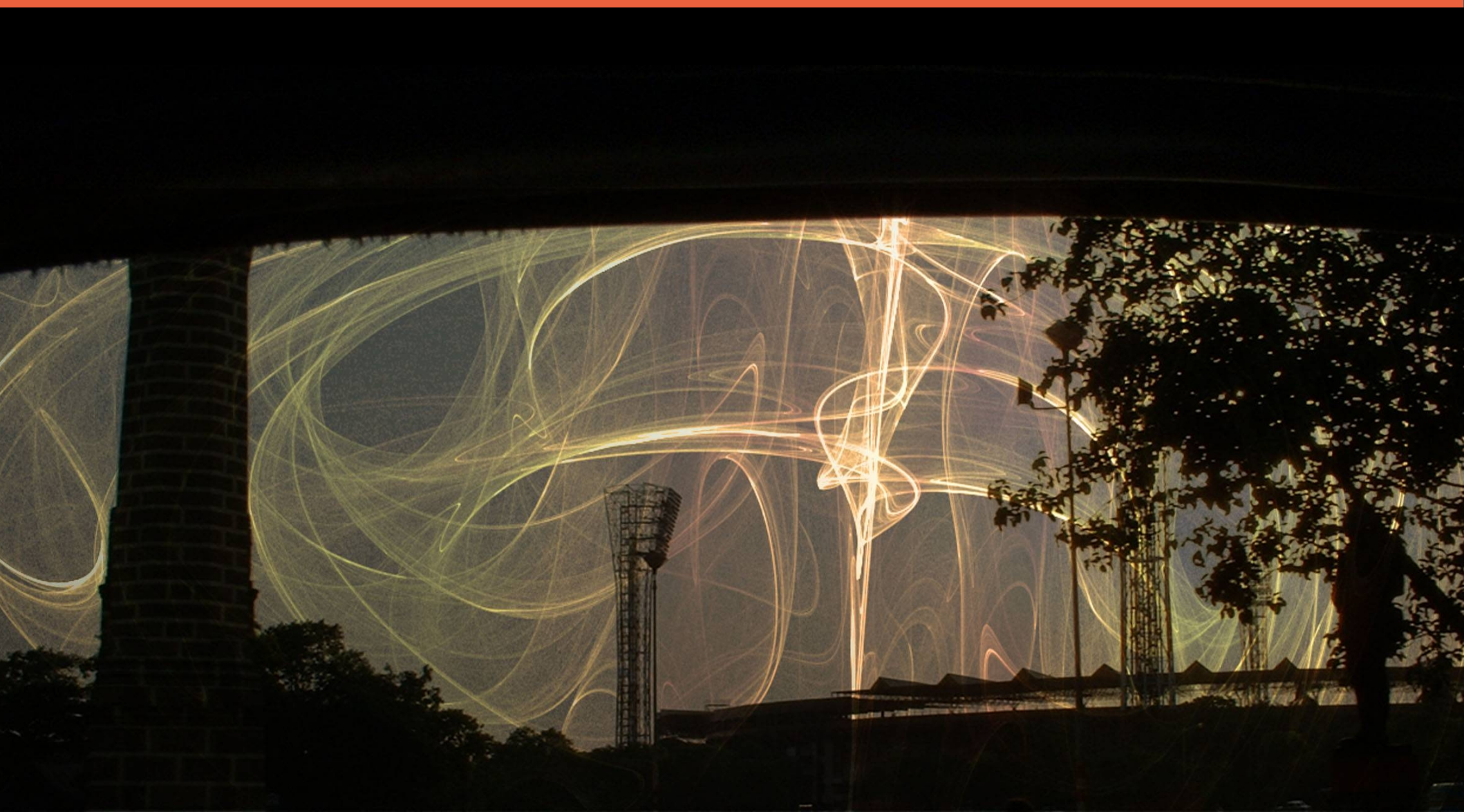

S. Rosa

A. Vlček

L. Jedlička

R. Hernych

Electric Sheep

Distribuovaný výpočet animací složitých iterovaných fraktálů

Sdílené projekty počítá nevytížený procesor,
výstupy zobrazovány jako spořič obrazovky

<http://electricsheep.org/>

Matematický chaos

Neperiodické, dlouhodobě nepředvídatelné chování deterministických nelineárních dynamických systémů

Předpoklad chaosu:

citlivost na počáteční podmínky

Chování se jeví jako náhodné, přestože model neobsahuje žádné náhodné parametry

– dynamika kosmických těles, vývoj populace, změny klimatu, ekonomické modely...

Postupná iterace počátečních podmínek

$$x_{n+1} = r x_n$$

Hodnota n -tého členu závisí exponenciálně na počáteční hodnotě x_0

$$x_n = r^n x_0$$

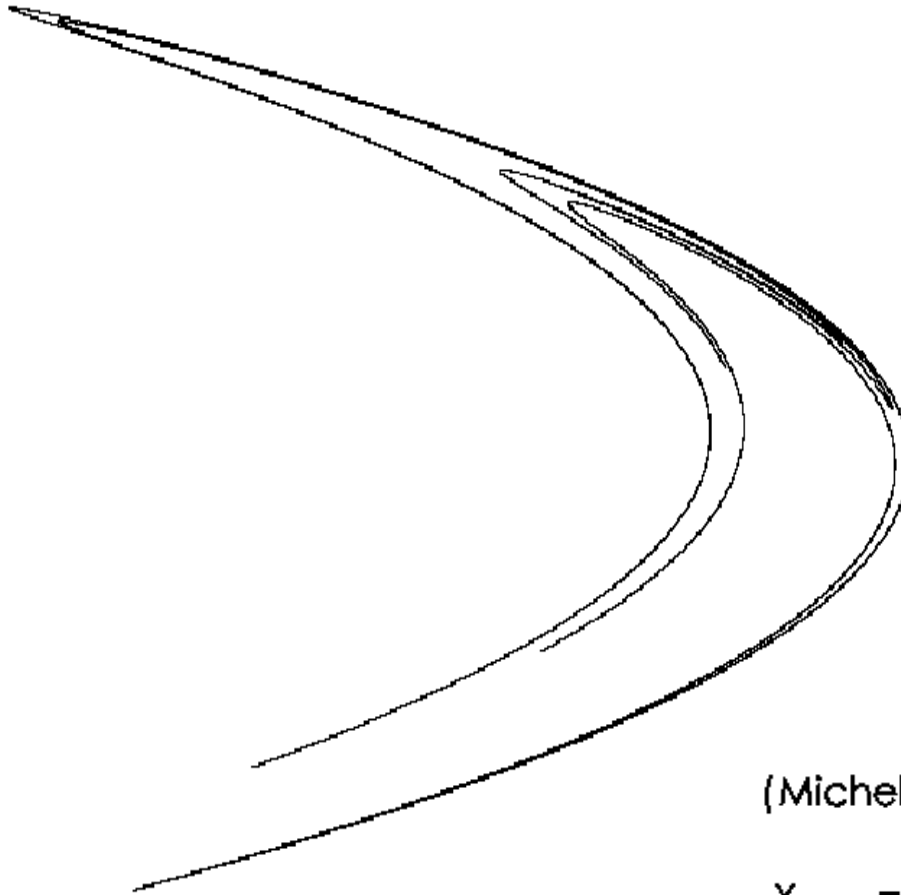
Atraktor

Stav, k němuž dynamický systém z dlouhodobého hlediska spěje

Graficky: bod, křivka, periodická křivka, fraktál, chaotická mapa, limitní povrch...

Hénonova mapa

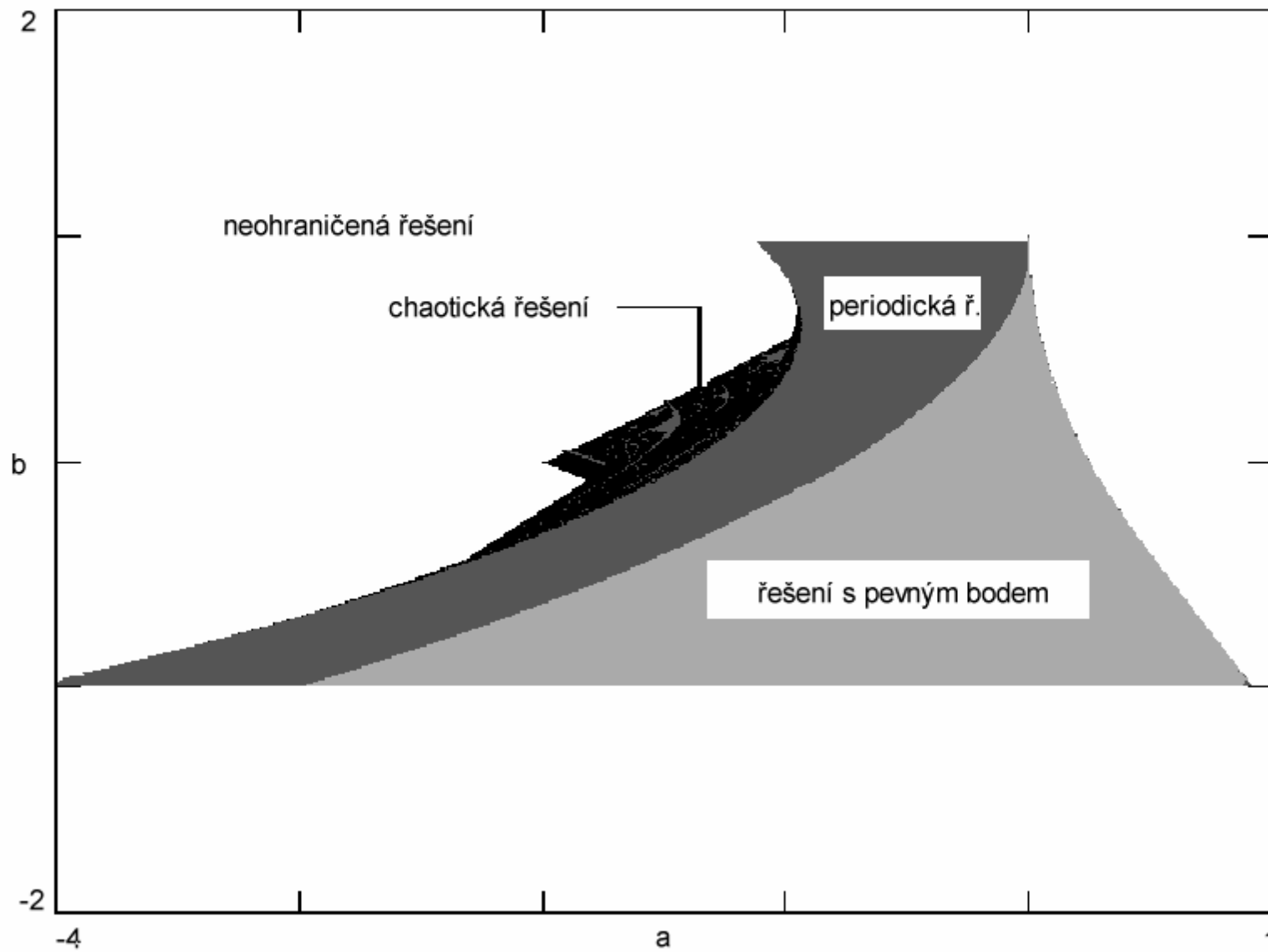
(Michel Hénon 1976)

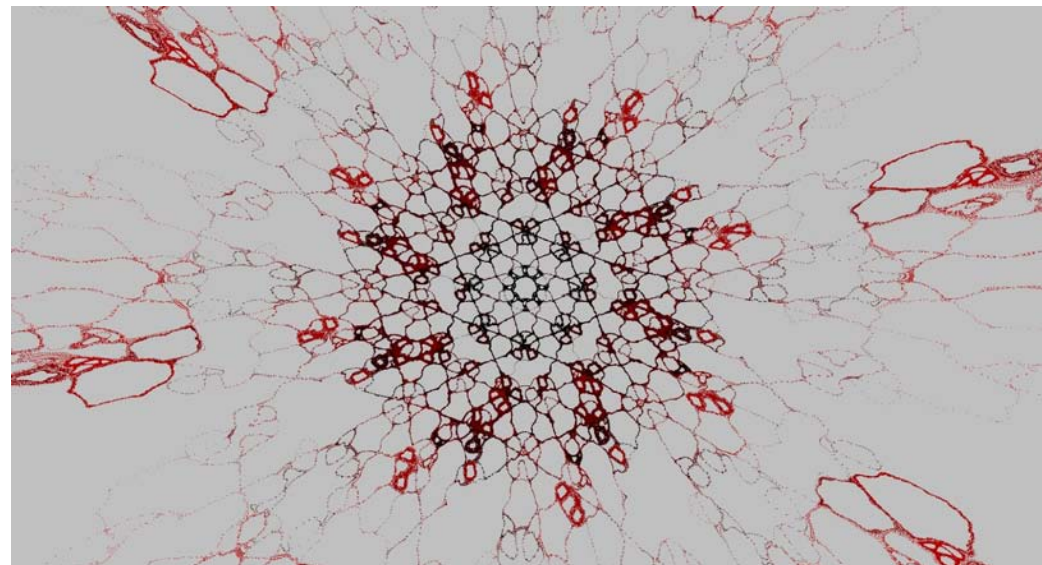
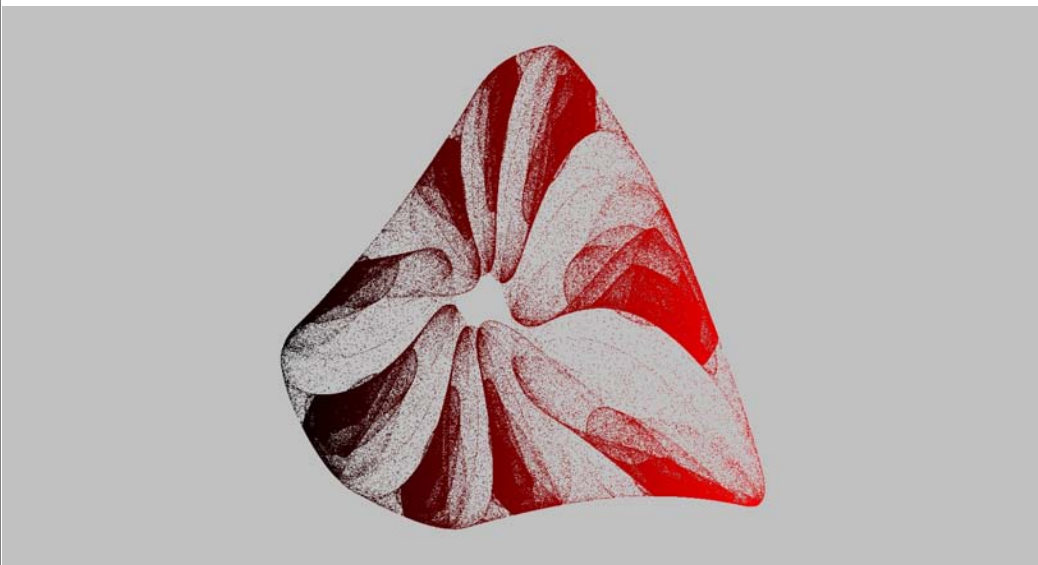
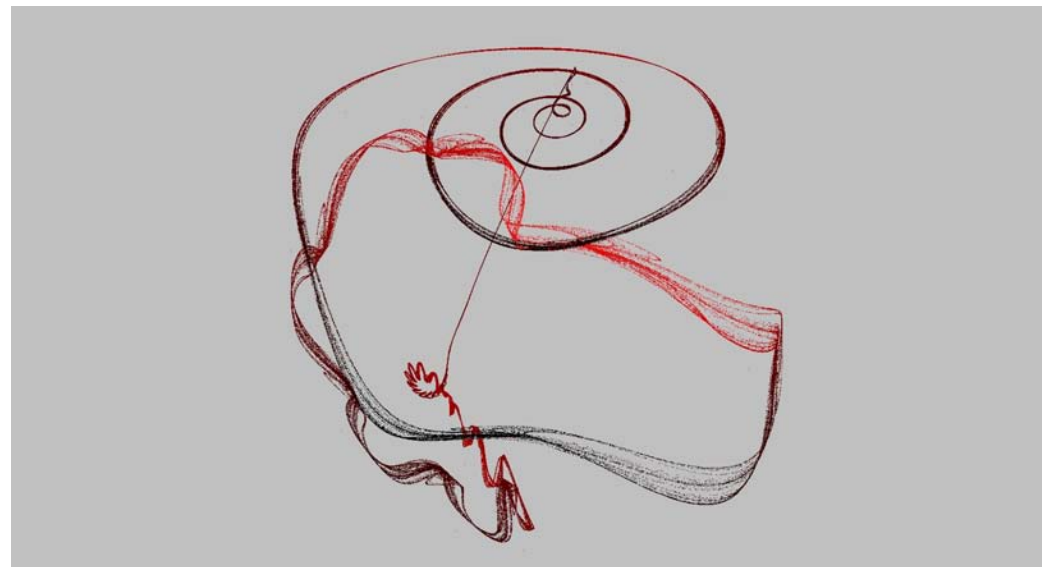
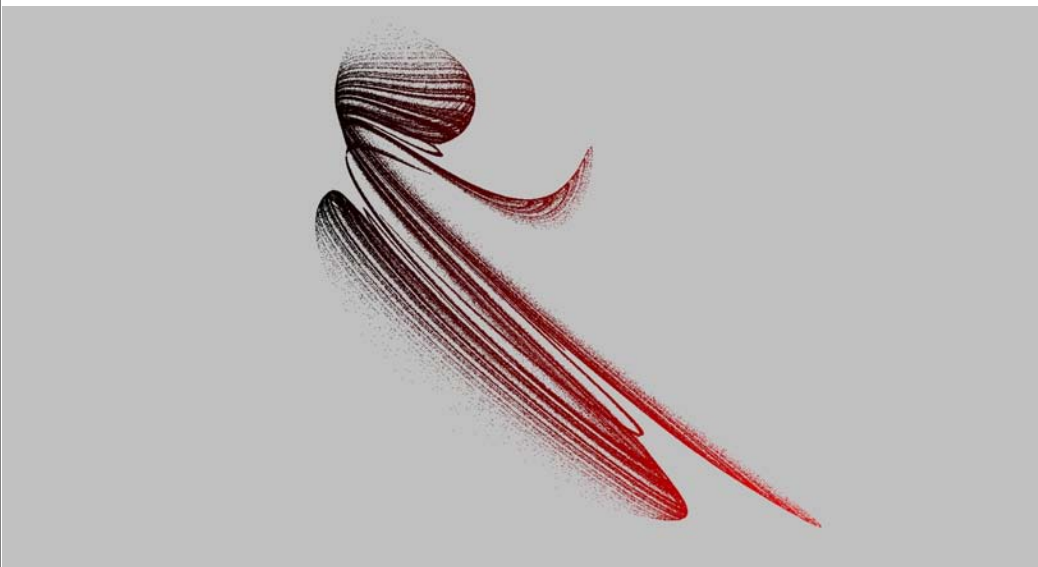
$$X_{n+1} = 1 + aX_n^2 + bY_n$$

$$Y_{n+1} = X_n$$

$a = -1.4$ and $b = 0.3$.

Chaos jen v omezeném prostoru parametrů

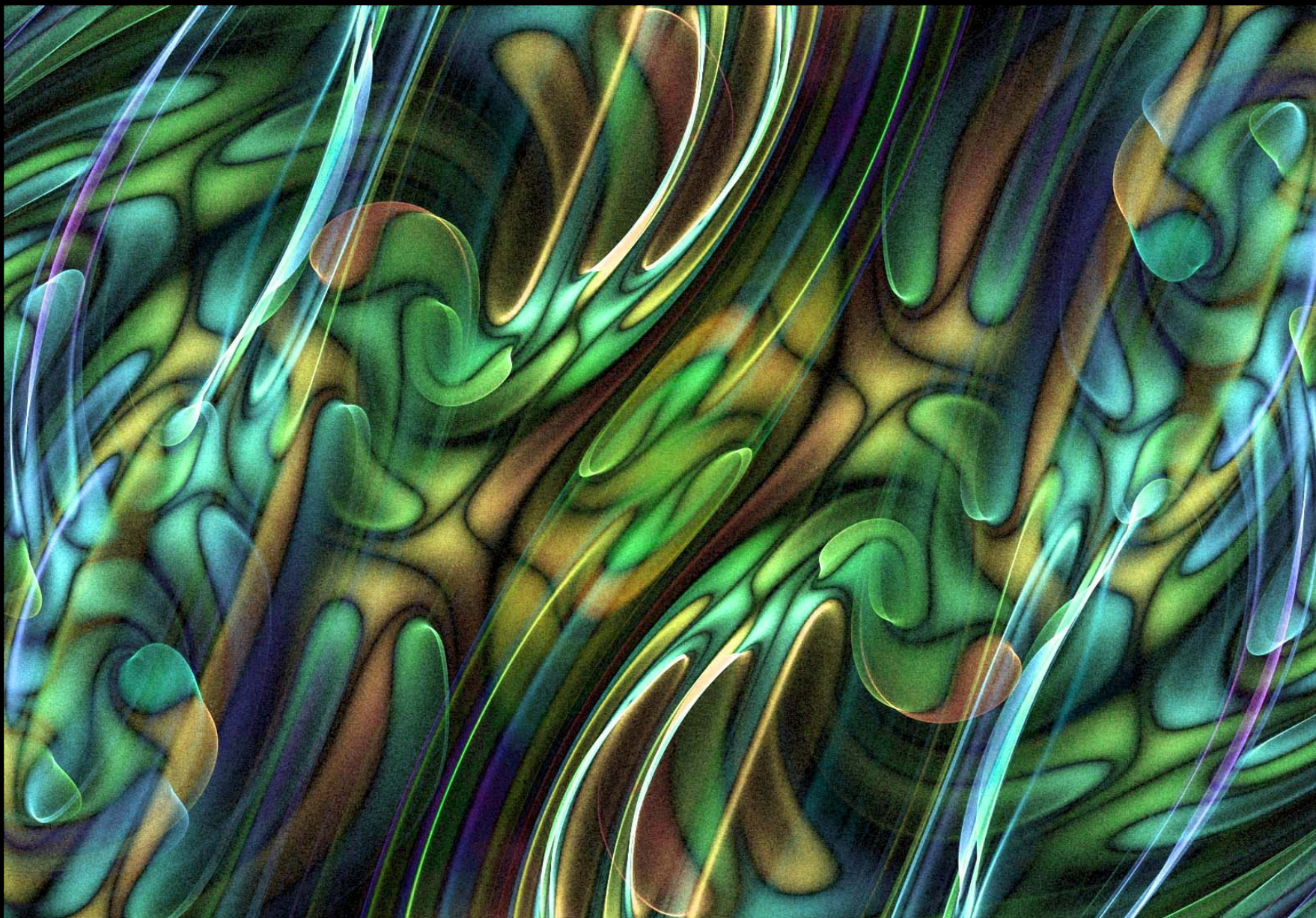

➤ chaoscope.zip

➤ attract.zip

T. Mrkvička

J. Smrček

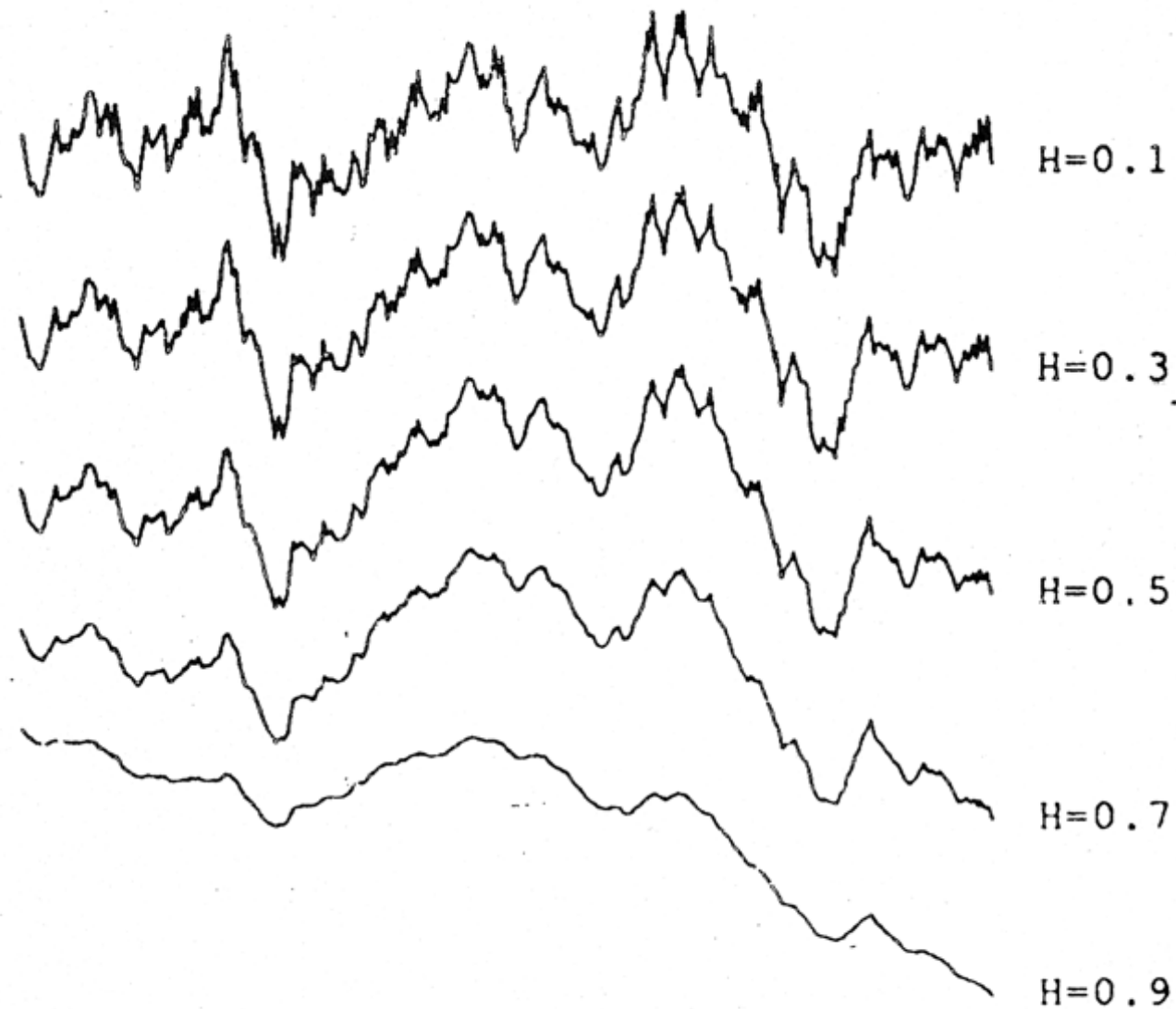
P. Kubík

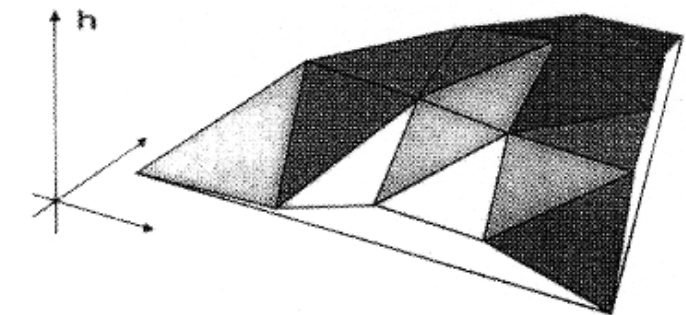
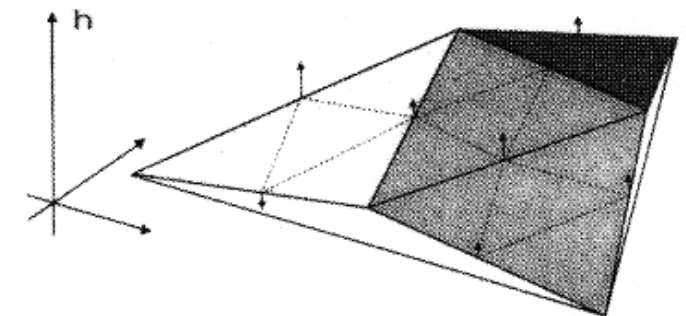
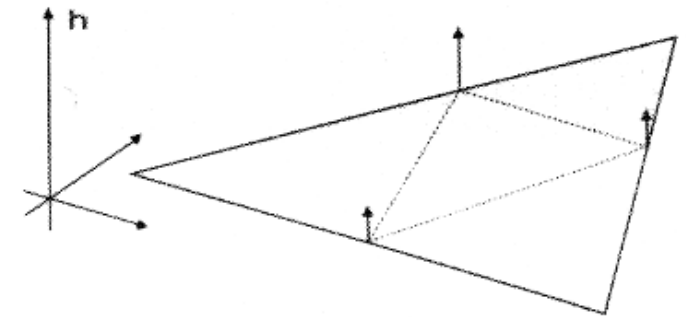
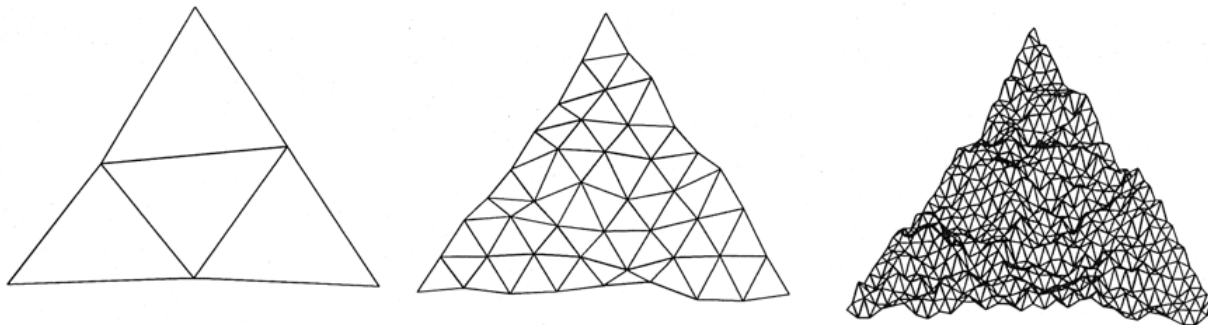
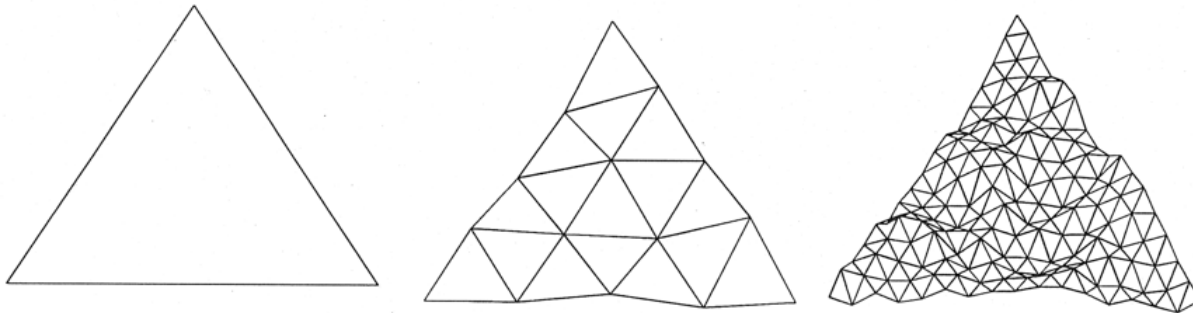
J. Pinter

Fraktální krajina

Rozšíření na plošné útvary a do prostoru

➔ terrigen.zip

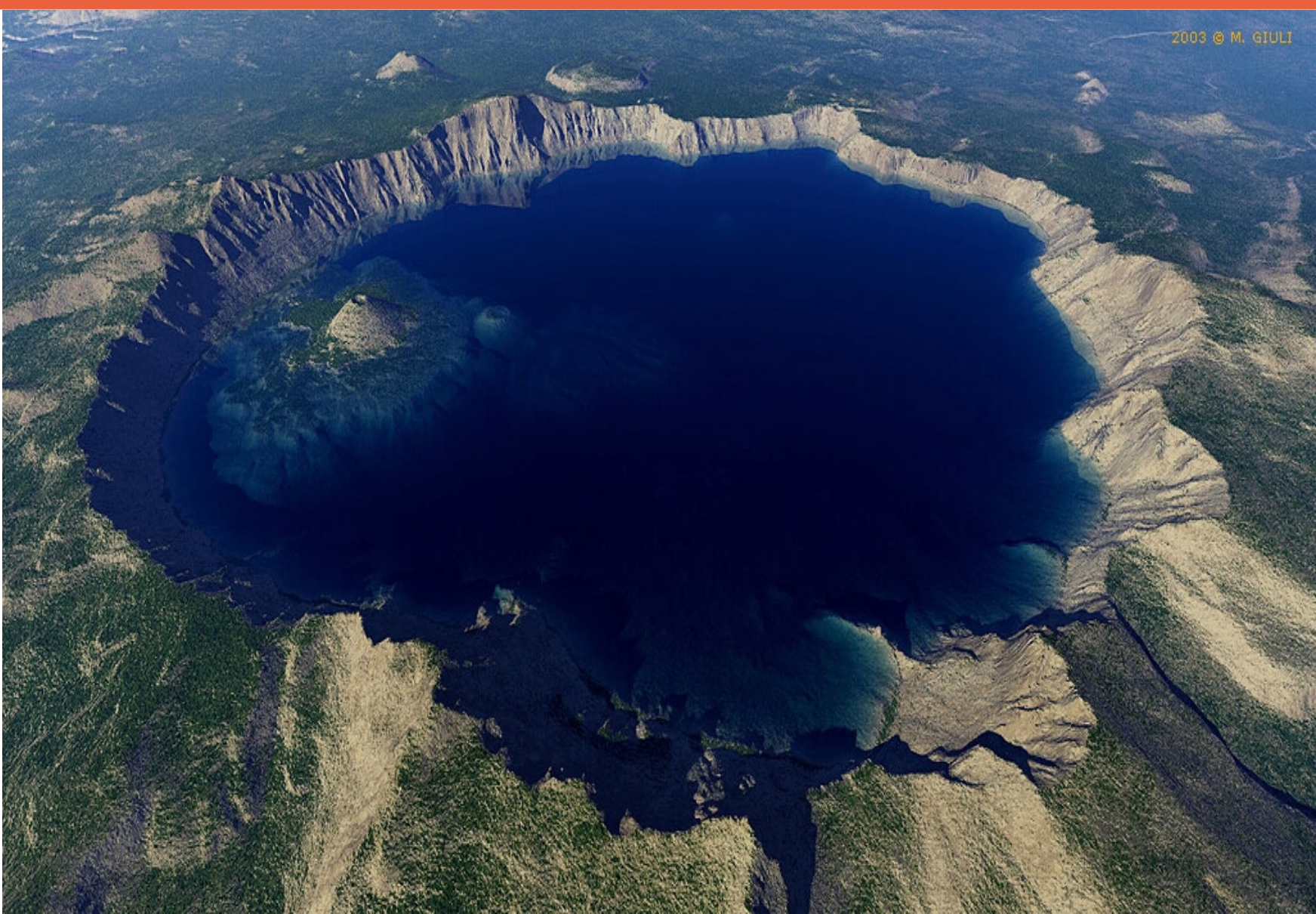

I. Serba

M. Giuli

O. Martinský

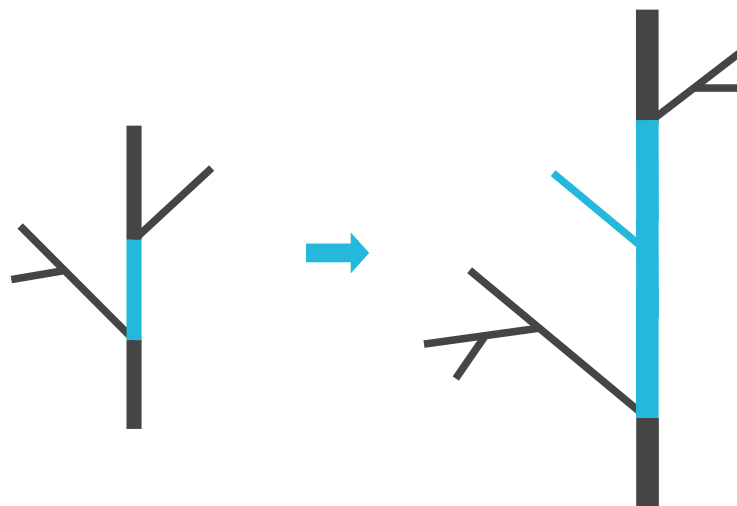

Lindenmayerovy systémy

generativní aparát pro růst rostlin

A. Lindenmayer, 1968

P. Prusinkiewicz, 1978

**Rostlinná morfologie podle způsobu růstu a větvení,
charakteru květenství, typu listů, reakcí na vnější vlivy...**

Přepisovací gramatika

$L = (V, P, S)$

V konečná abeceda symbolů

P konečná množina pravidel $A \rightarrow \alpha$, $A \in V$, $\alpha \in V^*$

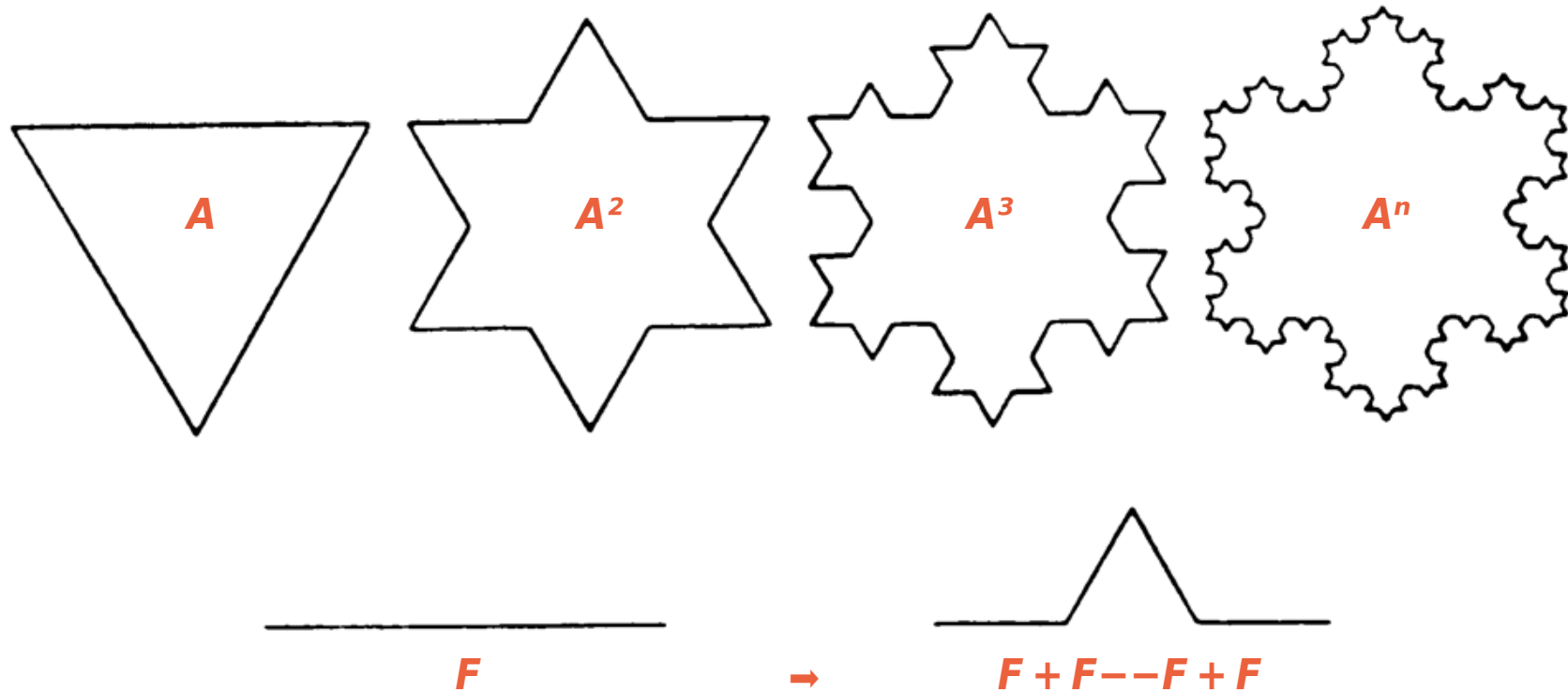
S axiom $S \in V^+$

Derivace $\rightarrow$

**paralelní přepis všech symbolů $X \in \alpha$ řetězci γ ,
kde $X \rightarrow \gamma \in P$**

$L = (\{A, F, +, -\}, \{A \rightarrow F--F--F, F \rightarrow F + F--F + F\}, A)$

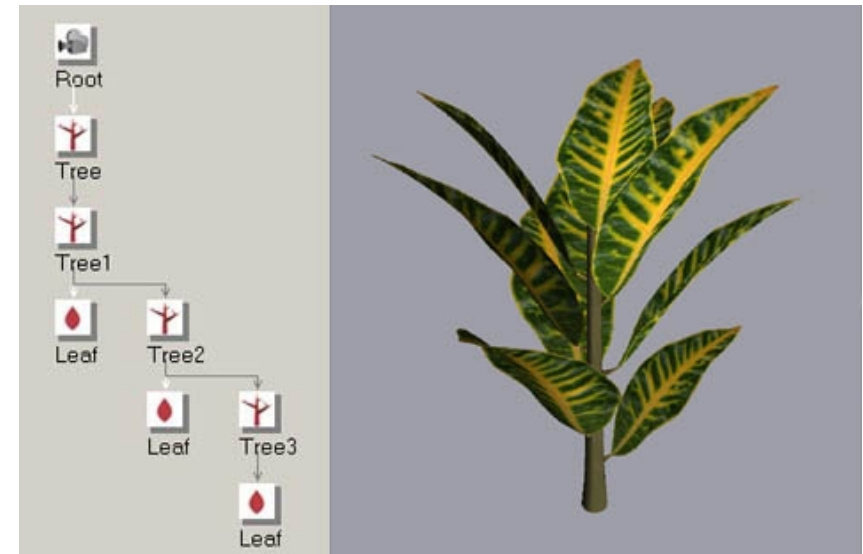
Kochova vločka

„Želví grafika“

grafický interpret vygenerovaného řetězce

<http://algorithmicbotany.org/Istudio/>

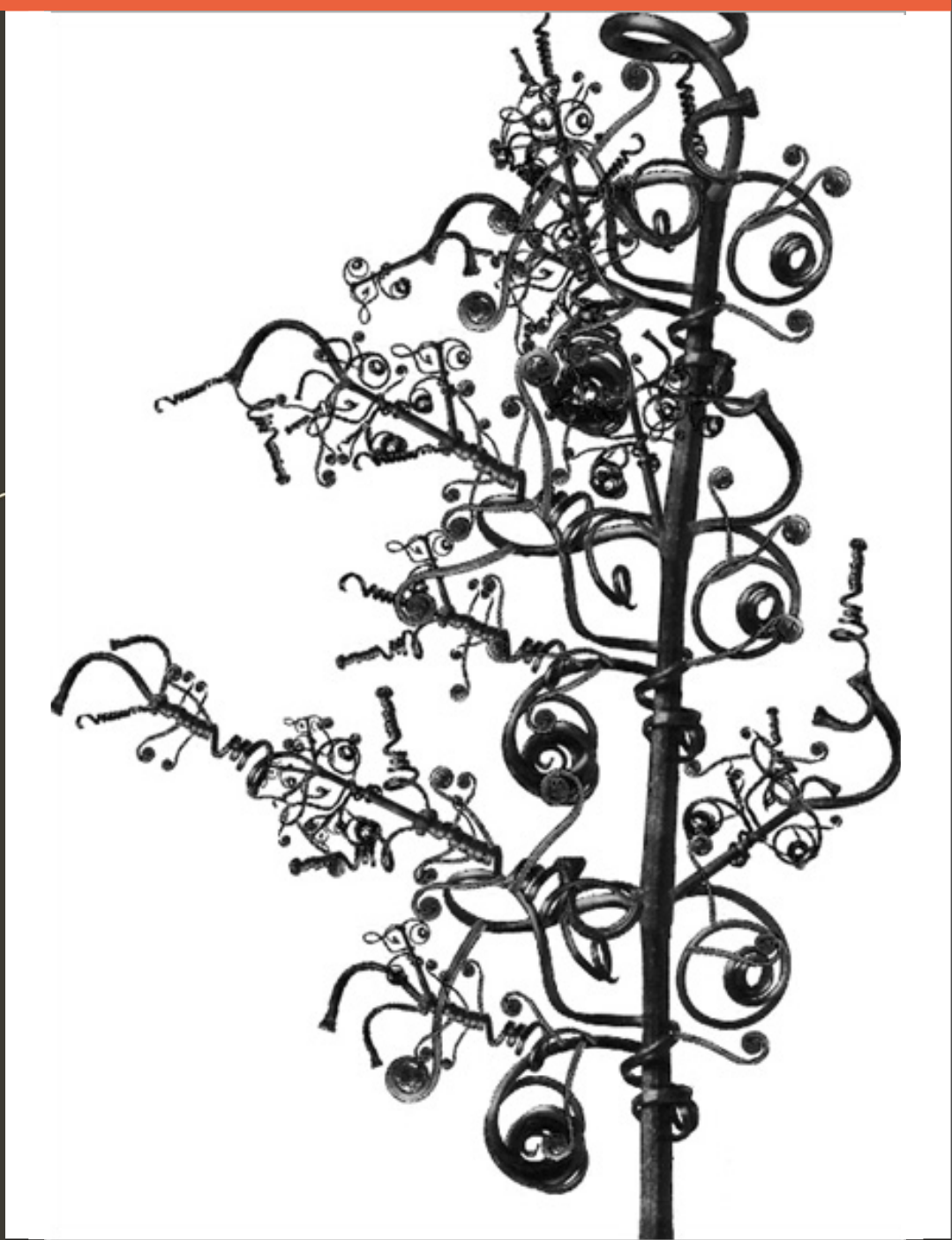

➔ [lssystem5.zip](#)

➔ [linsys3d.zip](#)

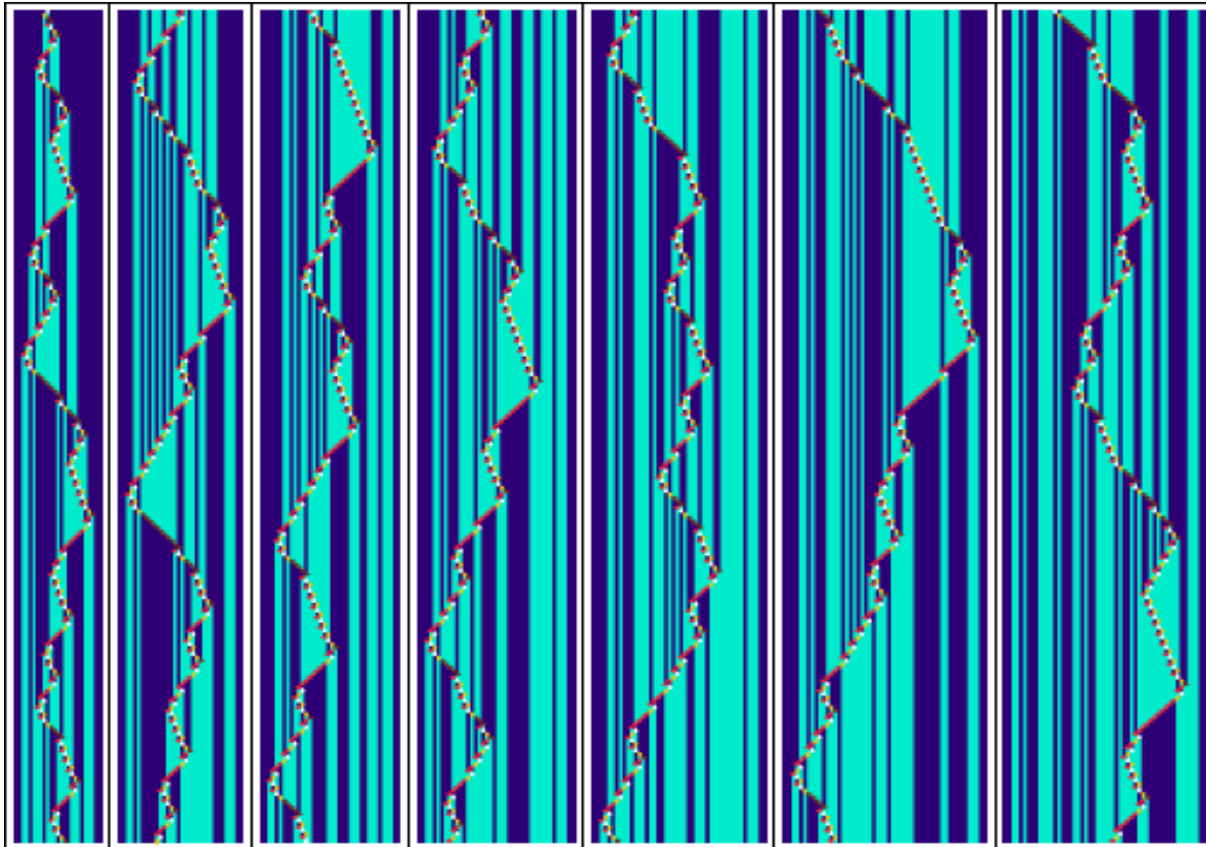

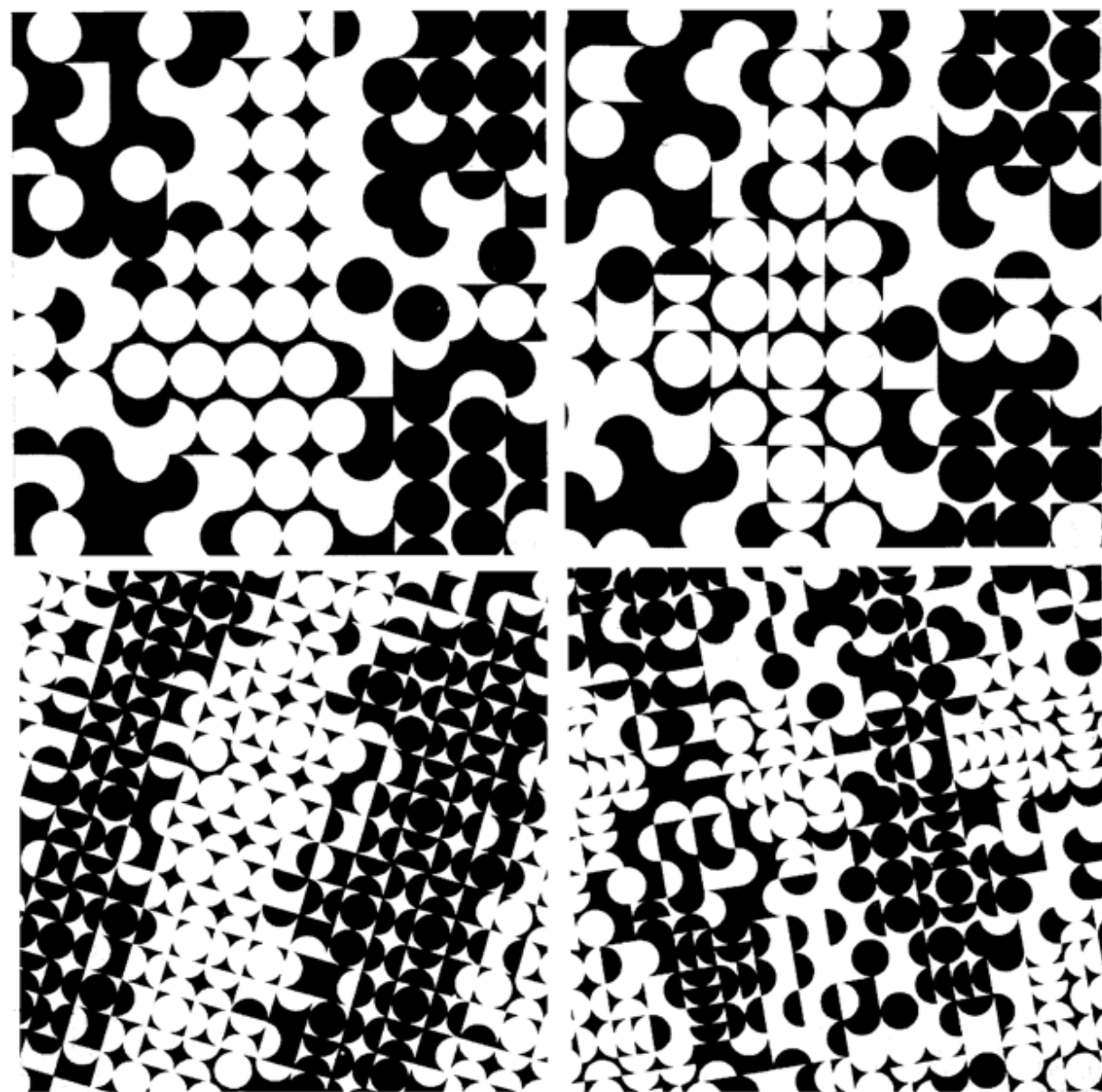

Obnovuje se zájem o **generovanou tvorbu**

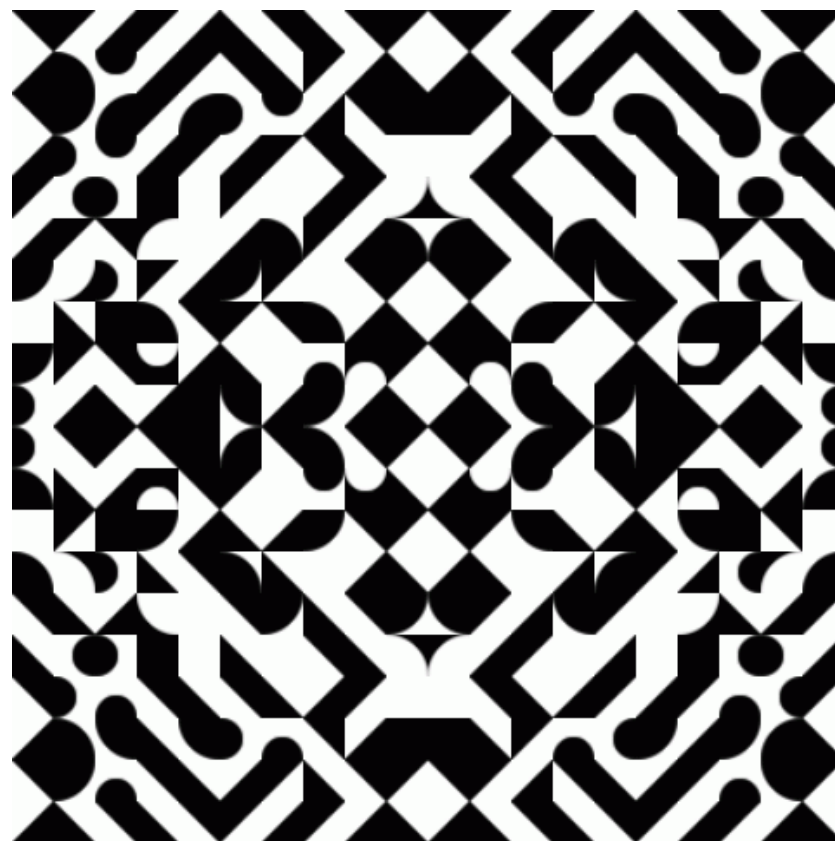
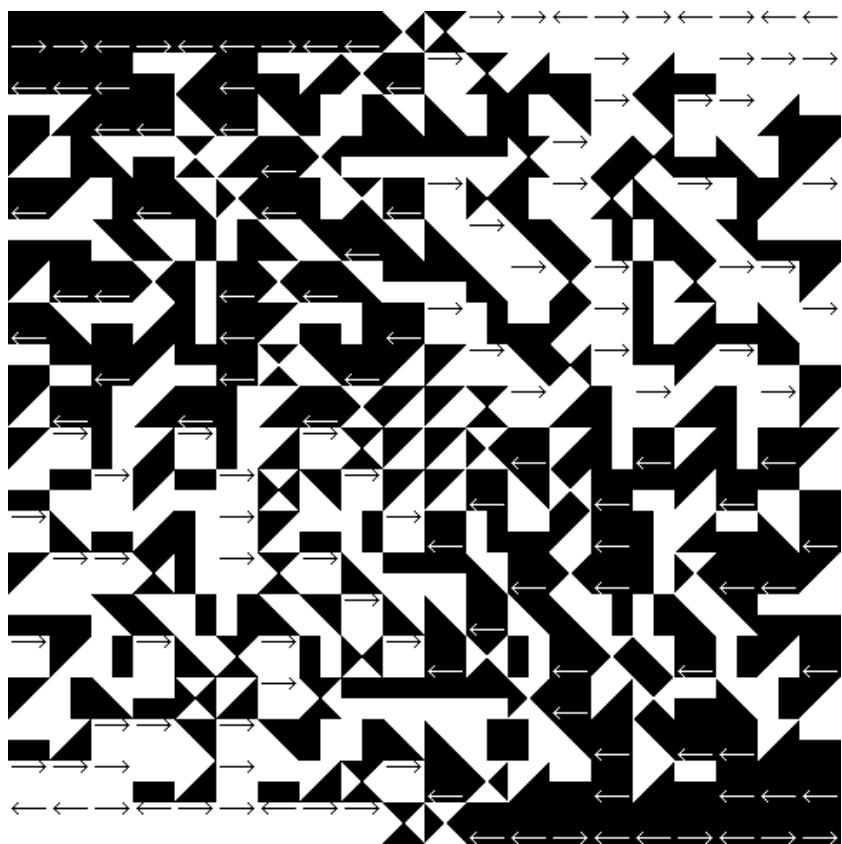
E. Grabska, M. Szyszkowicz: kreslicí automat
na bázi Turingova stroje s *fuzzy logikou*

Z. Sýkora, *prog. J. Blažek* :
Struktury

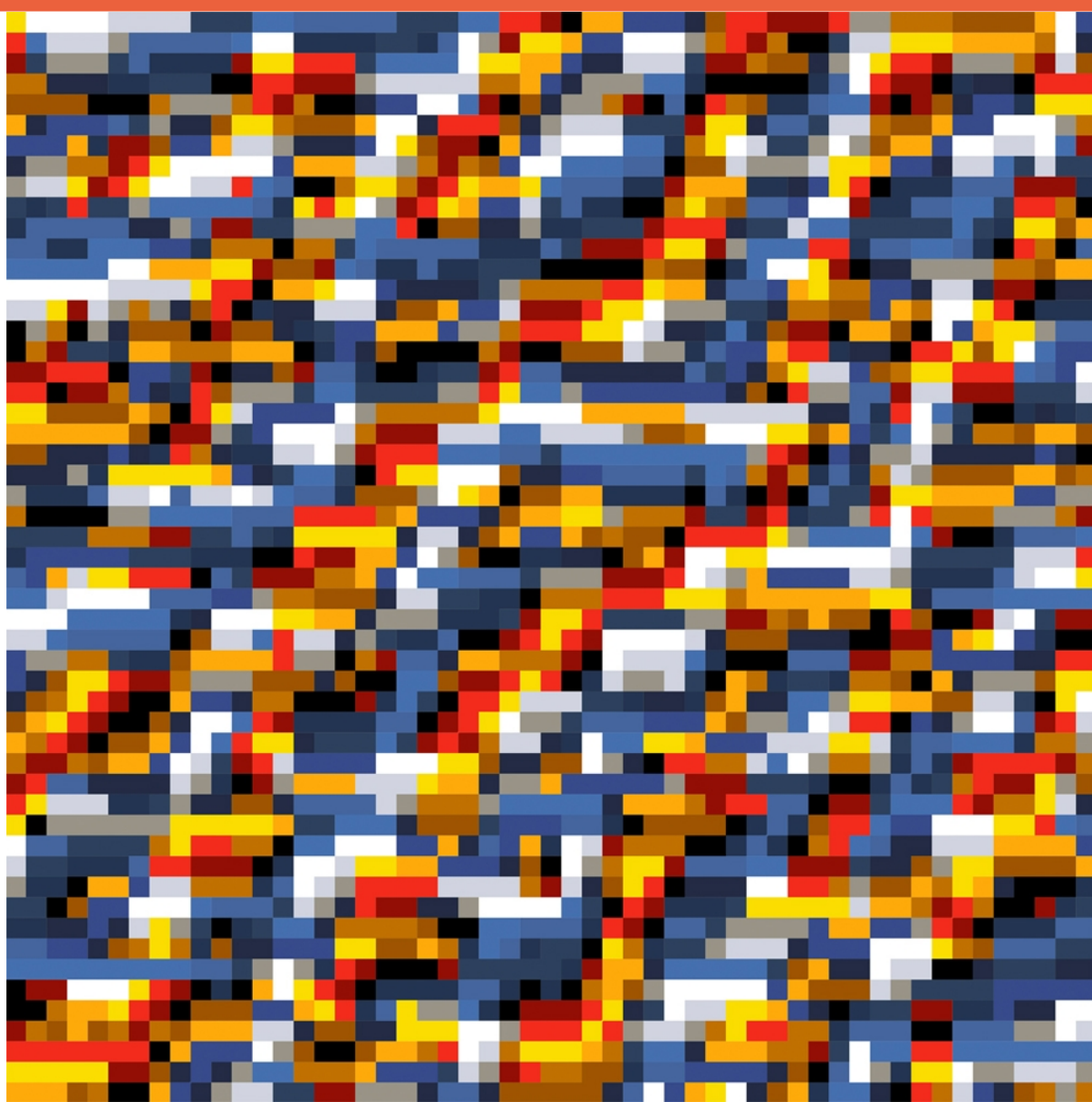

T. Staudek, prog. P. Machala :
Struktury + pravidla

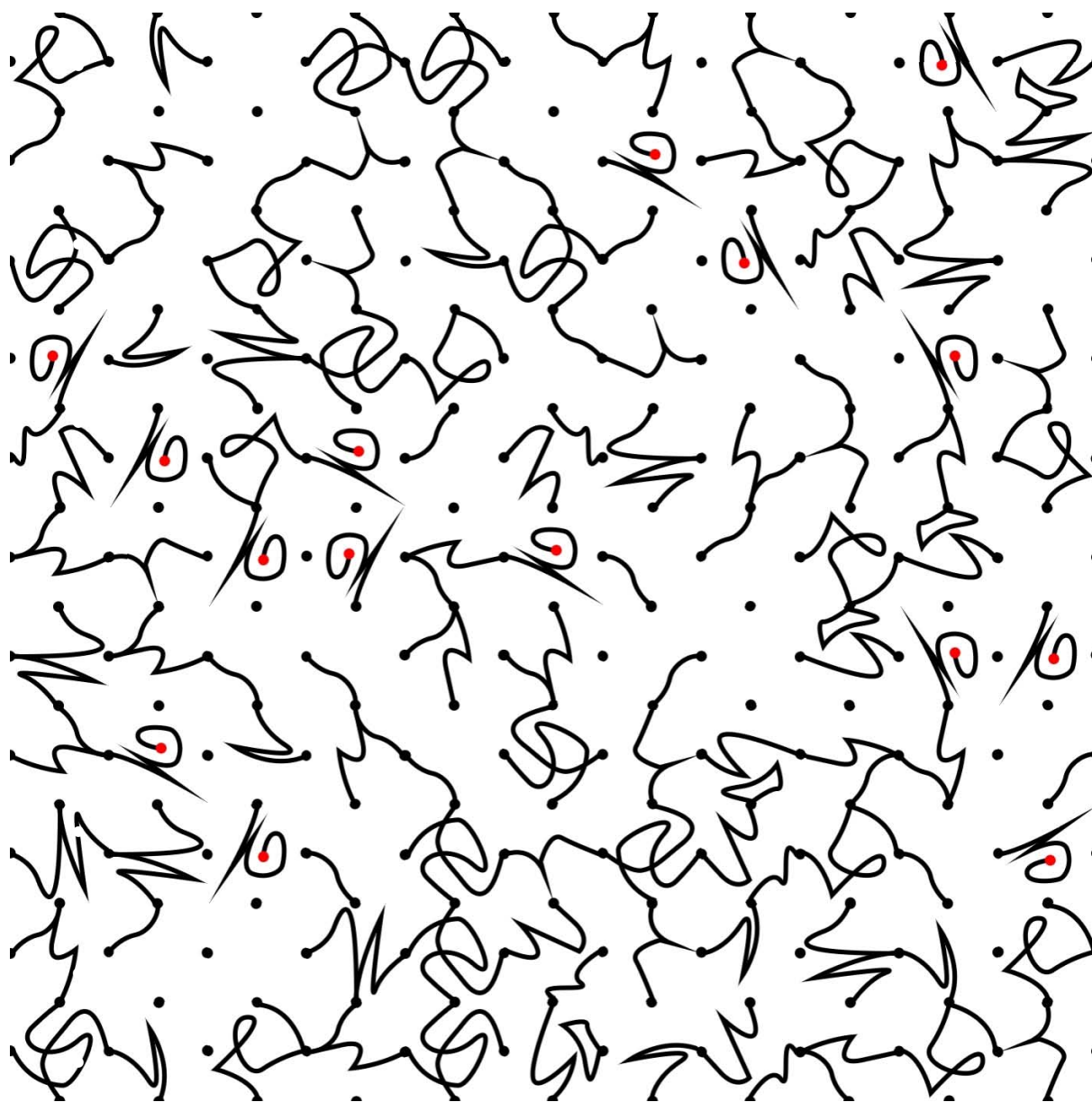
Postup tvorby

- **výběr repertoáru znaků**
a zejména jejich pečlivé označování
  - **volba parametrů obrazu**
rozměry plátna, způsob umístování znaků
  - **tvorba konstrukční gramatiky**
bezkontextová přepisovací pravidla
  - **definice evokačních kritérií**
jas, kontrast, barevnost ...
  - **estetické hodnocení**
optimalizace obrazu
- ➔ [chmess.zip](#)
- ➔ [arthur.zip](#)

T. Staudek : Colorwaves

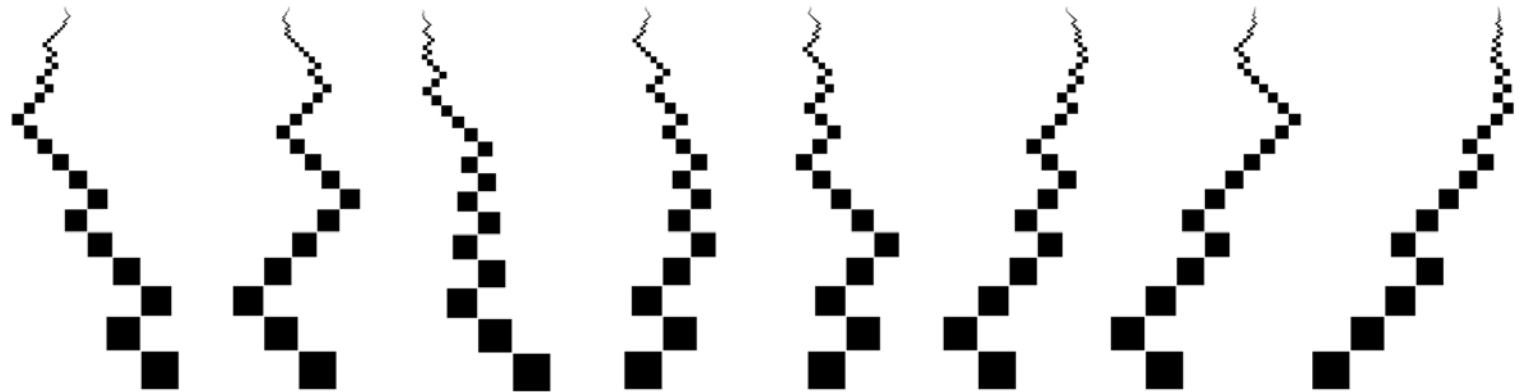

M. Šolony

Jednoduchý jazyk pro generování vizuálních struktur

- grafické symboly
- přepisovací pravidla
- náhodný výběr pravidel

```
startshape paint
rule paint {
  square{}
  paint { s 0.9 x 1 y 1 }
}
rule paint {
  square{}
  paint { s 0.9 x -1 y 1 }
}
```


<http://www.chriscoyne.com/cfdg/>

```
startshape FOREST
```

```
rule FOREST {  
  SEED {}  
  SEED {x -20}  
  SEED {x -40}  
}
```

```
rule SEED {BRANCH {}}  
rule SEED {BRANCH {rotate 1}}  
rule SEED {BRANCH {rotate -1}}  
rule SEED {BRANCH {rotate 2}}  
rule SEED {BRANCH {rotate -2}}  
rule SEED {FORK {}}
```

```
rule BRANCH {RBRANCH {}}  
rule BRANCH {LBRANCH {}}
```

```
rule LBRANCH {BLOCK {} LBRANCH {y 0.885 rotate 0.1 size 0.99}}  
rule LBRANCH {BLOCK {} LBRANCH {y 0.885 rotate 0.2 size 0.99}}  
rule LBRANCH {BLOCK {} LBRANCH {y 0.885 rotate 4 size 0.99}}  
rule LBRANCH {BLOCK {} FORK {}}
```

```
rule RBRANCH {BLOCK {} RBRANCH {y 0.885 rotate -0.1 size 0.99}}  
rule RBRANCH {BLOCK {} RBRANCH {y 0.885 rotate -0.2 size 0.99}}  
rule RBRANCH {BLOCK {} RBRANCH {y 0.885 rotate -4 size 0.99}}  
rule RBRANCH {BLOCK {} FORK {}}
```

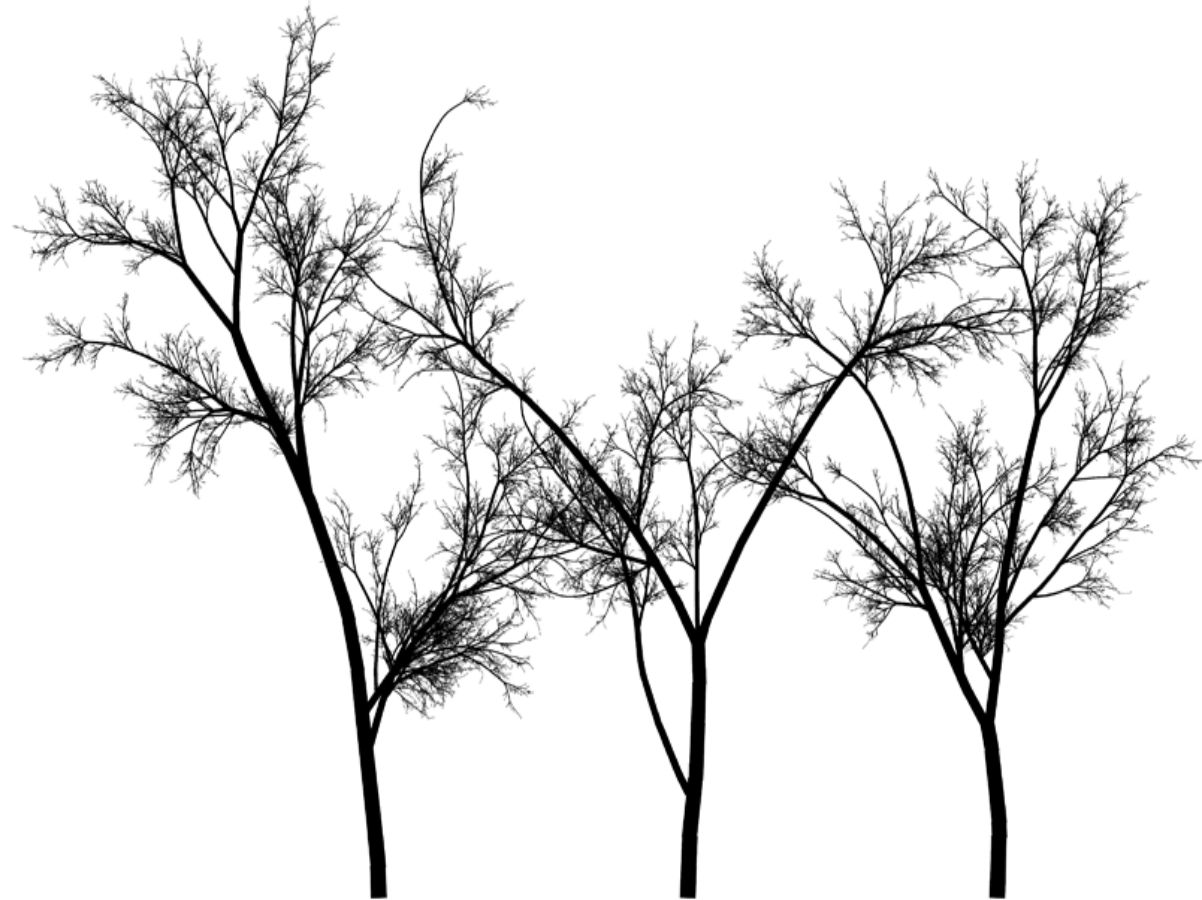
```
rule BLOCK {  
  SQUARE {rotate 1}  
  SQUARE {rotate -1}  
  SQUARE {}  
}
```

```
rule FORK {  
  BRANCH { }  
  BRANCH {size 0.5 rotate 40}  
}
```

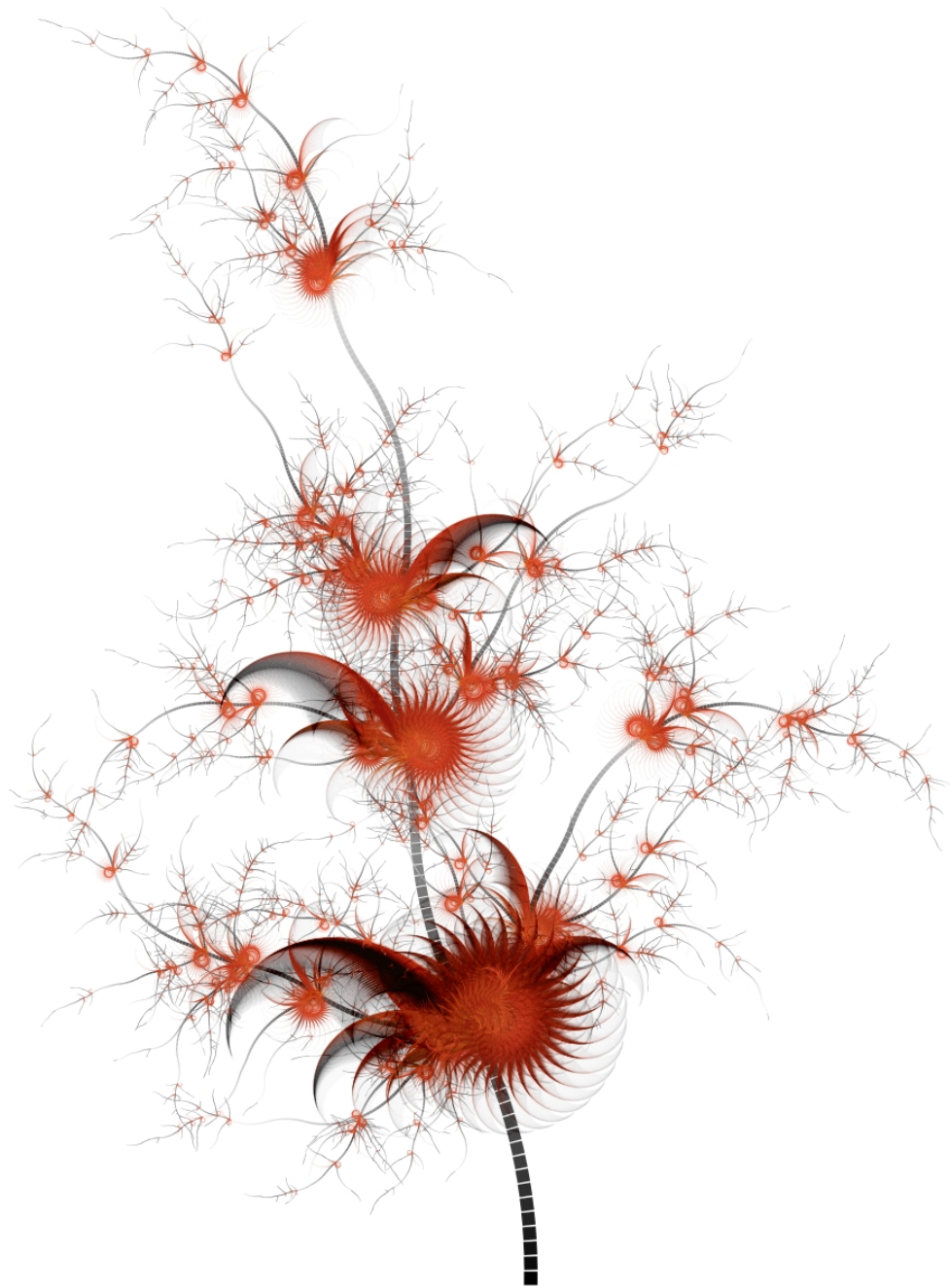
```
rule FORK {  
  BRANCH { }  
  BRANCH {size 0.5 rotate -40}  
}
```

```
rule FORK {  
  BRANCH {size 0.5 rotate -20}  
  BRANCH { }  
}
```

```
rule FORK {  
  BRANCH {size 0.7 y 0.1 rotate 20}  
  BRANCH {size 0.7 y 0.1 rotate -20}  
}
```


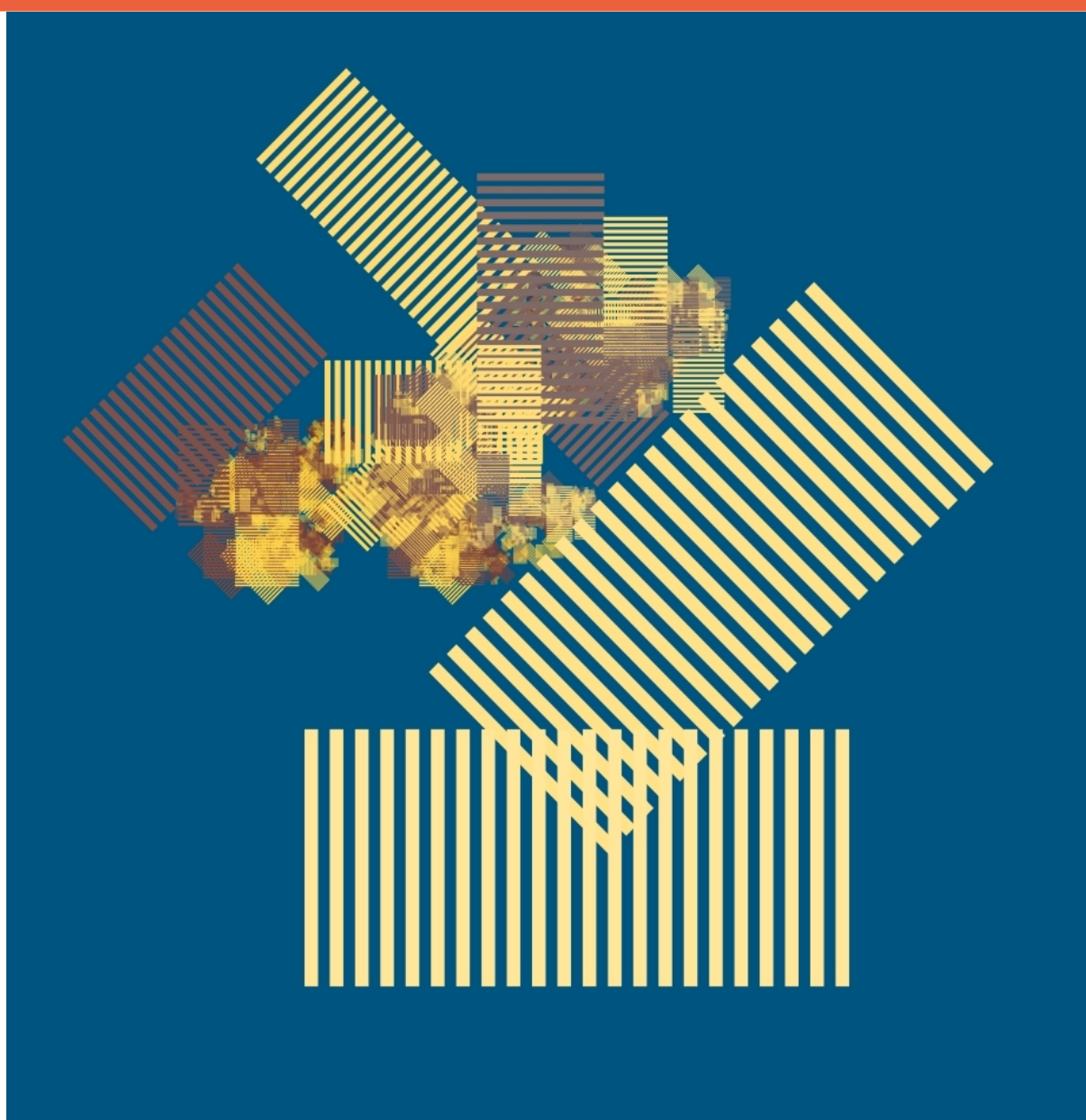

➔ contextfree.zip

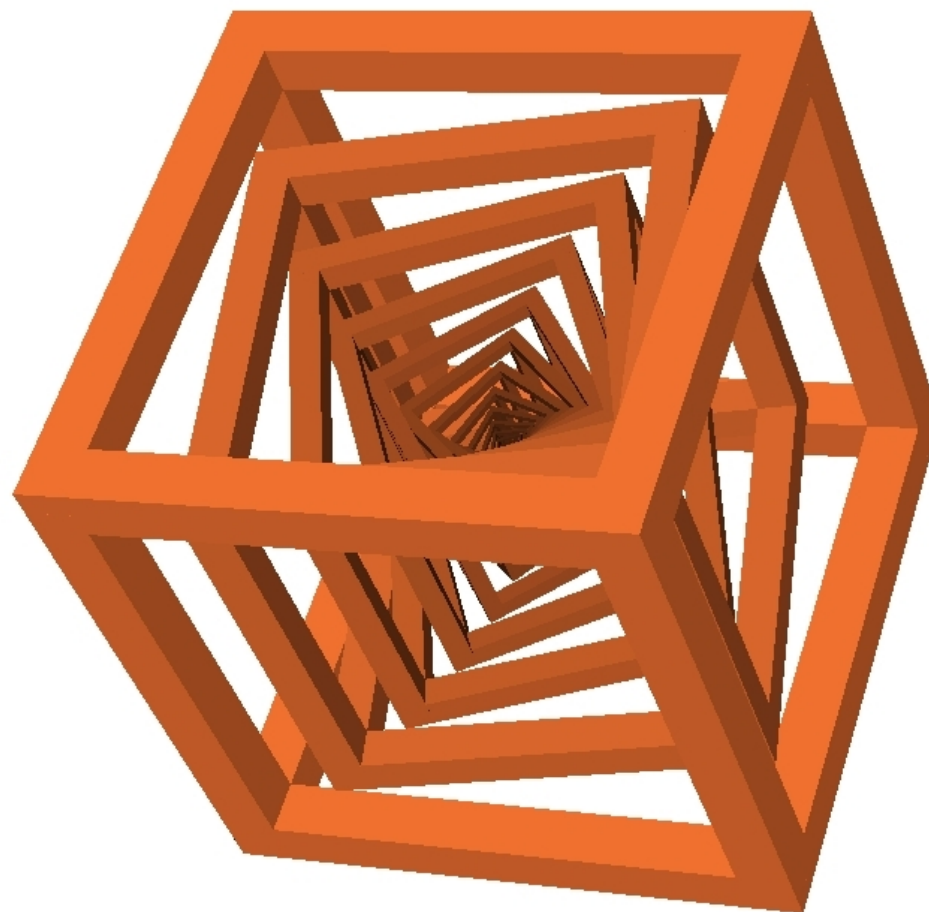

P. Fajkus

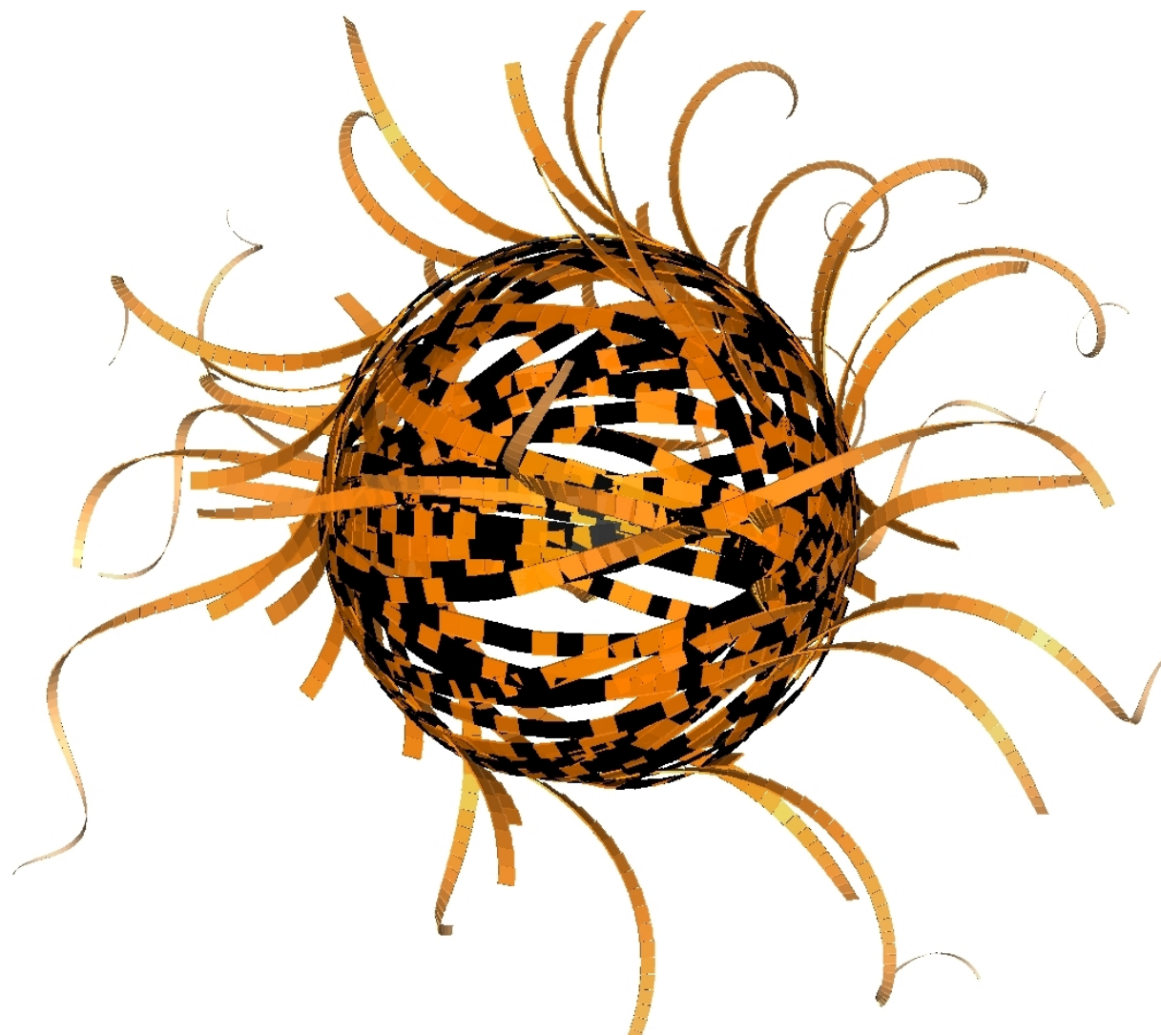

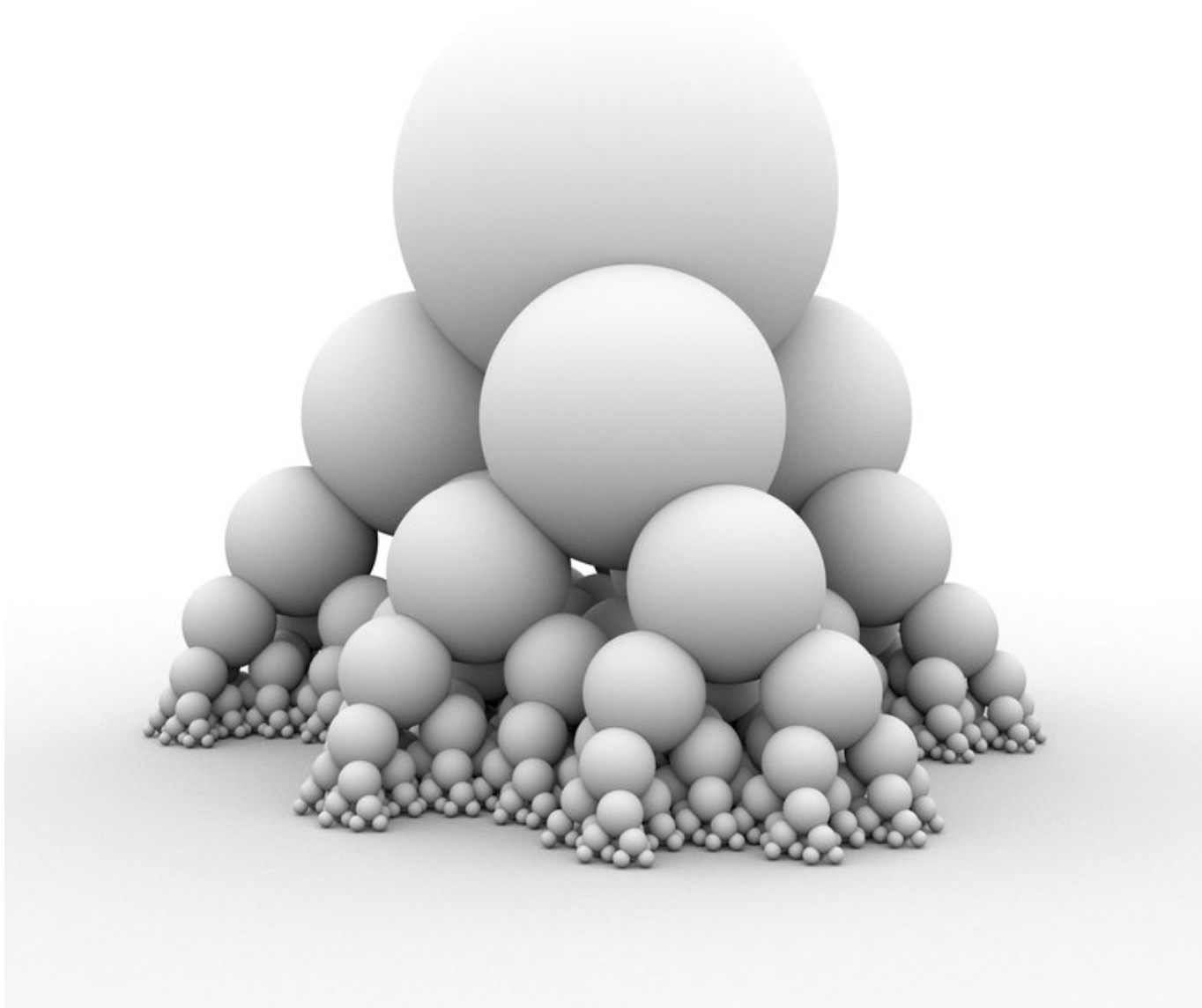
J. Šafařík

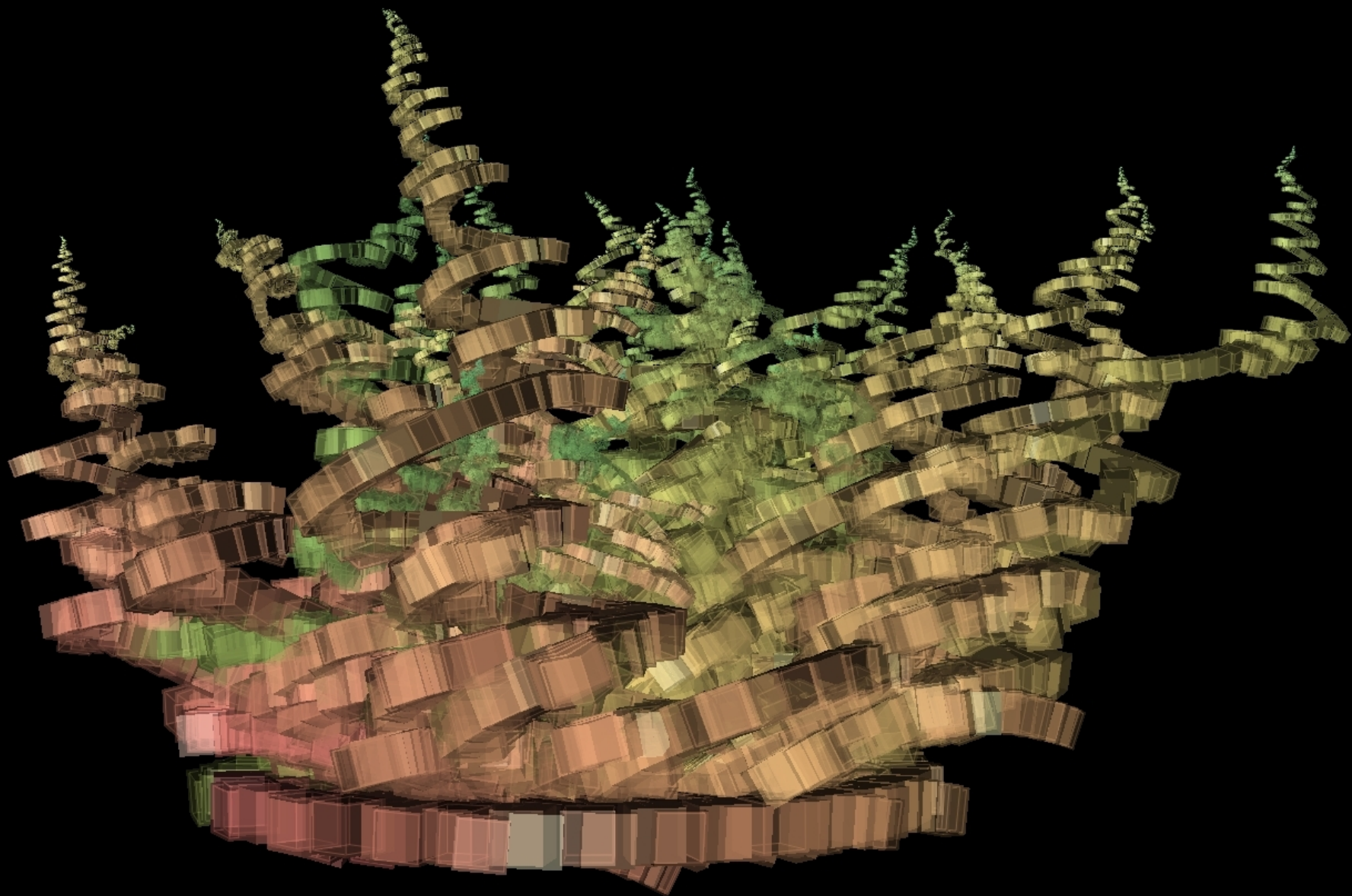

➔ structuresynth.zip — generování v prostoru

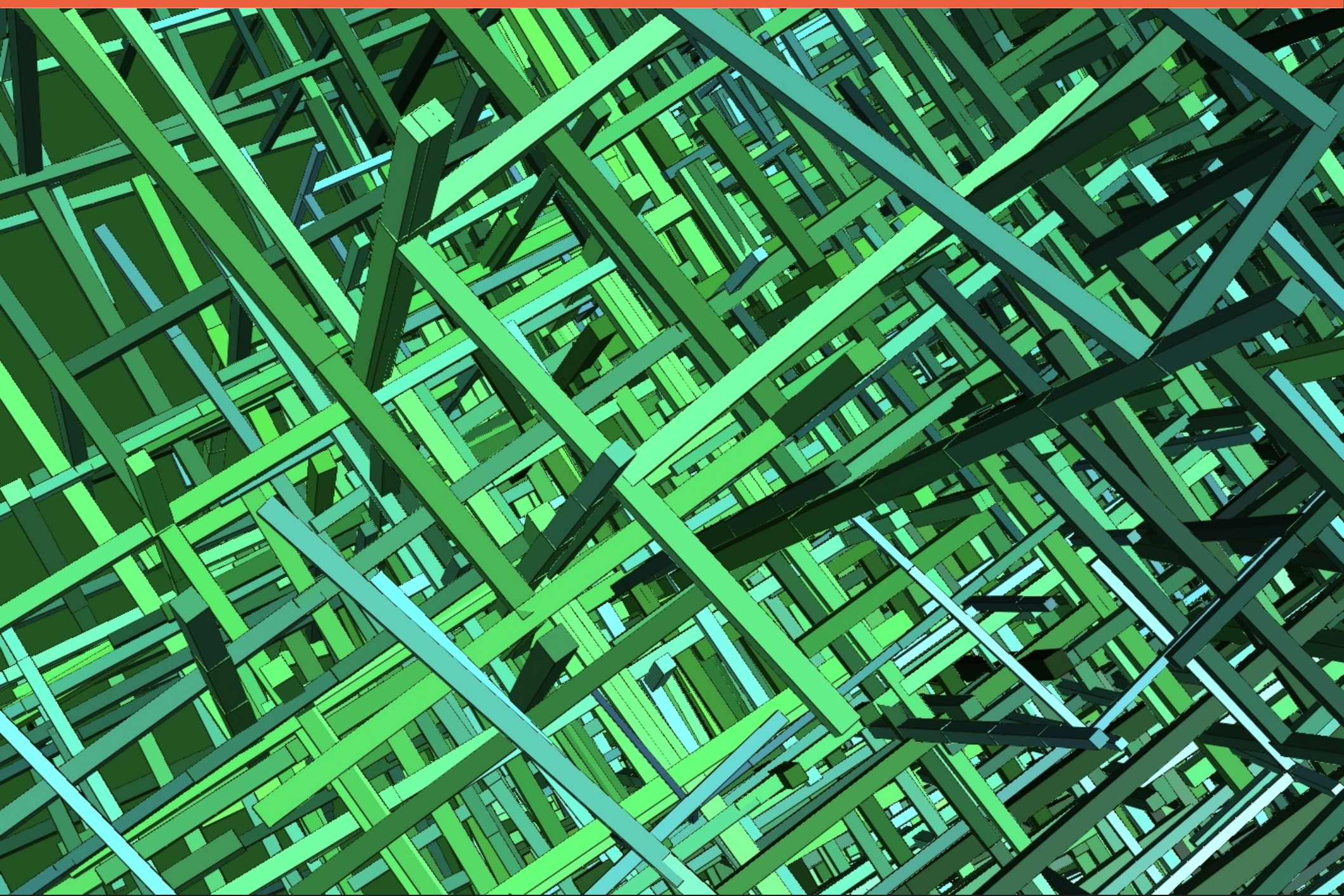

Jackson Pollock a jeho akční malba (*action painting*)

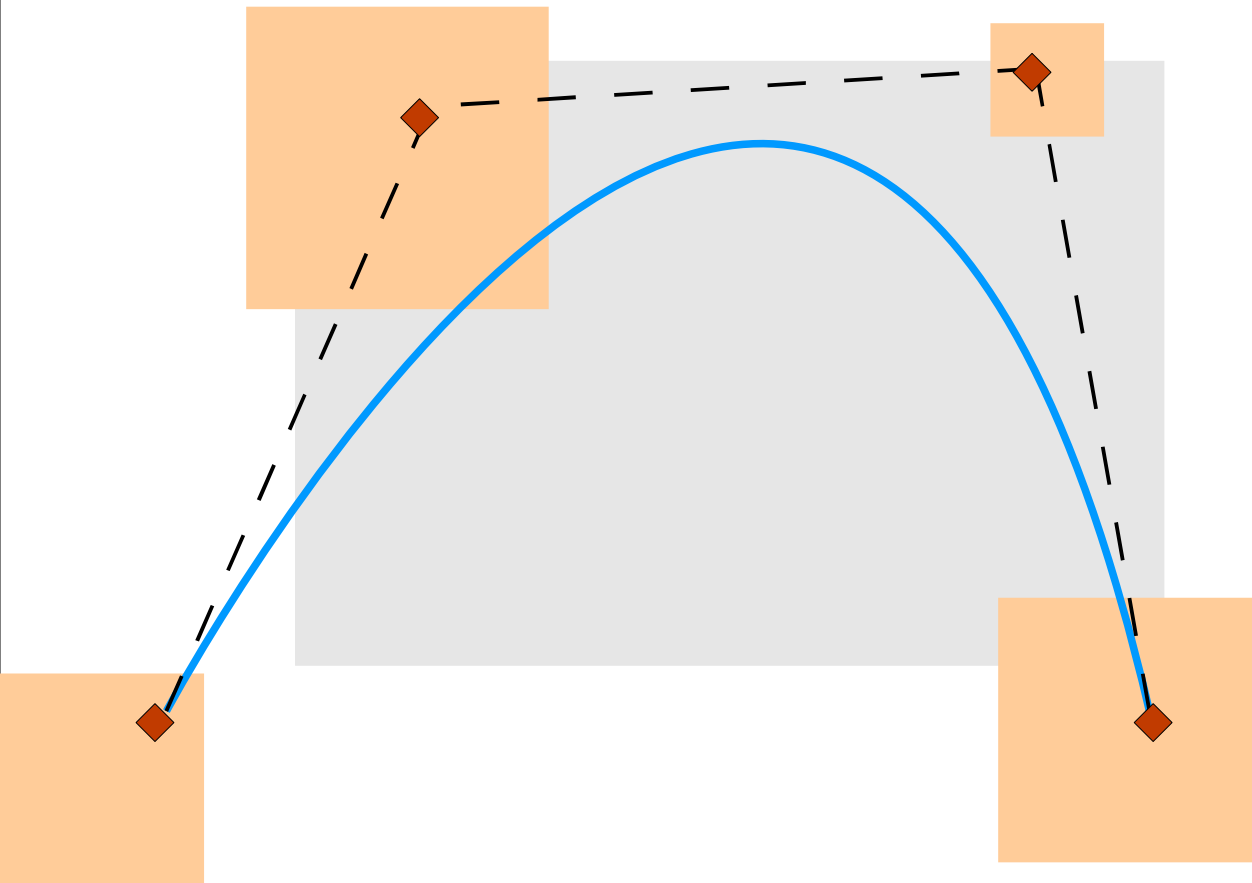
J. Pollock: Lavender Mist (No 1)

Z. Sýkora, *prog. J. Blažek* :
Linie

Akční, gestuální tvorba modelována náhodným generátorem

Bézierovy kubické křivky,
4 řídicí body okolo plátna,
řízená náhodnost pro
rozmístění bodů, oblast
rozptylu, šířku a hustotu
barevné stopy

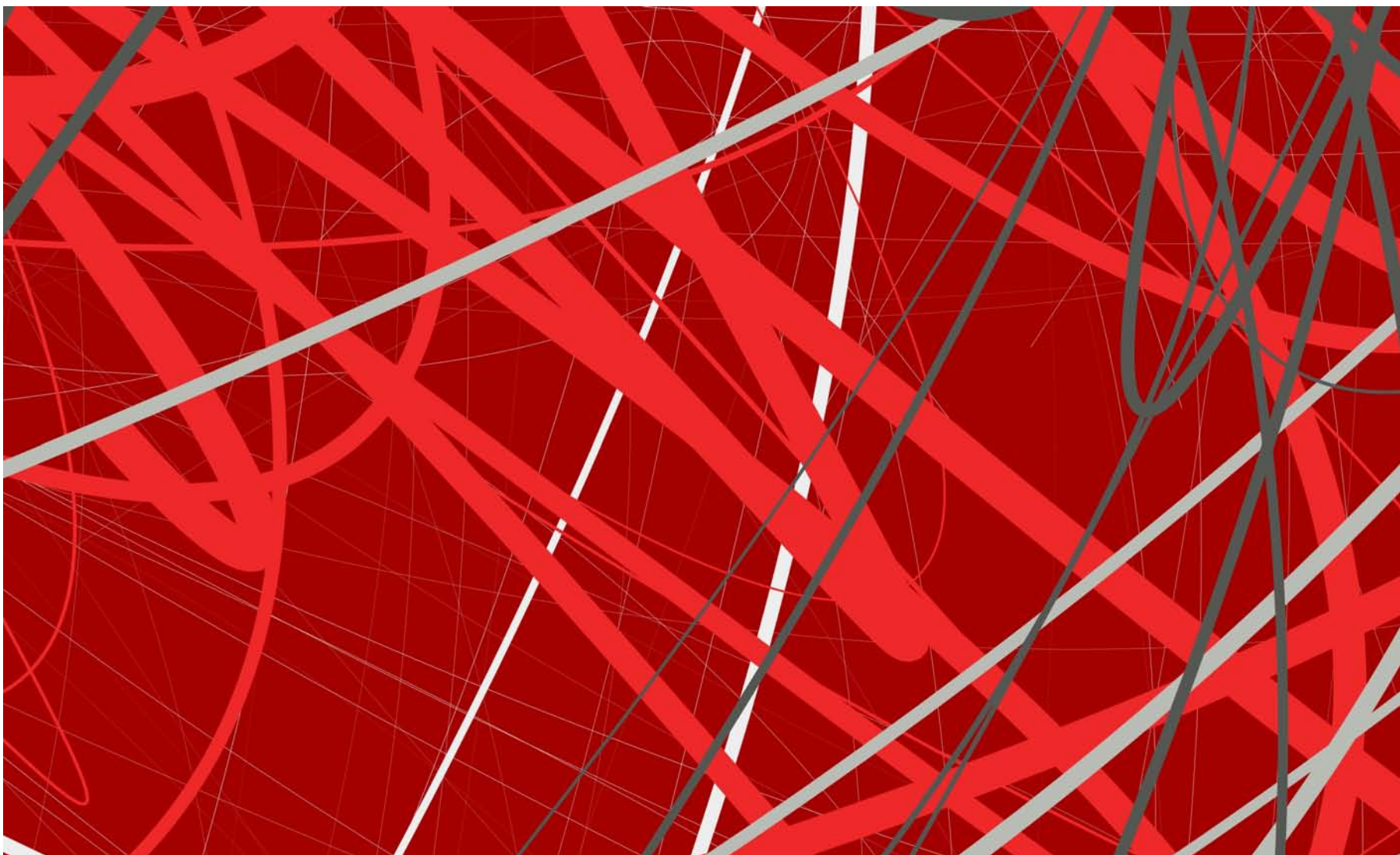
➔ [pollock.zip](#)

T. Daněk

J. Mlích

V. Kovalová

1990 –

Klíčovými slovy jsou

**multimédia, interakční média,
rozšířená a virtuální realita**

**„Počítač není ani pouhé médium, ani obyčejný nástroj –
je spolutvůrcem umožňujícím nekonečné vylepšování.“**

Timothy Binkley, Art Journal, 1990

—————> Počítač je umělci plně akceptován !

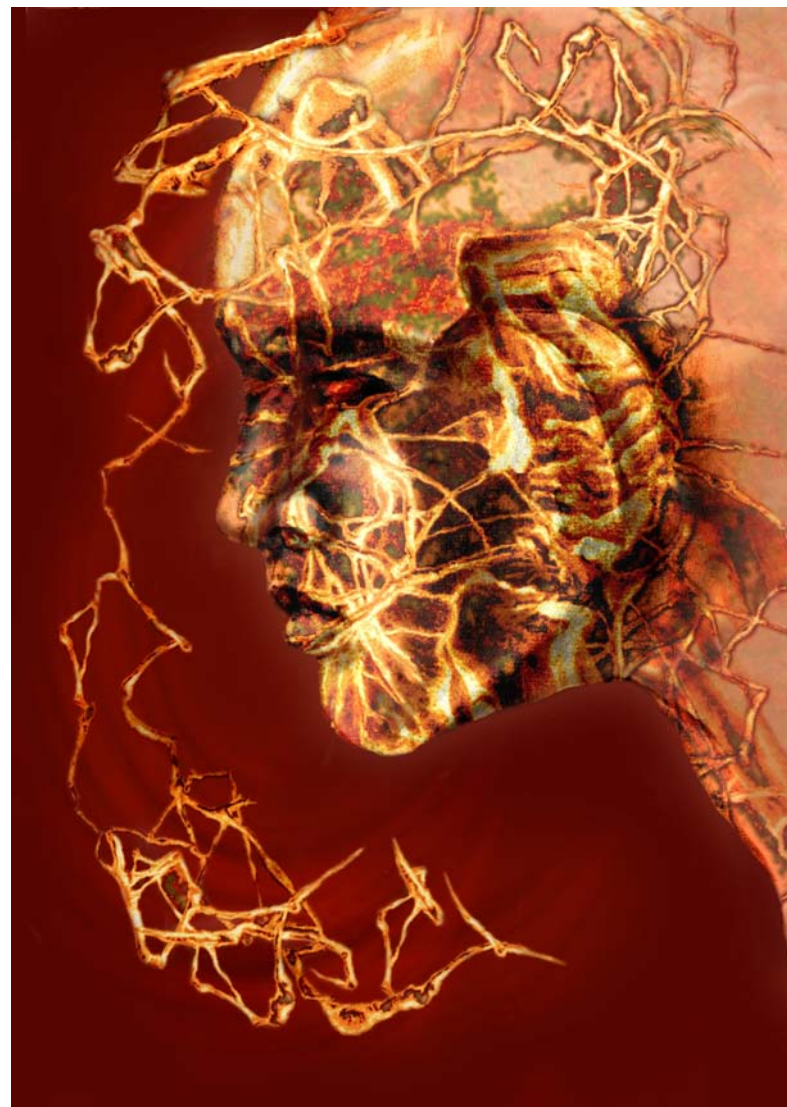
**Nepřeberné množství algoritmů,
nástrojů, filtrů, efektů a stylů
sdružovaných do grafických aplikací
— univerzálních i velmi speciálních**

Typicky interakční způsob práce,
počítač používán jako štětec
v rukách výtvarníka

J. Rypalová-Simonsen: Tvor 144

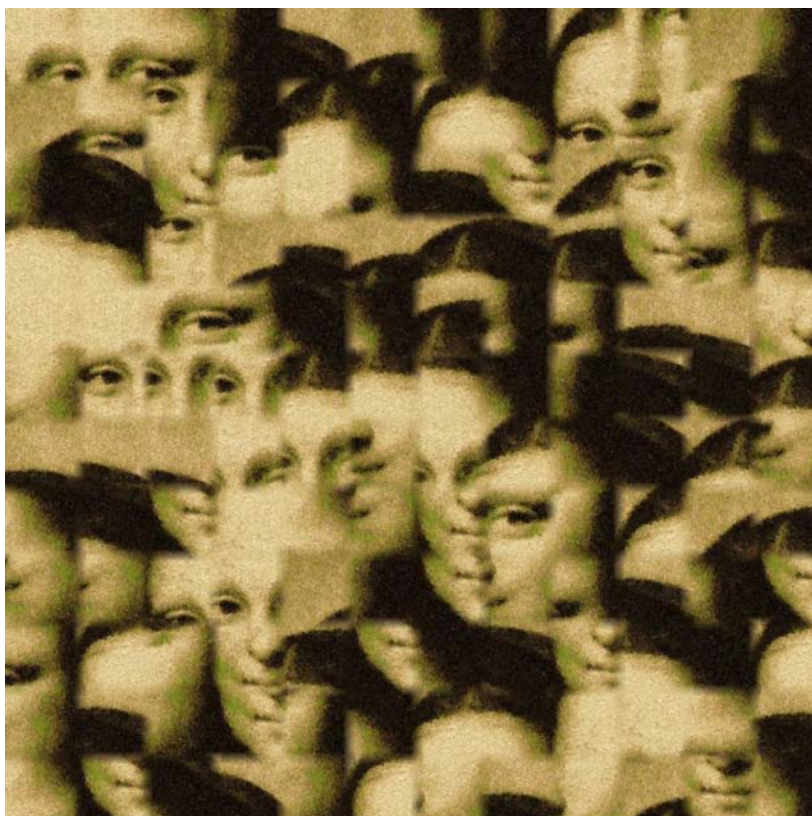

I. Serba: Podzimní koláž

A. Salová: Červený portrét

I. Serba: Pocta Kolářovi

➔ grandpics.zip

T. Staudek: Gloucesterghosts

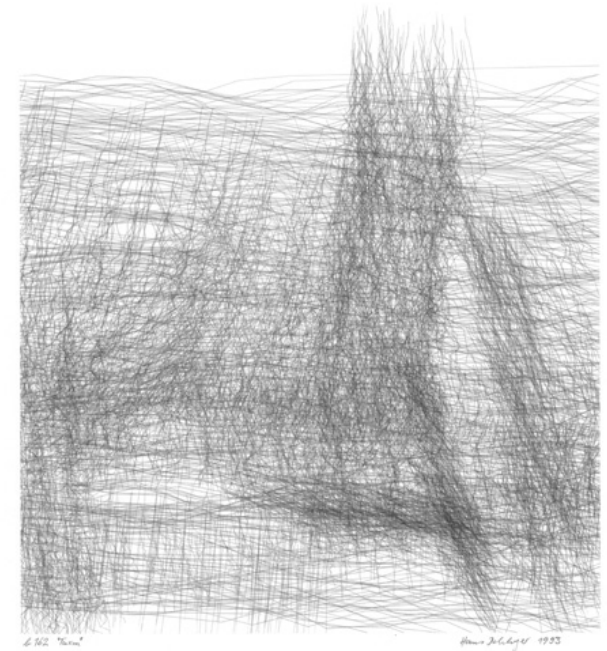
Evokace ‚tradičních‘ grafických technik

J. Parke:
Spring of Sadness

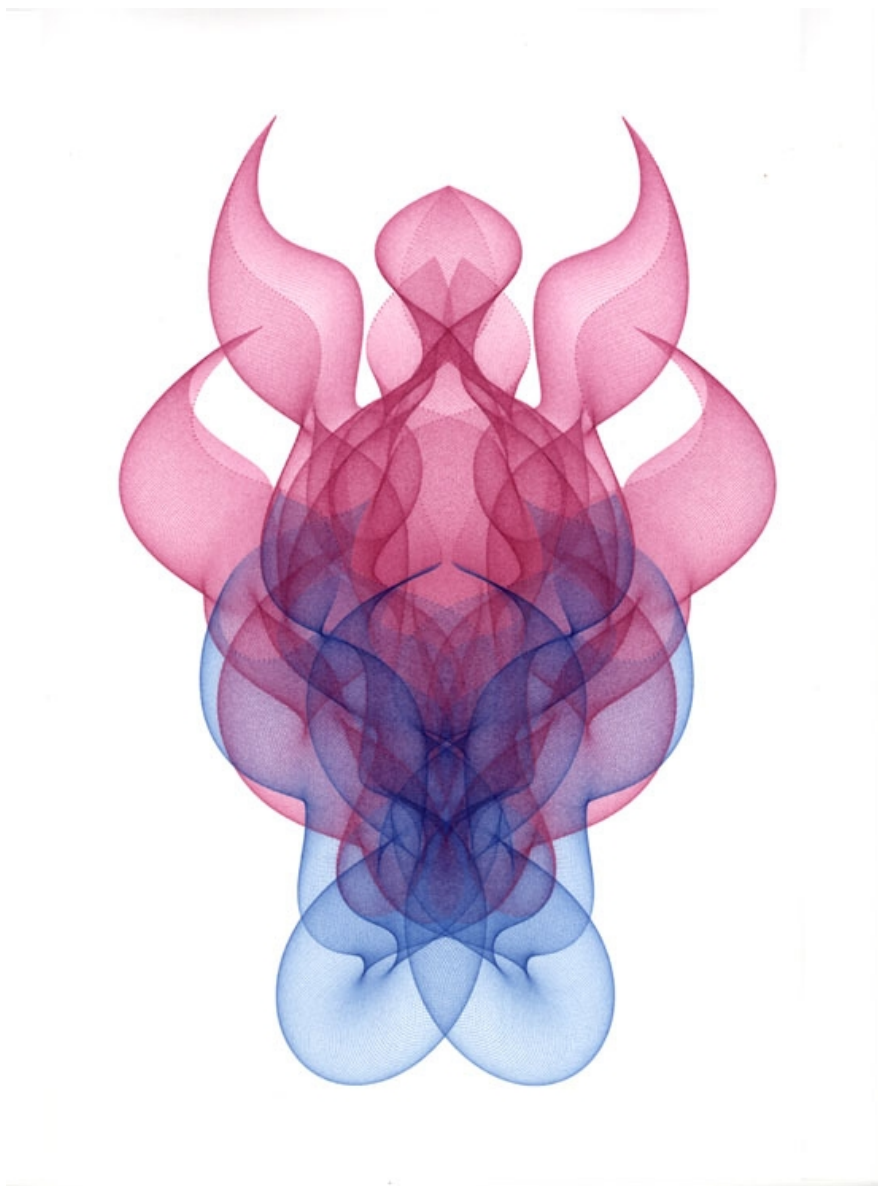

P. Beyls:
bez názvu

H. Dehlinger:
Turm

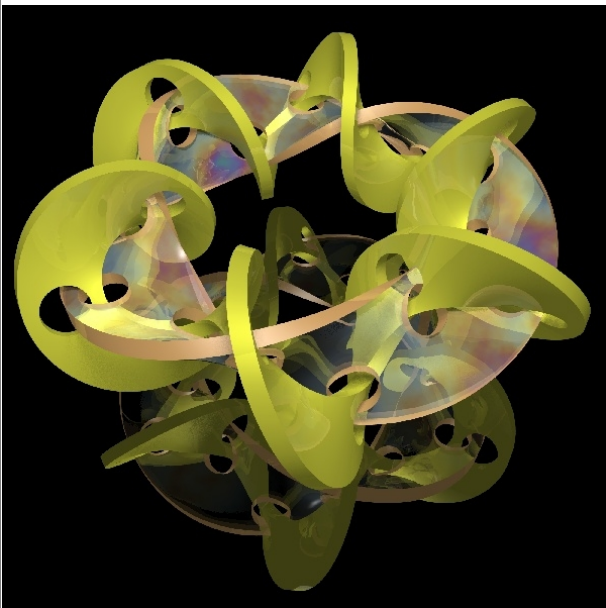

R. Verostko:
Cyberflowers

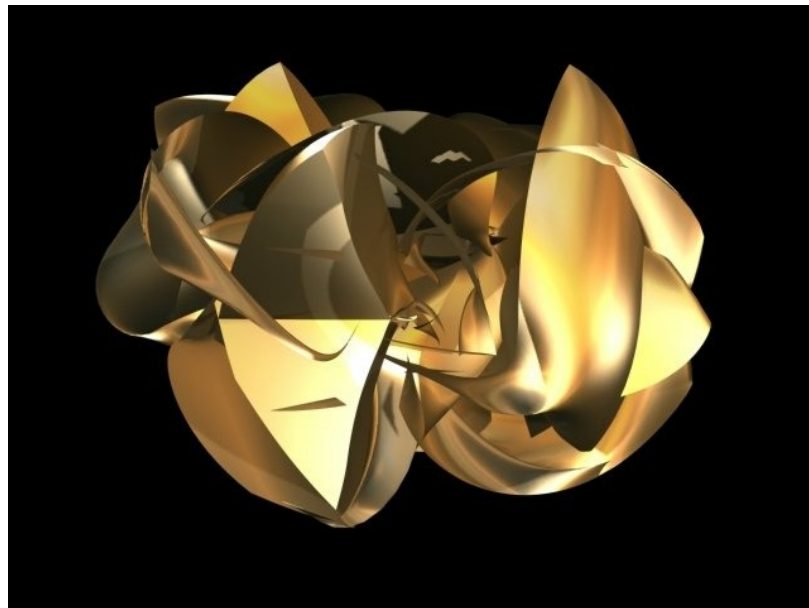

...i experimentování s **virtuálním prostorem**

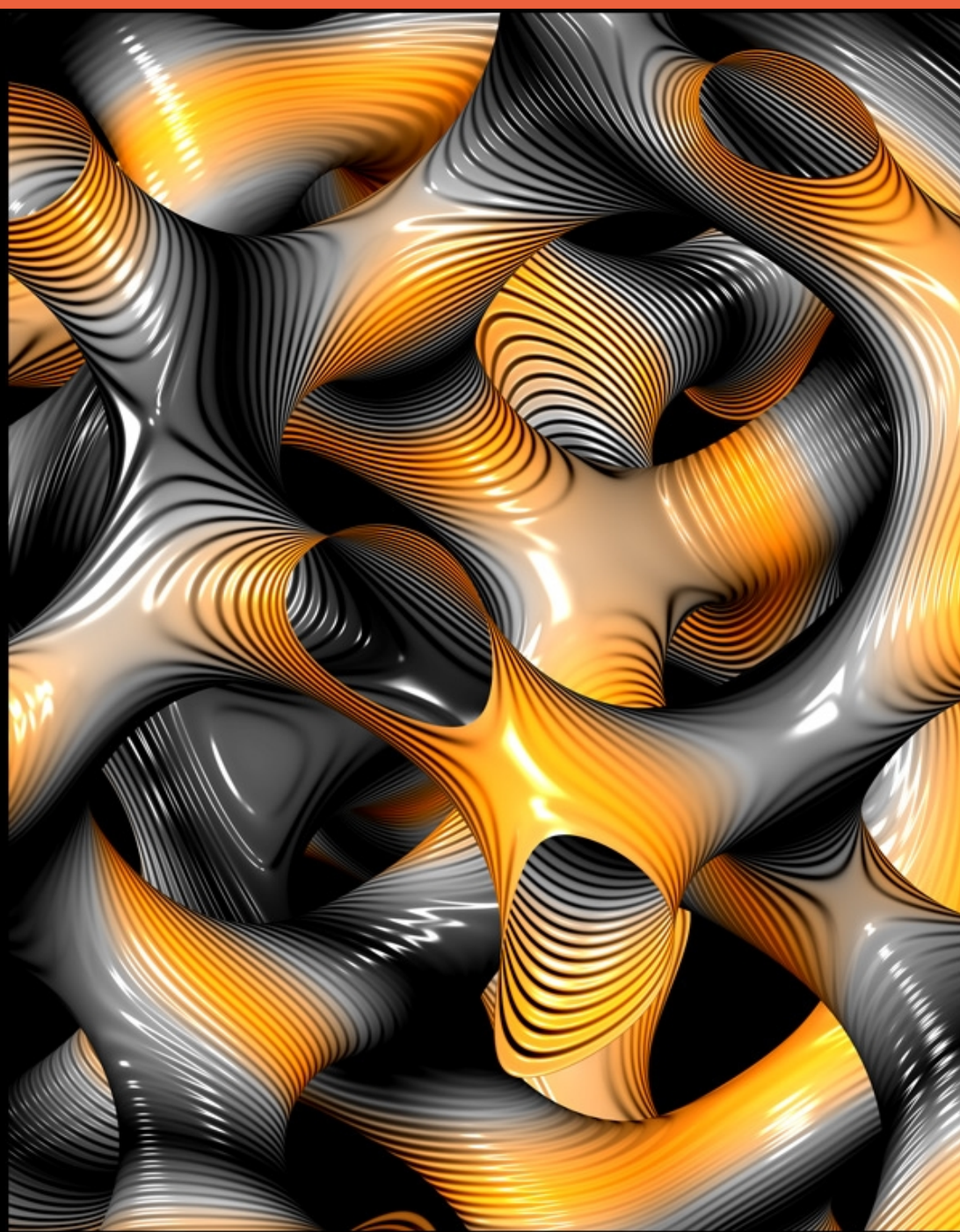
T. Longstin

A. Leyton

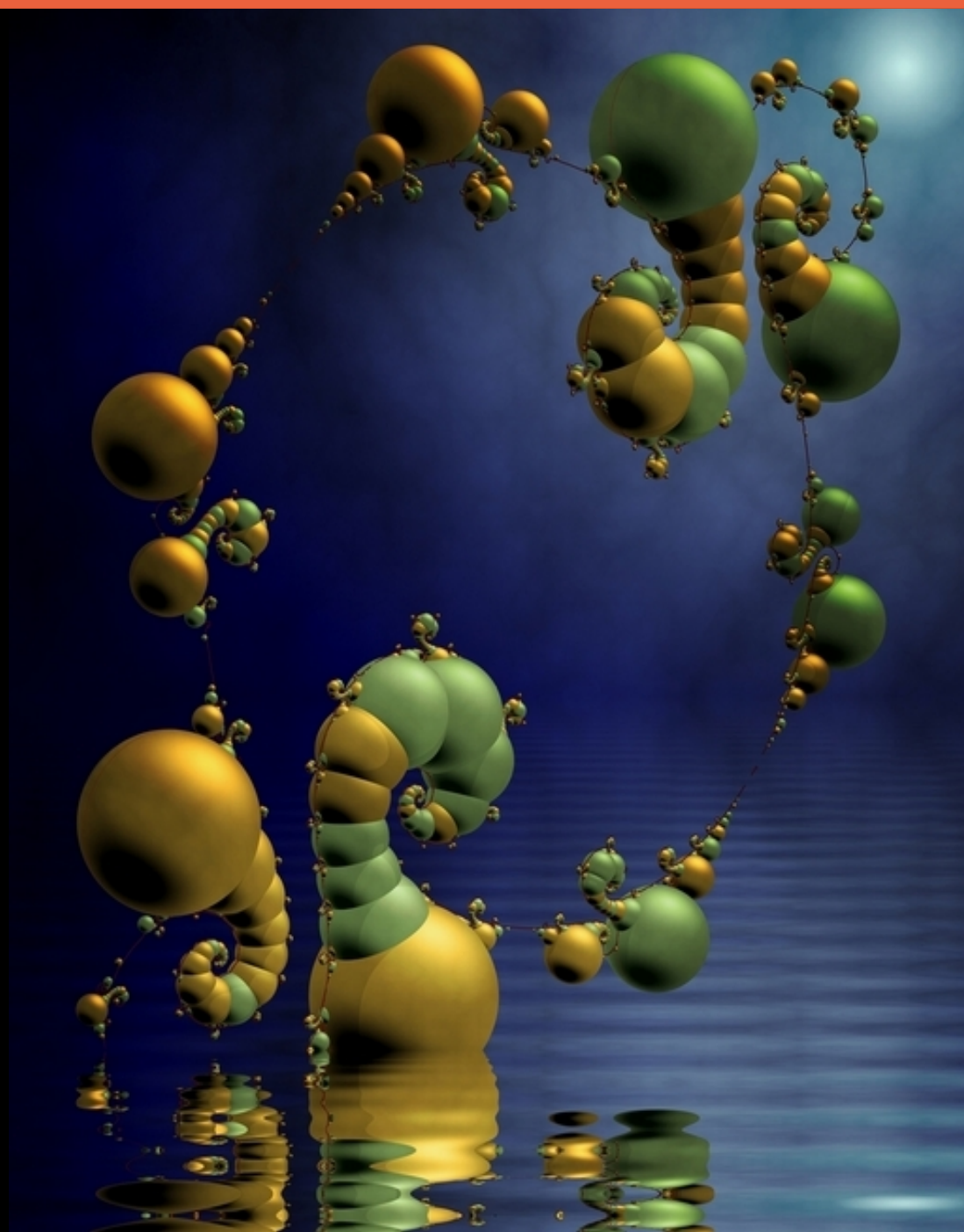

K. A. Huff

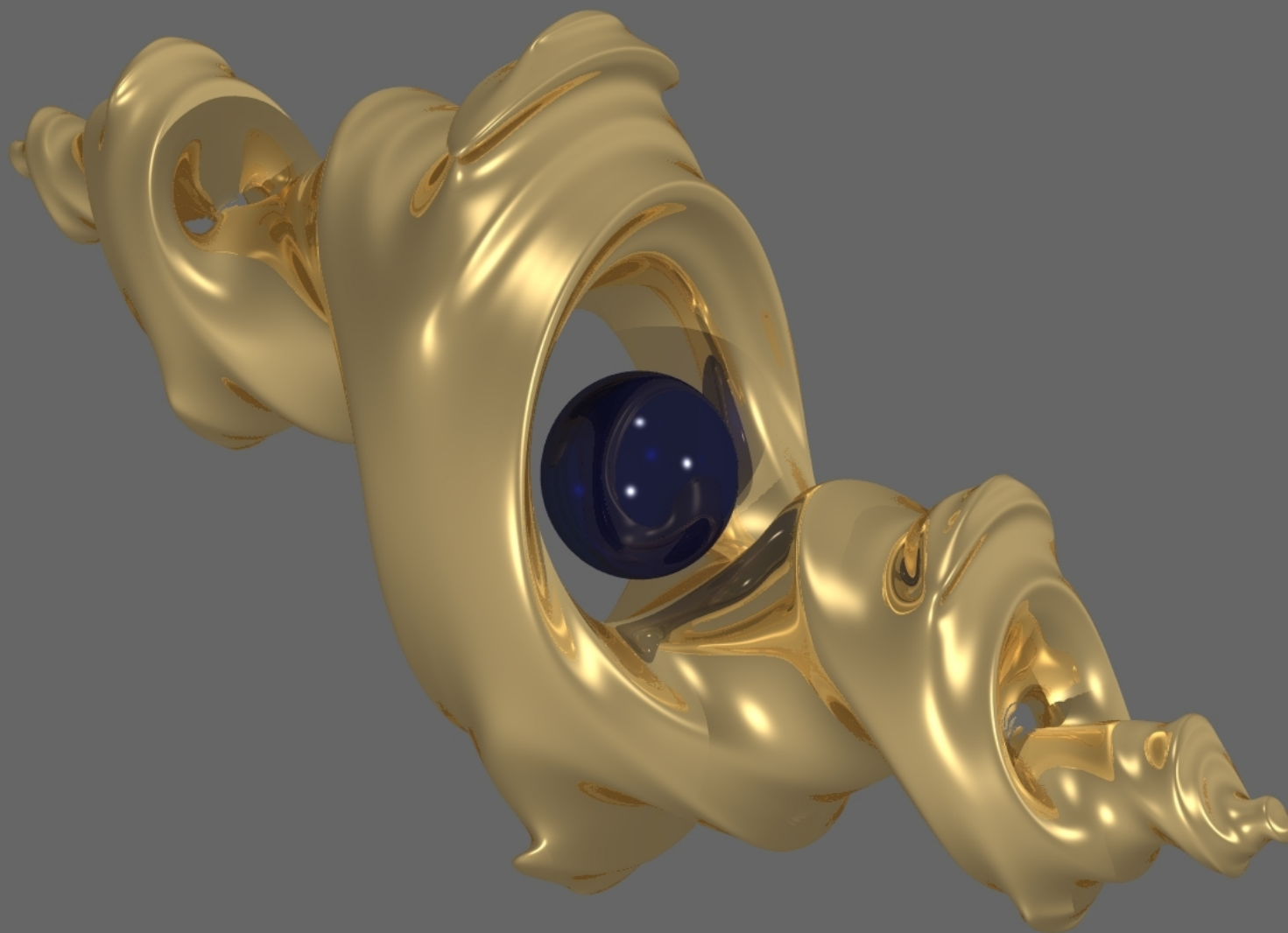
B. Johnston

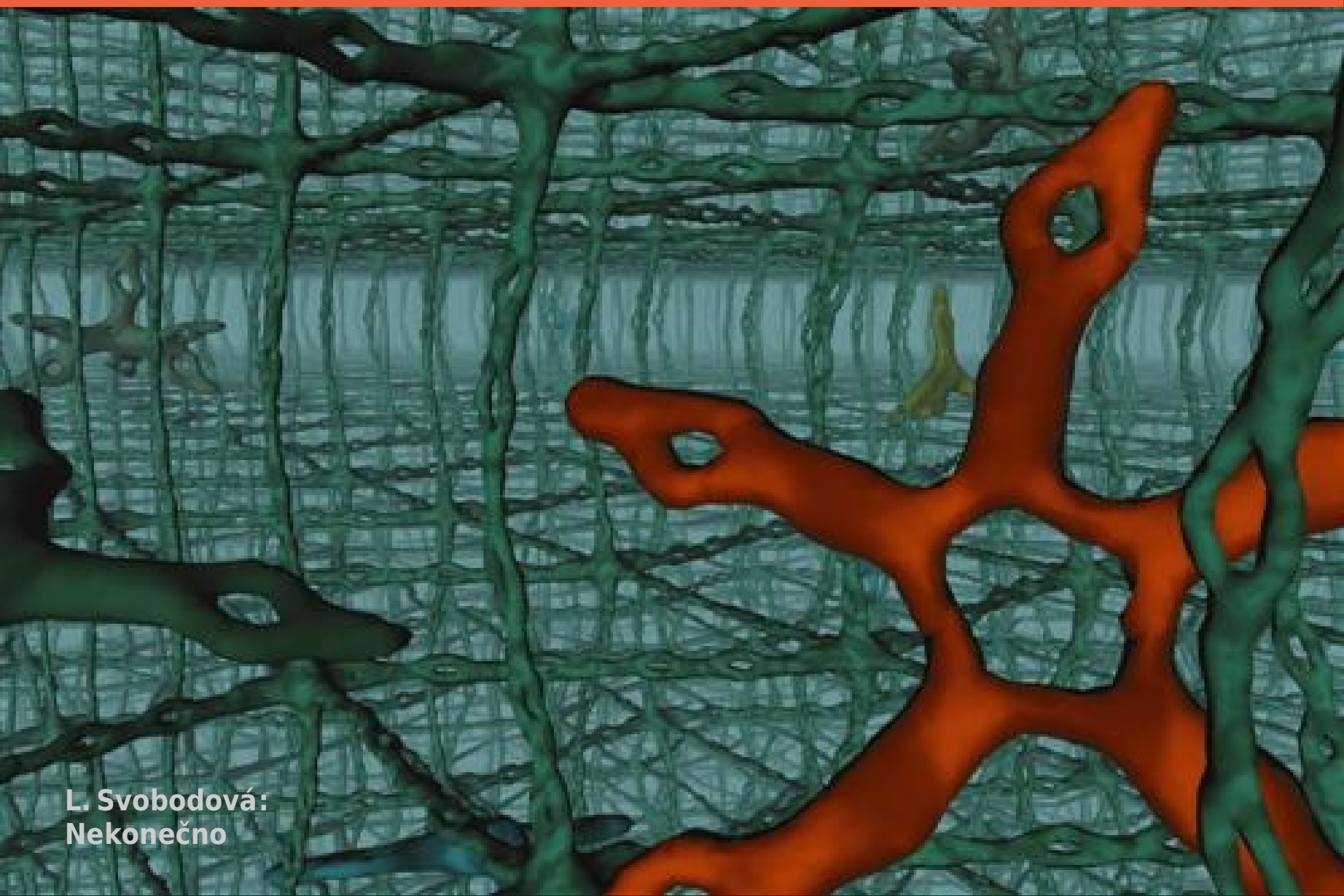

J. Leys

I. Serba

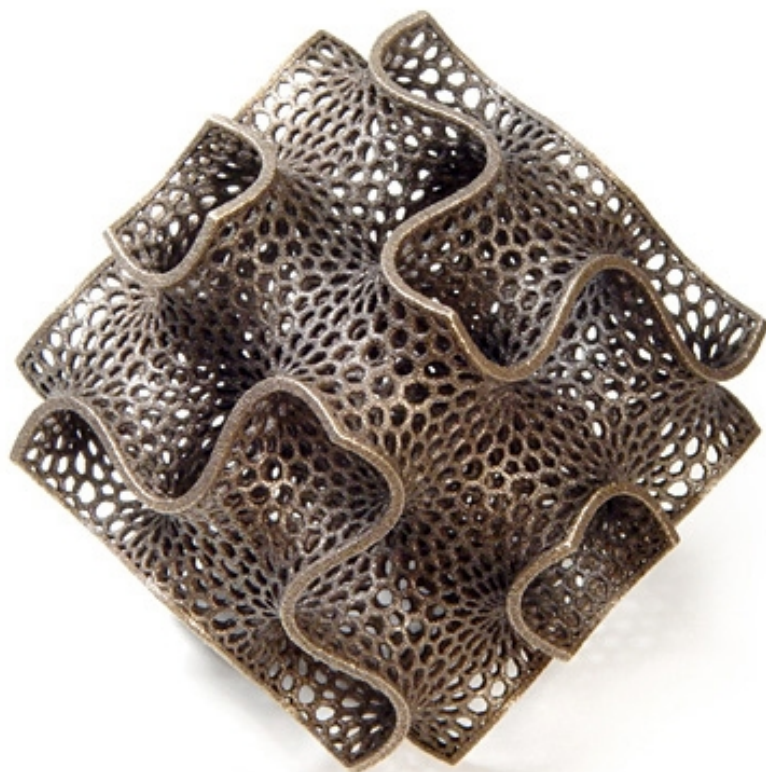
**L. Svobodová:
Nekonečno**

G. Tran

Matematické sochařství

G. Hart

G. Hart

**B. Collins,
C. Séquin**

